LIET. BIBLIOGR. TARYBOS
DOVANA

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
Authorized as Second Class Mail Post Office Department Ottawa

SAVAITRAŠTIS
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
941 Dundas St. W., Toronto

Nr. 19 (435) TORONTO, Ontario, 1958 m. gegužės (May) mėn. 8 d. Kaina 10¢

Kur tikras kelias?

Gal jau tokia žmogaus prigimtis, kad jis nuolat nepatenkintas, nuolat jaučiasi apsivylęs ir skundžiasi. Skundžiasi, kad jis neįvertintas, kad jo didelės pastangos nepastebėtos, kad, pagaliau, jos neduoda lauktųjų vaisių .Ypatingai daug tokių skundų girdime visuomeninėje ir kultūrinėje dirvoje.

Kultūrininkai skundžiasi, kad jais bei jų darbu nesidomima, kad jų pastangos nesulaukia paramos, kad kultūrinių vienetų užsimojimai bei pasirodymai neatranda visuomenėje reikiamo atgarsio, kad sunkiai ruošti pasirodymai, ruošti su taip dideliu psiaukojimu ir užsidegimu, nepatraukia pakankamo skaičiaus žiūrovų ir dėl to tiek daug dirbusiems rengėjams dar tenka patiems nuostolius padengti. Skundžiamasi taip pat, kad mūsoji visuomenė nesirūpina visuomeniniais bei bendruomeniniais reikalais, kad suku rasti norinčių dirbti visuomeninį darbą, kad net organizacijų nariai nesilanko į susirinkimus ir t.t. ir t.t.

Visa tai sakoma ne be pagrindo. Minimi faktai yra tikri. Tačiau kažin ar visada kaltės bei nepasisekimo priežasties dairomasi tikroje vietoje. Gal ji kur kitur? Jei kas masės nepatraukia, kaltė gal ne toje masėje, bet gal ne visai vykusiai yra to siekiama. Tautinė pareiga negali likti nuolatiniu mūsojo gyvenimo varykliu. Žmogus negali savąjį laiką bei savąją energiją tvarkyti vien pareigos mastu. Jei norima, kad jis visur būtų, tenka stengtis jį sudominti, patraukti, jam užimponuoti, tuos viešuosius parengimus taip suorganizuoti, kad jį ten trauktų.

Vadinasi, reikėtų gana atsidėjus persvarstyti mūsų visos veiklos metodus. Senieji daugeliu atžvilgiu jau tikrai netinka. Netinka dėl to, kad pasikeitė gyvenimo sąlygos, o kartu pasikeitė ir intesai. Tie patys dalykai ne visose sąlygose žmogui vienodai įdomūs ir veringi. Pvz. pastarojo karo išblokštiems iš savo tėvynės gyvenant tremtinių stovyklose buvo patrauklūs ir imponavo toli gražu ne tie patys dalykai, kaip vėliau nusikėlus į kurį laikinos išeivystės kraštą (pvz. Belgiją ar Angliją) arba dar vėliau įsikūrus pastoviai kuriame užjūrių krašte. Kol dar žmogus neįsikūręs, neįleidęs šaknų į naują dirvą, tol jis nerimsta ir gyvena dairymosi bei ieškojimų metą. Tada didesnis yra ir jo palinkimas į bendravimą su savaisiais bei dalyvavimą bendruomeniniame gyvenime. Kai žmogus pradeda įaugti į naujojo krašto gyvenimą, kai pradeda jo šaknys gilyn ir gilyn smigti į tenykštę dirvą, jo dėmesys bei interesai pasidalina, tamprumas ryšių su savosios bendruomenės gyvenimu natūraliai silpnėja. Tai nėra joks nusikaltimas. Tai psichologinė būtinybė. Jokiais šauksmais, jokiais raginimais to žmogaus į senąją vagą neįmanoma beįstatyti. Tam reikia naujų kelių paieškoti, reikia išrasti naujų visuomeninio bendravimo formų. Gal būt, reikėtų pasvarstyti ar netiksliau būtų nuo masinių pasireiškimų pasukti į specialių grupelių bendravimo formas ten, kur tautiečių masė didesnė, ir į klubines formas ten, kur jų nedaug tėra. Be abejonės, visa tai priklauso nuo to ar atsiras tinkamų vadovų - jundintojų. Ten, kur jų yra, kur kurios srities veiklesnių asmenybių pasitaiko, ir dabar tie reikalai pakankamai išvystomi. Kur to nėra, viskas vietoje stovi. Rodo tai pavyzdžiai mūsų pačių gyvenimo. Tad antrasis reikalas, gal pats svarbiausias, būtų suradimas ar išskyrimas iš savo tarpo tokių judintojų, sakytume, branduolinių, smogiamųjų grupių. Juo daugiau jų atsiras, tuo labiau šakosis ir gyvės mūsasis gyvenimas.

Iš Hamiltono V. Aušros Vartų Marijos parapijos bažnyčios skolos dokumentų deginimo iškilmių balandžio 12 d. Kalba J.E. Hamiltono vysk. F. J. Ryan; viršuje — deginami skolos dokumentai; dalyvauja: J.E. vysk. Ryan, klebonas kun. dr. J. Tadarauskas ir parapijos komiteto pirmininkai nuo 1949 m.: Antanas Pundzius, Juozas Čelkus, Ignas Navickas, Kęstutis Norkus, Juozas Martinkus ir Jonas Kšivickas. Apačioje — prie vaišių stalo kalba kleb. kun. dr. J. Tadarauskas. (ž. strp. 2 psl.)

Savaitės įvykiai

Trijų didžiųjų vyriausybės sutiko, kad ambasadoriai Maskvoje tartųsi su A. Gromyko dėl viršūnių konferencijos kiekvienas paskirai. Anksčiau jie šį sovietų pasiūlymą buvo atmetę motyvuodami, kad tai bereikalingas laiko gaišinimas, bet kai A .Gromyko pasiūlė įtraukti į ambasadorių pasikalbėjomus dar Čekoslovakiją ir Lenkiją, vakariečiai pasirinko pirmąjį kelią, kad išvengtų aritmetinės lygybės, kuri galėtų būti reikalaujama ir ateities konferencijose su sovietiniu bloku. Kremliui gi rūpi atsisėsti prie derybų stalo arba vienas prieš vieną arba trys prieš tris. A. Gromyko šiuos pasitarimus jau pradėjo.

83-čias veto

Viršūnių konferencijos viltis pažeidė 83 sovietų veto JT Saugumo Taryboje. Čia JAV atstovas C. Lodge buvo pateikęs tarptautinį planą kontroliuoti arktikos erdvei, kad tuo būdu būtų išvengta netikėto puolimo. Pagal jį, Sov. Sąjunga, JAV, Britanija, Prancūzija, Norvegija ir Danija turėtų pradėti pasitarimus dėl techniško tokios kontrolės suorganizavimo; kontrolė apimtų: ašigalio plotus, Aleutų, Kurilų salas, Alaskos ir Sibiro dalį. Sovietų atstovas šiam planui pasipriešino pavadindamas jį propagandine gudrybe, siekiančia nukreipti dėmesį nuo JAV bombonešių, skraidančių tuose plotuose ir renkančių informacijas apie sovietinius karinius įrengimus Anksčiau Sobolev Saugumo Tarybai buvo apkaltinęs JAV dėl minėtų bombonešių, bet kai pamatė, kad niekas nepalaiko, prieš pat balsavimą atsiėmė. Neturėjo pasisekimo Sobolev ir šį kartą: Saug. Taryba visais balsais, Švedijai susilaikius, pasisakė už JAV planą. Atsirevanšuoti jis tegalėjo savo "veto", kuris priimtą rezoliuciją padarė nevykdoma. Negana to — jis užvežė ir gen. sekretoriui Hammarskjold, kuris S. Tarybos posėdyje parėmė JAV siūlymą; esą jo prestižas nuo to nepadidėjęs. Buvęs JT gen. sekret. T. Lie dėl tokių sovietų kaprizų turėjo atsistatydinti. Dulles pareiškė, kad šis sovietų veto laiko pasaulį ant karo briaunos.

Nežiūrint šio diplomatinio susikirtimo šią savaitę Kopenhagoje įvyksta Š. Atlanto S-gos užs. r. ministerių konferencija, kuriai teks svarstyti ir apsiginklavimą, ir nusiginklavimą, ir viršūnių konferenciją ir kt.

Nasseris Maskvoje

Kai Mikojanas V. Vokietijoj pasirašinėjo sutartis ir grasino vokiečiams nesiimti savižudystės — atominių ginklų, Egipto Nasseris sovietų lėktuvu atskrido Maskvon, kur buvo priimtas su karališku iškilmingumu. Per vieną pokylį Chruščiovas pareiškė: "Praėjo laikai, kai Britų liūto sustaugimo visi drebėjo. Dabar niekas jo nebijo". Tai turėjo patikti Nasseriui, kurio Britų liūtas neįveikė. Jo lankymosi proga priminta Suezo byla, kurioje ir sovietai daug lėmę Nasserio naudai. Po ilgų derybų pagaliau Romoje buvo pasirašyta sutartis pagal kurią senosios Suezo kanalo b-vės nariams bus išmokėta kompensacijos $81 mil. per 5 metus. Išėjęs Suezo laimėtoju, Nasseris ieško Maskvoje ūkinės ir karinės paramos tolimesniems savo planams .

Gegužės 1-ji

Ši darbo šventė, pradėta 1889 m. socialistų internacionalo, beveik visose Europos sostinėse bei didesniuose miestuose, buvo paminėta eitynėmis, susirinkimais, pramogomis... Romoje, šv. Petro bazilikos aikštėje, buvo susirinkę 20.000 darbininkų, kuriems kalbą pasakė popiežius, pabrėždamas Bažnyčios rūpestį darbo žmonėmis ir reikalą kurti ateiti, paremtą ne materializmo - ateizmo principais, o krikščionybės. Maskvoje įvyko tradicinis paradas, kuriame kariuomenės pasirodymas užėmė tiktai 15 min., o įprastinę kalbą pasakė sovietų gynybos min. marš. R. Malinovski. Paryžiuje buvo uždraustos betkokios demonstracijos, nes bijota susirėmimų dėl Alžerijos. Londone, St. Pancras priemiestyje, vietinės savivaldybės narių darbiečių nutarimu, buvo iškelta raudona vėliava. Protesto ženklan aplinkiniai gyventojai iškėlė tautines vėliavas.

Kultūrinė nepriklausomybė

Naujas sovietų veto JT, susiriejimas su Tito, spaudimas lenkams, Chruščiovo preliudas į galimą R .Europos opozicijos likvidaciją, temdė viltis dėl greito laisvesnio rytojaus nušvitimo. Nepėsčias Tito vėl šaukė apie Maskvos norą pajungti mažąsias tautas, o lenkai tyliai nusilenkė Kremliaus valiai ir pašalino Karolį Kuryluk, Lenkijos kultūros ministerį. Tai tas pats Kuryluk, kuris buvo vienas lietuvių - lenkų kultūrinio ryšio formuotojų, kurio palaiminimu Krokuvoj ir Poznanėj kūrėsi "Lietuvių Bičiulių" kultūrininkų būreliai. Jo drąsa toleruoti komunistinėj Lenkijoj kultūrinę nepriklausomybę, stebino, bet komunistiniai dogmatikai, reikalaują iš mokslo ir meno visiško atsidavimo, ir vėl laimėjo.

Brooklyno "Laisvė" savaip bandė aiškinti, kodėl Vilniaus "valdančioji klasė" negali nuoširdžiai pritarti "kultūriniam ryšiui" su išeivijos kultūrininkais: Mes, žinoma, pageidautume, kad Hurok (JAV kapitalistas - agentas) ar kas kitas pakviestų iš Tarybų Lietuvos Vilniaus LTSR dainų ir šokių ansamblį su gastrolėmis. Bet abejojame ar tai greit bus. Mat Dullesas (J. F. Dulles, JAV užs. r. ministeris)

...ALMAUS,
mūsų bendrabarbio Niujorke

Tarybų Lietuvos vis nepripažįsta; jam tokia šalis visai nesanti, o kol nepripažįsta, tol jis, matyt, pasiryžęs neįleisti čion Tarybų Lietuvos menininkų".

Kova dėl kūrybos laisvės, tiesa, nėra nauja. Komunistinė sistema nėra pirmoji ją paneigusi. Tačiau jokiai kitai sistemai taip nesisekė melu ir klasta ir Lietuvos kultūrininkams primetamą jungą šitaip begėdiškai neigti Tiesa ir tai, kad mokslui ir menui Sov. Sąjungoje yra skiriama daug dėmesio. Už tai "ponas - partija" reikalauja mokslininkus ir menininkus būti uoliais ir klusniais tarnais. Juk reta savaitė, kad mūsų intelektualams tėvynėj partijos biurokratai neprimintų, ką ir kaip rašyti, piešti, komponuoti.

Amerikoj kultūra yra palikta niekieno nuožiūrai. Inteligentiškesnės tautybės — kaip žydai — jau nuo seno organizuotai skatino ne vien savųjų kultūrines pastangas. Su nuostaba sekėme, kaip mūsų veržlūs menininkai jau Vokietijoje nupiešė vokiečiams net 32 pašto ženklus, stebėjomės tuo uolumu kaip Vakarų muzėjai Australijoj, Kanadoj, Amerikoj rinko mūsų menininkų kūrinius. Mūsų dėstytojai iškilo žymiuose universitetuose. Džiūgavom Čikagoj, Toronte išvydę mūsų architektų lietuviškoj dvasioj sukurtas bažnyčias. Kartu gailėjomės dėl anksčiau minėtų priežasčių nesėkmingas tėvynėj esančių architektų pastangas pamėgdžioti šiuos išeivių architektus statans Klaipėdos bažnyčią.

Romas Viesulas, reto darbštumo ir užsispyrimo menininkas, laimėjęs žinomo JAV-bių žydų filantropo Guggenheim $3.600 stipendijos buvo naujausias įvertinimas lietuvių menininkų, kurie meno kritiko Aleksio Rannito žodžiais "net ir sunkiausiomis sąlygomis išliko ištikimais sau, savo profesijai, savo stiliui, savo estetinei moralei". Dar daugiau: ši "augščiausia Amerikos premija menui ir mokslui" meno žinovų buvo paskirta dailininkui, kuris sakės gautą stipendiją naudosiąs "litografijų lietuvių liaudies dainų temomis sukūrimui, stengiantis pagauti lietuvių protėvių dvasią, jų tam tikrų gyvenimo problemų supratimą, pažiūrą į gyvenimą, bendrai į buitį, gamtą ir viską, lygiagrečiai išstatant savo pažiūrą šiais klausimais . . . ."

R. Viesulas sakė spausdinsiąs lietuvių dainą originalia kalba, pristatysiąs pirmu kartu pasaulio dėmesiui. Jo užsimojimas išryškino "kultūrinio ryšio" su tėvyne aktualiją. Esą jis norėtų šios lietuvių liaudies meno serijos reikalu bent pusei metų užsidaryti Žemaitijos sodžiuje, kad naujai įsijaustų į jo dvasią. Kaip į tai atsakytų Vilniaus dogmatikai ir Valstybės Dept. Vašingtone?

Ktias laisvųjų lietuvių kūrėjų įvertinimas pasirodė taipgi praėjusią savaitę, kada "The N. York Times". Autorius, rašydamas apie Vašingtone, Kongreso bibliotekoj, atidaromą grafikos parodą, reikšmingiausiu išrinko Vytauto Jonyno "Niujorko Penktoji Avenue" medžio raižinį. Iš parodai atsiųstų 1.194 darbų atrinkta tik 83, jų tarpe — V. Jonynas! Vienas ryškiausių kovotojų už meno nepriklausomybę Vytautas K. Jonynas, eilės Amerikos meno premijų laimėtojas, Fordham universiteto profesorius, šiuo metu dirba prie kitų dviejų medžio rėžinių. "Lietuva" ir "Amerikos ūkininkija".

Būdas, kaip Lietuvoj bus pranešti bei atvaizduoti šių kūrėjų laimėjimai Vakarų pasaulyje, parodys kaip toli gali eiti sovietinės sistemos politikieriai, besidomį "kultūrniu ryšiu su išeivija".

Teisia Lietuvos gestapininkus

Balandžio 28 d. Ulme, Wuert., prasidėjo didžiulė byla prieš 10 asmenų, kurie kaltinami dalyvavę 5.500 Lietuvos gyventojų nužudyme 1941 m. kai karo pradžioje hitlerinė kariuomenė įžygiavo į Lietuvą.

Vyriausias kaltinamasis yra buv. Klaipėdos policijos direkotrius Gerhard Fischer - Schweder. Pakeitęs pavardę jis po karo valdininkavo, kurį laiką buvo pabėgėlių stovyklos viršininku Ulme. Kai jį iš tų pareigų Ulme atleido, jis skundėsi darbo teismui. Valdžios įstaigos, žiūrėdamos jo skundą, atnarpliojo jo tarnybinę praeitį ir atsekė siūlą iki jo gestapinių pareigų Klaipėdoje.

Jis ir jo bendrininkai 1941 m. dalyvavo Hitlerio klikos suplanuotoje akcijoje "sutvarkyti žydų ir komunistų klausimą". Byloje minima maždaug 5.500 Lietuvos gyventojų, kurie buvo nužudyti. Kliuvo ir šiaip hitlerininkų nepageidaujamiems asmenims, patrijotams lietuviams ir net patiems vokiečiams. Fischer-Schweder ir jo bendrininkai siautėję Klaipėdoje, Tilžėje ir kitur plačiame Lietuvos pasienio ruože. Naikinimo būdai buvo žiaurūs: be teismo ir kaltės pasmerktieji turėjo patys išsikasti sau duobes, nusivilkti visus drabužius ir buvo prie atvirų duobių sušaudomi. Masinės žudynės vyko ypač tarp birželio 24 ir liepos 15 d. 1941 m.

Kartu su Fischer-Schweder kaltinamas buv. Tilžės gestapo įstaigos vedėjas Hans Joachim Boehme, Tilžės saugumo apygardos vedėjas Werner Horsmann ir septyni kiti buvę pareigūnai, į kurių tarpą yra įpainiotas ir vienas lietuvis buv. policijos valdininkas.

Kalt. aktas apima keletą šimtų puslapių. Ir kaltinamieji ir kaltintojai pristatė šimtus liudininkų, jų tarpe yra ir eilė lietuvių. Dalis kaltinamųjų jau laikomi kalėjime dvejus metus. Tai viena stambiausių bylų pokarinėje Vokietijoje.

PLB Seimo LOK pranešimas

Reprezentacinė lietuvių menininkų darbų paroda Seimo proga įvyks Riverside Muziejaus patalpose, 310 Riverside Dr., Niujorke. Bus išstatyta apie 100 kūrinių. Paroda atidaroma rugpiūčio 29 d. ir tęsis dvi savaites.

Parodos atidarymo proga muziejaus patalpose įvyks lietuviškos kamerinės muzikos koncertas. Bus atlikti K. V. Banaičio. J. Gruodžio ir kitų mūsų kompozitorių veikalai. Programą atliks M. Saulius — violenčele, I. Vasiliūnas — smuiku ir J. Rajauskaitė — pianu.

Seimui ruošiama visa eilė aktualių pranešimų, kuriuose bus nušviesta okupuotos Lietuvos ir išeivijoj esančios lietuvių tautos dalies būklė. Tarp kitų pranešimus ruošia: V. Meilus, St. Barzdukas, J. Kajeckas, T. V. Gidžiūnas, J. Audėnas. Pranešimai, kurių santraukos bus pateiktos ir diskutuojamos Seime, sudarys sutelktinį veikalą, kuris vėliau bus paskelbtas atskiru leidiniu.

Seimo Org. Kom. paskutiniam savo posėdyje priėmė ta proga įvykstančių parengimų tvarkaraštį. Tarp kitų, iškilmingas Seimo posėdis įvyks šeštadienį, rugpiūčio 30 d. 3 val. p.p., linksmavakaris — tos dienos vakare; iškilmingos pamaldos įvyks rugp. 31 d., sekmadienį, 10.30 val. šv. Patriko bažnyčioje; banketas — tą pat dieną 6 val. vak.

PLB Seimo ženkleliu jau pagaminta 10.000 ir išsiuntinėta apylinkėms platinimui. Ženkleliai tinka nešiojimui. Jie parduodami po $1. Gautas juos išplatinus pelnas padengs žymią dalį Seimo rengimo išlaidų.

PLB Seimo OK Informacijos Komisija.

Kardinolas Strich pareigas perims

Popiežiaus pakviestas augštoms pareigoms, Čikagos kardinolas S. Strich, pasiekęs Romą turėjo atsigulti ligoninėn, kur jam buvo amputuota dešinioji ranka virš alkūnės. Jau išvykdamas iš Čikagos kardinolas jautė skausmą, tačiau nekreipė dėmesio, manydamas, kad tai nuo ilgo rašymo. Po 9 dienų kelionės laivu išlipęs į krantą Neapoly nebegalėjo valdyti dešinės rankos. Jį pasitikę dignitoriai pastebėjo, kad kardinolas nešnekus ir žiedą nešioja ant kairės rankos... Klinikoj paaiškėjo, kad arterijoj atsiradęs kraujo krešulys ir ją užkimšęs. Kelių gydytojų konsiliumas rado vienintelę išeitį — operaciją. Prieš ją kardinolas buvo priėmęs paskut. sakramentus; dabar jaučiasi visai patenkinamai ir rengiasi perimti misijų kongregacijos proprefekto pareigas, kai tik pakankamai atsigaus. Jo žinioje bus viso pasaulio katalikų misijų darbas. Popiežius jau davė leidimą laikyti Mišias naudojantis tik kairiąja ranka ir patarnaujančiu kunigu.

Sprogo knygų siunta

Kaip praneša Muencheno spauda, bal. 18 d. paštu atėjo knygų siunta, adresuota ukrainiečių laikraščio vyr. red. D. Čaikovskiui. Jo sekretorius ruošėsi išvynioti, bet pastebėjęs, kad siunta pasiųsta iš Frankfurto, susilaikė. Panašus siuntinys iš Frankfurto nužudė slovakų veikėją M. Čermaką ir dar vieną pašalaitį asmenį. Gautąjį siuntinį nunešė į namų rūsį ,kur yra spaustuvė. Čaikovskis ten atsargiai atrišo raiščius ir pastebėjo, kad viduje yra knyga antrašte: "Ukrainiečių emigracija", išleista 1938 m. Prahoje. Staiga jis ir kiti dalyviai pamatė, kad knygos viršelis ėmė keistai raitytis, automatiškai atsiskleisti. Siuntą palikę jie spruko iš rūsio, bet toli nenubėgus įvyko sprogimas, padaręs mažų nuostolių. Spėjama, kad sprogmenys nebuvo pakankamai gerai užtaisyti. 1955 m. Čermako atveju sprogimas buvo toks smarkus, kad nužudė du žmones ir suardė pašto įstaigos įrengimus.

Ukrainiečių laikraščio redakcija spėja, kad čia turima reikalo su bolševikų agentų žygiais.

Namuose, kur įvyko sprogimas, turi savo būstinę ir "Anti-bolševikinis blokas" — ABN. Tie namai anksčiau priklausė Banderos grupės asmenims. Rūsyje veikia spaustuvė, kuri priklauso bendrovei "Cicero GembH". Be kitų čia spausdinamas ukrainiečių laikraštis "Šlach Peremohy".

E.

KAS NAUJO KANADOJE?

CPR geležinkelių streikas numatytas gegužės 11 d., jeigu mašinistų unijai nepavyks susitarti su CPR b-ve dėl pečkurių dyzeliniuose garvežiuose. Šis ginčas prasidėjo prieš dvejus metus, kai geležinkelių b-vės vadovybė buvo užsimojusi atleisti iš tarnybos minėtus pečkurius kaip nebereikalingus. Tada min. pirmininko St. Laurent iniciatyva buvo sudaryta teisėjų komisija ištirti reikalui .Po ilgų tyrinėjimų komisija rado, kad pečkuriai dyz. garvežiuose nereikalingi, išskyrus keleivinius traukinius. Geležinkelių b-vės vadovybė, remdamasi komisijos duomenimis paskelbė vykdysianti ankstyvesnį savo užsimojimą, o unija pagrasino streiku.

★

Prekinių traukinių ir telefono kainos nebus pakeltos, nes vyriausybė atmetė transporto komisijos atitinkamą rekomendaciją. Geležinkelių b-vės sakosi turėsią $15 mil. metinio nuostolio, o telefono b-vei — $10.300.000. Nu o1904 m., kai buvo įsteigta transporto komisija, vyriausybės atmetė tiktai 3 jos rekomendacijas.

★

Liberalų vadas Ont. prov. J. Wintermeyer yra vokiečių kilmės žymus katalikų veikėjas, šv. Silvestro ordino kavalierius. Toronto "Globe a .Mail" pastebi, esą šis reiškinys rodo žymų pasikeitimą provincijoj ,kur renkant asmenis į augšč. vietas nebekreipiama dėmesio nei į tikybą, nei kilmę.

★

CCF partijos lyderiu federaliniame parlamente išrinktas Hazen Argue, vienintelis CCF atstovas parlamente iš prerijų provincijų. Išviso CCF turi 8 atstovus.

★

Prez. D. Eisenhoweris ir JAV užsienio r. min. J. F. Dulles lankysis Otavoje liepos 8 d. ir čia per tris dienas aptars bendrus Kanados - JAV reikalus: bendrą gynybą, prekybą, kilusius sunkumus ir t.t. Prezidentas pasakys kalbą Kanados parlamentui. Pasak spaudos, JAV vadai, Kanados premjero pakviesti, nori susipažinti su nauju Kanados vadu, kuriam gyventojai pareiškė tiek pasitikėjimo per pastaruosius rinkimus.

★

Badu mirė 8 eskimai Manitobos prov. prie Garry Lake, kur sudegė vyriausybės išlaikomas maisto sandėlis. Nei susimedžioti maisto vietoje, nei pranešti įstaigoms jie negalėjo. Paprastai jie maitinosi karabu mėse, bet pastaraisiais metais toje apylinkėje jie beveik išnyko.

★

JT komisaras pabėgėlių reikalams A. R. Lindt lankėsi Otavoje, kur tarėsi su min. pirm. Diefenbaker ir kt. ministeriais vengrų pabėgėlių reikalu. Austrijoj tebėra 8.000 ir Italijoj 1.000 vengrų sukilimo pabėgėlių, ir JT komisaras prašė Kanados vyriausybę prisidėti rie jų įkurdinimo.

Tėviškės Žiburiai
THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
SAVAITRAŠTIS
Redaguoja Dr. A. Šapoka ir Dr. Pr. Gaidamavičius
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Prenumeruota visur metams $5.00, pusmečiui $3.00.
Imokėję nemažiau $10 laikomi garbės prenumeratoriais
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
941 Dundas St. W. Toronto, Ont. Canada Telef. EM. 8-6813.

Maldos ir atgailos diena

ISTRAUKOS IŠ J.E. VYS. V. BRIZGIO LAIŠKO

... Marijos mėnesį kas namuose, kas bažnyčiose kasdien pagarbinsime Švenčiausiąją Marją. Tomis valandomis savaime prisiminsime mūsų gyventą jaukumą Marijos žemėje — mūsų tėvynėje Lietuvoje, prisiminsime jos šiandieninę nelaimę. Po sunkia žudynių ir vergijos našta mūs tėvynė yra pavargus, tačiau gyva, kovojanti, pasiryžusi toliau kovoti ir neprarandą vilties pernesti nelaimę.

Sunkiau yra kentėti, nei kenčiantiems padėti ar pareikšti užuojautos. Visiems tačiau yra paguoda matyti daugelio pastangas padėti savo tautai. Daugelio malda už tautą yra kasdieninė. Nemaža tokių, kurie atiduoda visą savo uždarbį, kad palengvinus savųjų vargą Lietuvoje ar Sibire. Mūsų veikėjai neprarandą energijos ir tikisi, kad paskui jūros ton paučion kovon ateis jaunimas ...

... Gegužės 13-ąją prieš eilę metų esame pasiskyrę ypatingą maldos ir atgailos dieną už mūsų tautą. ... Tai yra visų mūsų tarsi vienų balsu kreipimasis į dangų. Padarykime ją visų vienos intencijos ir vieno jausmo maldos ir atgailos diena.

... Pasauli ir kiekvieną iš mūsų Dievas sutvėrė be mūsų pagalbos. Tačiau mūsų gyvenimą toliau kurti mes privalome patys kartu su Dievu. Be Dievo mes nieko gero nenuveikiame. Tačiau iš kitos pusės, be mūsų Dievas neišgelbės mūsų ne tik iš žemiškų nelaimių, o net mūsų sielų nepragaro. Tuo labiau žemiškoje santvarkėje ir tvarkos žemėje nesukursime nei mes vieni be Dievo nei Dievas vienas be mūsų. Be žmonių pastangų ir veiklos tautos nepažins Dievo, nutolę negrįš į Kristaus Bažnyčią. Melstis ir kentėti pakanka tik tiems, kurie dėl ligos ar amžiaus jau negali nieko veikti. Kad žmonija pažintų Dievą, Kristus kiekvienam tikinčiajam įsakė ne tik melstis ir atgailoti, o skelbti Evangeliją visam sutvėrimui. Kad žmonija sulauktų žmogaus vertos santvarkos pasaulyje, už tai yra atsakingas, daugiau negu kiti, kiekvienas krikščionis. Šiandieninės blogybės pasaulyje yra ne velnio galybės ir blogų žmonių aktyvumo, o krikščionių pakrikimo ir apsileidimo pasėka.

Reikalinga malda ir atgaila už Lietuvos reikalus, už atskilusių tautų grįžimą į Kristaus Bažnyčią. Reikia tačiau ir klausti savęs, ar esame tinkamai pasiruošę ir pasiryžę nešti Kristų anoms tautoms, atėjus mūsų prašomai valandai. Besimelsdami už šiandien mums neprieinamus kraštus ir tautas, turėkime drąsos ir širdies pažvelgti ten, kur galime nekliudomai pasiekti. Pažvelkime, kas yra čia aplink mus. Įsidėkime į širdis, kad Korėjoj, Pacifiko salose, Pietų Amerikoje šimtai milijonų žmonių patys šaukiasi Evangelijos ir krikšto, juos pasiekti kelias yra laisvas kiekvienam idealistui, tačiau nėra apaštalų, kurie eitų jiems patarnauti. Gerai daroma šaukiant ruoštis apaštalavimui ateities Rusijoje, tačiau tuos pačius reikia šaukti pagalbon tiems, kuriuos dabar galima pasiekti. Tik būdami jautrūs šios dienos reikalui galime būti tikri, kad būsime tokie pat jautrūs ir rytojui. Nei šiandien nei ateityje vien tik malda nepadarysime to, ko iš mūsų laukia Kristus ir Švenčiausia Marija. Melskimės, atgailokime ir veikime. Visiems mums pavyzdžiu tebūna šventasis Jonas Vyaney — Arso klebonas. Tas nesiliaujantis Kristaus skelbėjas savo darbą jungė su malda ir atgaila. Jo laimėjimai tebūna visiems įrodymas, koks kelias yra teisingas. Ir gegužio 13-ją, maldos ir atgailos dieną, persvarstykime, kas yra mūsų galioje darbais padėti tiems, kurie šaukiasi ir laukia Kristaus apaštalų, nešančių Evangelijos žodį, kurie laukia vergijos ir persekiojimo galo, kurie laukia pasaulio sandaros, ramybės ir Dievo vaikui - žmogui deramos tvarkos.

GEDIMINAS GALVA

Visuotinis gėris ir blogis

Harry Schwartz antrąją amerikiečių tariamybę šiaip nusako: "Nesutarimas tarp laisvojo ir komunistinio pasaulio reiškia išskyrimą visuotinio gėrio ir visuotinio blogio pradų". Pagal šią pažiūrą mūsų dorovinis ar tariamas tikybinis įsipareigojimas būtų sunaikinti komunistinį vėžį".

Labai gaila, kad NYT rusų klausimo "žinovas" aptardamas tariamybes pats josna patenka. O jo sukurtoji tariamybė yra pavojingesnė už smerkiamą. Jei, esą, komunistų santvarkoje yra daroma pažanga pramonės, švietimo ir sveikatingumo srityje, jau ji nėra blogis. Čia daromos dvi klaidos. Pirmoji — Rusija galėjo minėtą pažangą daryti bet kurioje kitoje santvarkoje. Antroji žymiai pavojingesnė, nes Schwartz visai neklausia, kuria kaina minėti laimėjimai buvo atsiekti.

Klausimą begvildendami apie visuotinį gėrį ir blogį nejučiomis atsiduriame laisvės ir nelaisvės srityje. Ir čia autorius krinta paskliundomis: "Sovietų piliečių dauguma nesupranta ką reiškia visuotinė laisvė, kuria džiaugiasi amerikiečiai". Ar tik "išrinktoji tauta" išmano apie laisvę?

Laisvė ir nelaisvė

Ir mūsojoje spaudoje neretai naudojamas netikslus sugretinimas: laisvasis ir pavergtasis pasaulis. Šis svetimųjų sakinys vertas pataisos. Vakarietiškajame pasaulyje, laisvės srityje, rasime apstybę atspalvių. Kaikuriose valstybėse Vakaruose laisvės suvaržymas yra nemažas, nors nesugretintinas su Rusija. Žymiai blogiau, kai vakariečiai, tardamiesi atstovaują laisvės ir tautų apsisprendimo pradą, naudoja jėgą ginti imperiją likučiams. Kraujas liejamas ištisais dešimtmečiais ir kovojančius dėl savo tautos laisvės nejučiomis nustumia į Rusijos pusę. Kur būtų nuėję anglai ir prancūzai bedarydami žygį į Egiptą, jei nebūtų buvę Rusijos įsikišimo, grąsinimų ir paramos ginklais arabams?

Pagaliau vakariečiai, kurie linkę monopolizuoti laisvės ir tautų apsisprendimo mintį, plačia ranka pavergtiesiems paskelbę laisvę, darė sandėrius su pavergėju ir užmerktomis akimis stebėjo, kai pastarasis virškino grobį.

H. Schwartz eina pavergėjui pagalbon tvirtindamas: "Mes turime neužmiršti esminio fakto, kad laisvės mintis mažai ką reiškia, kai pilvas yra tuščias".

Kad H. Schwartz yra materialistinės pažiūros, jo reikalas. Jei jis naudoja materializmo dialektiką milijonams skaitytojų mulkinti neva kalbant laisvojo pasaulio vardu, mūsų tat neliečia. Nesistebėkime, jei jis yra nemokša revoliucijų istorijos, neatsimena kaip "tuščiapilviai" kovojo už laisvę. Tačiau mes stebimės, kad Schwartz negali suprasti įvykių, kai "tuščiapilviai" Berlyne, Poznanėje ir Budapešte kėlė revoliucijas jau nekalbant aipe partizanus Lietuvoje ir Ukrainoje.

Tokie rašytojai nūdienų pavergtiesiems nebegali pakenkti, bet tariamybių vardan skelbdami nesąmones, paruošia kelią Atillai į kraštą, kuriame iš nesupratimo jam kelias skinamas.

Ūkinė santvarka

Autorius toliau aptaria amerikietiškąjį prietarą: "Komunistinė santvarka yra nepraktiška ir nukreipta prieš žmogaus prigimtį, todėl ji pasmerkta žūti". Ūkis, kaip bebūtų svarbi priemonė, tačiau tik priemonė kitiems tikslams siekti. Mes žinome eilę tikslų, kuriems praeityje jis tarnavo, tačiau nebūta viešai aptarto tikslo sunaikinti kitas nepriklausomas valstybės ir primesti komunizmą visam pasauliui. Valstybės tvarkomojo ūkio sovietinės apimties pavyzdžių neturime, bet ir jis neabejotinai žus atlikęs savo uždavinį. Mes turime pavyzdžių, kai vadinamas laisvasis ūkis pats save pasmerkia.

Schwartz iškeldamas šią tariamybę teisus ta prasme, kad ir JAV ūkis reikalingas žymių reformų, nes siekimas monopolio ir patogių privilegijų veda į korupciją. Jau šiandien užtinkame aiškių korupcijos žymių JAV ūkyje. Jos gi netarnauja bendrajam tikslui, nes daugelis trustų ar profesinių sąjungų vadovų galvoja kaip C. Wilson: kas tinka General Motors, gera ir JAV. Negalima tvirtinti, kad gera JAV, kai General Motors, nesugebėdamas automobiliams rinkos surasti, paleidžia tūkstančius darbininkų, kurių tolimesniu likimu turi rūpintis federalinė valdžia. Kapitalistas pirmiausia žiūri naudos, pelno, o valstybė sauugmo ir kitų tikslų. Kapitalistas žiūri į ūkį naudos akimis, o valstybė augštesnių tikslų. Kapitalistas nori mokėti kuo mažiau mokesčių ir jam bent JAV sudaryta apstybė sprągų mokesčiams išvengti, kai valstybė siekia užsimotus tikslus atsiekti ir biudžetą subalansuoti.

Man rodosi, kad JAV esama kitos tariamybės, o gal net nenoro suprasti, kad Rusijoje masių sąskaiton, kurios yra biednos ir prislėgtos, gali būti vykdomas spartesnis apsiginklavimas, kaip turtinguose kraštuose.

Kapitalizmas ir komunizmas

Praeityje anglosaksų kraštai pradėjo ginkluotis tik priešui paskelbus karą. Anuomet nerūpestingąsias dienas pirko "krauju, prakaitu ir ašaromis". Šį kartą padėtis visai kitokia. JAV turėdamos aiškią ūkinę persvarą ir nepaprastus išteklius ginkluotis, pokario tarpsnyje nusiginklavo ir ėjo pavėjui, leisdamos Rusijai viduje susitvarkyti, ūkiškai atsikurti ir visa sparta užvesti "apsiginklavimo mašiną". Čia negalima kalbėti vien apie ūkio politiką, bet bendrosios politikos tikslingumą ir esminių tikslų rikiavimą. Su kartėliu palydint galima pasakyti, kad vakariečiai nesistengė padaryti išvadų net žinodami, kuriuo keliu rusai neina. Kai rusų bendrakeleiviai buvo iššauti, amerikiečiuose iškilo kitas slibinas, kuris ne tik gasdina, bet verčia dėmesį sutelkti, ką rusai daro, pamirsus nutarti, kas paskubomis reikia atsikirtimui padaryti.

Aptariant grynai ūkiškus reikalus, kiekvienoje ūkinėje santvarkoje rasime ryškių netikslumų. Jų esama Rusijos valstybiniame planavimo ūkyje, bet netrūksta ir JAV kapitalistinėje santvarkoje. Todėl manęs visai nenustebino iš Lietuvos atvykusio pareiškimas, paklausus apie Lietuvos žmonių nuomones dėl ūkinės santvarkos ateityje. O pareiškimas buvo griežtas: Lietuvoje žmonės nepakenčia Rusijos primesto valstybinio planavimo, tačiau nieko gero nelaukia ir iš kapitalizmo.

Hamiltonas sudegino skolas

Balandžio 12 d. Hamiltono V. Aušros Vartų parapijoje įvyko nepaprastos iškilmės, į kurias atvyko J.E. vyskupas F. J. Ryan, jo pagalbininkas msgr. Hinchey, dvylika kanadiečių klebonų, Toronto šv. Jono Kr. parapijos kunigai ir Prisikėlimo parapijos klebonas T. Placidas, miesto savivaldybės atstovai, Mrs. Hyder ir per du šimtus parapijiečių bei svečių.

Apie 8 val. vak. kun. klebono dr. J. Tadarausko ir visų susirinkusių kunigų lydimas, į naujai restauruotą parapijos salę įžengė J.E. vyskupas Ryan, kuriai rūpestingos parapijietės šeimininkės buvo paruošusios turtingas vaišes. Pokylį atidarė bažnytinio komiteto pirm. inž. J. Kšivickas, pabrėždamas dienos prasmingumą, sveikindamas ganytoją vyskupą, dėkodamas klebonui už didelį triūsą bei nuveiktus darbus ir kviesdamas svečius ta proga pasivaišinti.

Pokylio metu pats pirmas kalbėjo msgr. Hinchey, pasidžiaugdamas naujais pastatais, nes jo prisiminimu čia kadaise stovėjusi tik maža šv. Tomo Akviniečio bažnytėlė, kurioje jis nekartą laikydavęs šv. Mišias.

Po jo kalbėjoj visa eilė kunigų, džiaugdamiesi pasiektais laimėjimais bei linkėdami gražiausios ateities kun. dr. Tadarauskui ir jo parapijiečiams. Jautrią kalbą pasakė iš valdžios atstovų Mrs. Hyder, savo mintis surišdama su dabartine Lietuvos situacija, lietuvių išeivijoje išgyvenimais, be to, pasidžiaugdama, jog kun. dr. Tadarausko ir jo parapijiečių asmenyse randa nuoširdaus prieteliškumo. Pabaigoj kalbėjo pats ganytojas J.E. vyskupas Ryan. Reikia pripažinti, jog Ekscelencija neeilinis kalbėtojas. Jo kalba turininga ir kruopščiai paruošta. Su dideliu respektu kreipėsi į kun. dr. J. Tadarauską, pavadindamas jį labai uoliu savos vyskupijos kunigu, kuris ne tik bažnyčios, bet ir savo parapijiečių reikalais gyvena, daugumai jų pats suieškodamas darbo. Ekscelencija tiki, kad hamiltoniečiai lietuviai, kurie taip nuoširdžiai rėmė parapijos statybą, palyginus per trumpą laiką išmokėdami skolas, bus duosnūs ir vyskupijos reikaluose. Baigdamas savo kalbą, ganytojas dar kartą dėkojo kun. klebonui, skatindamas parapijiečius telktis apie parapiją Išganytojo Kristaus ir Jo Motinos Marijos garbei.

Atsakydamas į sveikinimus, pats paskutinis kalbėjo kun. dr. Tadarauskas, sklandžia anglų kalba dėkodamas J.E. vyskupui už nuolatinę parapijos globą, kalbėjusiems už nuoširdžiai pareikštas mintis, sveikinimus bei linkėjimus. Ypatinga padėka buvo pareikšta bažnytinio komiteto nariams ir pirmininkui inž. Kšivickui už nuoširdžią veiklą ypač sunkesniuose parapijos momentuose. Tolygiai nepamiršta uoliųjų parapijos katalikių moterų, jų valdybos bei pirmininkės p. Tumienės, nes jų iniciatyva ir pasiaukojimų buvo suruoštos įspūdingos vaišės. Gili padėka tenka ir parapijiečiams, kurie nuoširdžiai nešė ant savo pečių parapijos statybos naštą savo duosnumu ir darbais.

Pats kulminacinis iškilmių punktas buvo morgičių dokumentų sudeginimas, dalyvaujant J.E. vyskupui, klebonui ir esamo bei buvusių bažnyčios komitetų pirmininkams. Liepsna paskandindama parapijos didįjį rūpestį, kilo simboliškai augštyn, lyg primindama geros valios žmonėms, jog sudėta auka ant bažnyčios altoriaus liepsnos pavidale kyla Viešpaties akivaizdon.

Visus svečius maloniai nuteikė parapijos choras kun. B.Jurkšo vadovaujamas, kuris ta proga išpildė iš savo repertuaro keletą jautriai paruoštų dainų. Be to, meninėje programoje dalyvavo tautinių šokių grupė ir jauna pianistė. Bagiant šias eilutes Hamiltono V. Aušros Vartų parapiją reikia statyti pavyzdžiu, nes ji pirmoji numetė nuo savo pečių skolų jungą, už tai pagarba parapijos darbuotojams ir parapijiečiams . **Torontietis.**

Nusilpęs, pavargęs, nervingas?
IRONIZED YEAST
Tuojaus padės jums atgauti jėgas ir energiją.
Per 24 valandas IRONIZED YEAST pavers geležies trūkstantį kraują į normalų raudoną kraują — į tokį kraują, kuris sugrąžins jums normalų tvirtumą ir energiją.
PER 7 DIENAS jausies stipresnis.
120 tabl. $2. 60 tabl. $1.25

Raketų karas

Inž. A. Ankudavičius

Raketinis motoras principiniai yra panašus į sprausminį motorą. Pagrindinis skirtumas yra tas, kad sprausminis motoras naudoja orą degimui, o raketinis naudoja skystą deguonį arba du chemikalus, kurie jungdamiesi duoda daug šiluminės energijos.

Sprausminis ir raketinis motorai yra šiluminiai varykliai. Lengviausia suprasti raketinio motoro principinį veikimą, jį palyginus su medžioklinio šoviniu. Laisvai padėto padegto šovinio šratai ir tūtelė lėks į priešingas puses. Panašiai veikia ir raketinis motoras, tik vietoj šratų iš raketinio motoro angos dideliu greičiu lekia masė dviejų susijungusių chemikalų molekulių, o pati raketa (kaip tūtelė) skrenda į priešingą pusę.

Raketinio motoro pajėgumas priklauso nuo motoro konstrukcijos ar naudojamo kuro šiluminės energijos. Kuro šiluminė energija matuojama specialiu impulsu (sek.), tai yra raketos stumiamoji jėga (svarai) padalyta iš kuro svorio, sunaudoto per vieną sekundę. Specifinis impulsas priklauso nuo šių trijų kuro savybių:

1. Besijungdami chemikalai turi išduoti kiek galima daugiau šiluminės energijos.

2 Chemikalų junginys (sudegęs kuras) turi turėti didelę neigiamą šiluminę energiją. Tai yra didelis tūrio išsiplėtimas prie mažo šilumos padidėjimo.

3. Reikalingas mažas molekulinis svoris sudegusio kuro (chemikalų junginio), nes juo lengvesnės yra išmetamos dujos, tuo didesnis yra jų darbingumas. (Ši luminė energija geriau paverčiama į judomąją energiją).

Šių dienų Amerikos raketoms, kaip Jupiter, Thor, Atlas ir kitoms yra daugiausia naudojamas modifikuotas sprausminių lėktuvų kuras ir skystas deguonis. Taip pat kaikuriose raketų dalyse dažnai naudojama raudona azoto rūgštis ir aviacijos žibalas. Dabar naudojamo kuro specifinis impulsas siekia maždaug 300 sekundžių.

Mokslininkai, norėdami kiek galima priartėti prie idealaus kuro savybių, galvoja raketiniame motore turėti dvi atskiras sistemas. Viena sistema gamintų šiluminę energiją ir ją perduotų į antrąją sistemą — stumiamąją medžiagą. Tokiu atveju stumiamąja medžiaga būtų galima naudoti vandenilį (lengvas molekulinis svoris), o šilumine energija — saulė arba branduolinę (atominę) jėgą.

Saulės energija varomą raketą sudarytų du plastikiniai rutuliai ir tarpe jų vandenilio tankas. Plastikinių rutulių viena pusė padengta metaliniu sluogsniu reflektuotų saulės energiją ir kaitintų vandenilį, kuris plėsdamasis su dideliu greičiu išeitų pro angą, suteikdamas raketai energijos judėti į priešingą pusę.

Saulės energijos panaudojimo galimybės ypač padidėtų raketai esant erdvėje, bet iki šių dienų nėra atsiekta didesnių laimėjimų, nes saulės energija rutulių plote yra ribota, todėl visas vienetas turėtų būti labai lengvas ir praktiškai tuo tarpu neįmanomas.

Pakinkius branduolinę (atominę energiją į raketos motorą, kuro specifinis impulsas pakiltų maždaug iki 600 sekundžių, kas maždaug padvigubintų varyklio jėgą. Branduolinės energijos panaudojimas galimas (spėjama) trimis atskirais būdais:

1. Suskaldyti sunkų atomą (plutonijų 239, arba uraniją 233) į dvi apytiksliai lygias dalis ir kelis neutronus.

2. Sujungti du lengvus atomus, plius kelis neutronus į vieną sunkų atomą. Abiejuose atvejuose skirtumas medžiagos svorio tarp pradinio atomo ir suskilusių dalių arba tarp dviejų pradinių atomų plius neutrono ir sujungto atomo, virsta didžiąja dalimi šilumine energija.

3. Fizikas Carroll duoda visai naują atominę teoriją. Jis paneigia, kad absoliuti temperatūra yra žemiausia temperatūra ir kad didžiausias greitis yra šviesos greitis. Jis daleidžia, kad atomas šala ir darosi mažiau aktyvus, jo elektronai artėjo prie branduolio ir tuo pačiu didėja jų greitis. Atšaldžius atomą iki tam tikros temperatūros elektronai atsimuš į branduolį, jį susprogdins ir didžioji dalis atomo energijos virs šiluma.

Visais trimis atvejais gautoji šiluminė energija būtų naudojama stumiamosios medžiagos (vandenilio) kaitinimui, kaip ir saulės energijos naudojime.

Molekulės dalys (laisvi radikalai) yra žinomi mokslui maždaug nuo dvidešimto amžiaus pradžios, bet iki šių dienų mokslininkams nėra gerai suprantamos. Jos yra labai nepastovios ir nesusijungia į molekulę tiktai kelias tūkstantąsias dalis sekundės. Besijungdamos molekulės dalys į molekulę paliuosuoja dideli kiekį šiluminės energijos.

Yra taip pat spėjama, kad žemė buvo skystos masės stovyje, dėl besiformuojančių molekulių paliuosuotos milžiniško šilumos kiekio.

Suskirstyti molekulę į dalis reikia vandenilį praleisti pro 2.500 cvklų radio lauką ir atšaldyti iki maždaug 5 laipsnių absoliutės temperatūros. Prie tokios temperatūros molekulės dalys gali stovėti kelias valandas, nes jos yra atskirtos viena nuo kitos neaktyviomis molekulėmis, kurios tartum rėmai laiko vieną dalį atskirtą nuo kitos. Keliant temperatūrą molekulės pradeda greičiau judėti ir tariami rėmai palengva silpnėja, taip kad dalys vėl gali susijungti į molekules, paliuosuojant tiek šilumas, kiek reikėjo joms atskirti.

Negalėjimas išlaikyti molekulės daliu atskirų ilgesnį laiką ir neturėjimas medžiagos, kuri atlaikytų milžinišką karštį, sudaro sunkumų jas panaudoti raketų kurui.

Nugalėjus anksčiau minėtus sunkumus, mokslinė jėga būtų pats geriausias raketų kuras, kurio specifinis impulsas siektų net 1.300 sekundžių, tai maždaug keturis su puse karto didesnis už dabar naudojamo kuro specifinį impulsą.

Kaip atomo suskaldymas praplėtė energijos gavimo lauką, taip vandenilio molekulės dalių energijos panaudojimas raketų kurui, gali sutrumpinti erdvės tolius.

St. Catharines, Ont.

Šeštadieninės mokyklos tėvų komiteto suruoštas parengimas balandžio 12 d. davė $384.47 pajamų. Išlaidų turėta $350.06. Pelno liko $34.41. **Tėvų k-tas.**

Padėka

St. Catharines šeštadieninės mokyklos tėvų komitetas nuoširdžiai dėkoja visiems prisidėjusiems bei padėjusiems suruošti mokyklos naudai parengimą, ypatingai loterijos aukotojams: K. Skrebutėnui, V. Daraškai, V. Satkui, J. Skeivelai, J. Šarapnickui, J. Dainorai, K. Stankui, M. Gverzdienei, J. Bušauskui, K. Jasudavičiui, P. Meškauskui, J. Grigui, A. Liaksui, J. Kavolėliui, — aukojusiems pinigais ir J. Grigui, A. Viniautui, V. Gegeckienei, A. Paulioniui, K. Butkui, J. Kazragiui, P. Racevičienei, Bogušiui, S. Šetkui ir K. Vilbikaičiui aukojusiems daiktais.

Taip pat didelė padėka visiems parėmusiems mus savo atsilankymu.

Visiems širdingas ačiū!

Tėvų Komitetas.

Delhi, Ont.

Gegužės 10 d. Delhi Lenkų salėje Lietuvių Bendruomenė rengia linksmus paskutinius pavasarinio sezono šokius. Gros naujas lietuvių visai negirdėtas orkestras, vekis bufetas ir loterija.

Norintieji dirbti ūkiuose turės progos susirasti darbo, o ūkininkai — pagelbininkų. Laikas nėra dar labai užimtas, tad visi į šį linksmą, paskutinį pasišokima. **Valdyba.**

FOUR SEASONS TRAVEL
109 Bloor St. W., Toronto 5.
Tel. WA. 3-9484 ir WA. 3-9715
Atveža gimines
nuolat gyventi ar pasisvečiuoti.
BILIETAI:
lektuvais, laivais, geležinkeliais.
Nesezoninio meto nuolaidos!
Pasus ir vizas parūpiname per kelętą dieną.
Kreipkitės į mus:
FOUR SEASONS TRAVEL

Dėmesio Namų Savininkams!
Šildymas alyva
Kad sumažinus gaisrų pavojų, sprogimų ir kitokių nenormalumų, kad gauti geresnį šildymą naudojant mažiau alyvos, krosnys ir burneriai turėtų būti išvalyti, patikrinti ir tinkamai nureguliuoti bent sykį į metus.
Atlieku visus augščiau išvardintus darbus, taip pat atlieku įvairius remonto darbus, pakeičiu dalis, sudarau alyvos sutartis.
Darbas garantuotas ir apdraustas. Prieinamos kainos. Kad apsaugoti krosnis ir dūmų vamzdžius nuo rūdijimo — valymas patartinas anksti pavasarį.
Jūsų patarnavimui skambinkite:
S. Ignotas
LE. 6-5113
88 Delaware Ave.

Wally's Garage
5 ROBERT STREET, TORONTO
/prie Spadina-College/
Sav. VL. TARVYDAS
MAŠINŲ PATIKRINIMAI — šveicavimo darbai — įvairūs mašinų remonto darbai — automatinės transmisijos.
Naujų stabdžių įdėjimas tik $18.00
GARANTUOTAS DARBAS
LIETUVIAMS PIGIAU NEGU KITUR.
TEL. NAMUOSE: LE. 2-4058. DARBE: WA. 1-9541

JEI SIUNČIATE MEDŽIAGŲ
giminėms į tėvynę, prašome atsilankyti į
DAVIDSON ECONOMY CENTRE
Čia gausite urmo kainomis geriausių angliškų medžiagų. Įvairiausių medžiagų pasirinkimas. — Prieinamos kainos.
NEPATENKINTIEMS PIRKINIU — PINIGUS GRĄŽINAME.
231 QUEEN ST. W. (arti University Ave.) Telef. EM. 8-6576

Įvairūs siuntiniai
į LIETUVĄ, Latviją, Estiją, Ukrainą, Lenkiją ir U.S.S.R.
per
LIETUVIŲ ĮSTAIGĄ
Baltic Exporting Co.
CENTRINĖ ĮSTAIGA:
849 College St., Toronto, Ont., Canada. Telefonas LE. 1-3098
SKYRIAI:
105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA. 8-6686
ponia V. Juraitis.
94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS. 3-5315
ponia M. Venskevičienė.
Dėmesio!
Iš Anglijos siuntiniai iki 38 sv. gryno svorio.
Prašau rašyti ar skambinti ir reikalauti mūsų plataus ir turiningo katalogo ir įsitikinti dėl žemų kainų ir didelio pasirinkimo įvairių gėrybių.
Yra gauta kostiumams ir paltams nauji medžiagų pavyzdžiai.
STANDARTNIAI SIUNTINIAI:
1. 2 kost. vilnonės medžiagos 7 yrd.; 1 paltui vilnonės medžiagos 3 yrd.; 1 suknelei viln. medžiagos 3 yrd.; pamušalo 7 yrd.; šerinės /klijonkės/ 3 yrd. — Iš viso už $79,90
2. 2 kost. vilnonės medžiagos 7 yrd.; 2 paltams vilnonės medžiagos 6 yrd.; 1 sukenlei viln. medžiagos 3 yrd.; 2 suknelėm rayono medžiagos 8 yrd.; pamušalo 10 yrd.; šerinės /klijonkės/ 4 yrd.; stiklui piauti peiliukas su deimantu — Iš viso už $124,60
3. 2 kost. arba lengv. mot. paltams vilnonė medžiaga 6 yrd.; 4 kost. vyr. viln. medžiagos 14 yrd.; 2 vyr. paltams vilnonės medž. 6 yrd.; pamušalo 18 yrd.; šerinės /klijonkės/ 8 yrd.; stiklui piauti peiliukas su deimantu — Iš viso už $173,90
4. 4 kost. vin. medžiagos 14 yrd.; pamušalas 8 yrd.; šerinės /klijonkės/ 4 yrd. — Iš viso už $81,90
(Užsakant prašau nurodyti medžiagų spalvą ir vyr. ar mot.).
BE TO SIUNČIAME įvairius vaistus, dantims taisyti įvairias medžiagas, siuvamas mašinas, akordeonus, mezgimo mašinas, laikrodžius, stiklui piauti peiliukus, parkerius, skustuvus, plaukams kirpti mašinėles, avalynę, rūbus, įvairias tekstilės medžiagas, maistą ir t.t. ir t.t.
Mažesnio formato siuvama mašina firmos "Essex" rankinė $48.50
elektrinė — pastatoma ant stalo $68.20
/Užsakant reikia pridėti $6.50 įvairiems mokesčiams padengti/.
Siunčiant elektrinę mašiną reikia nurodyti voltažą.
Taip pat siunčiame iš Kanados:
Jūsų sudarytus, apdr. rūbų, avalynės, vaistų ir kt. reikmenų įvairius siuntinius. Gyvenę ne Toronte, gali savo sudarytus iki 17 svarų gryno svorio siuntinius siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
Turime pardavimui vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir paltams medžiagų, priedų ir įvairių kitų prekių.
DARBO VALANDOS: pirmadieniais - penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro. Šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
Sav. A. Kaluza

ESAMŲ APLINKYBIŲ KLYSTKELIUOSE

ATSAKYMAS JAKŠTUI MIŠRIŲ ŠEIMŲ KLAUSIMU

VYT. ALANTAS

Į mano straipsnį "Kojos katile, tik galva paviršiuje" (TŽ 1. IX. 57) J. Jakštas atsiliepė ilgu straipsniu "Orumo gomaujanti gražbylystė".

Aną kartą jis mane mokė žurnalistikos, šį kartą pradeda moralais. Pastebėjęs, kad Alantas turėjęs tikslo ne tiek diskutuojamą mišrių šeimų klausimą svarstyti, kiek oponentą "sugurinti, sumenkinti", toliau sako: "Čia yra ryškus mūsų žemos žurnalistinės kultūros pavyzdys, kai ginčas iš objektyvinės krypties perkeliamas į subjektyvinę".

Polemiką mišrių šeimų klausimu pradėjo J. Jakštas, ne aš. Į mano trumpą straipsnį "Mišrios šeimos ir gyvenimas" (TŽ XI. 14. 57), kur paliečiau mišrių šeimų kenksmingumą tautiniu požiūriu, J. Jakštas atsiliepė straipsniu "Reikėtų platesnio galvojimo" (TŽ XII. 12. 57). Gindamas mišrias šeimas, mano samprotavimus teikėsi apibūdinti "fantastiškais, nekultūringais ir nežmoniškais", o pagaliau savo gražbylystę užbaigė tvirtinimu, kad mišrių šeimų neigimas esąs laikytinas "vien tik dvasinės menkystės išdava". Kai aš savo atsakyme skaudžiau pakedenau J. Jakšto žurnalistinę kultūrą bei jo istorines pažiūras, tai jis vėl kalba apie "neobjektyvumą" ir apšaukia mane "ryškiu mūsų žemos žurnalistinės kultūros pavyzdžiu".

Aš mėgstu drąsias ir vyriškas diskusijas, bet negaliu turėti daug pagarbos oponentui, kuris, pats pradėjęs puolimą, gavęs atitinkamą atosmūgį jau šaukia: nekultūringa, subjektyvu! Kas pradeda polemiką, tas pasirenka ir ginklą. Prieš primetant savo oponentui nekultūringumą ir subjektyvumą, patariu dar kartą perskaityti savo straipsnį "Reikėtų platesnio galvojimo". Juk nuo jo viskas ir prasidėjo. Deja, aš nepriklausau prie tų polemikų, kurie puolami "dvasinės menkystės" ginklais, maloniai nusišypso ir atsako: ačiū, pone!

Taigi, padaręs mane "ryškiu mūsų žemos žurnalistinės kultūros pavyzdžiu", J. Jakštas savo straipsniui užrašo tokią paantraštę: "Vietoj atsakymo mielam oponentui p. V. Alantui". Aišku, kad čia logika stipriai sušlubavo. Suglaudus į daiktą tuos abu pareiškimus, gauname tokį pakaruokliškai skambantį sakinį: "Ryškus mūsų žemos žurnalistinės kultūros pavyzdys, mielas p. V. Alantas"...

Aš kviečiu J. Jakštą mesti augštą toną apie "nekultūringumą", "subjektyvumą", "dvasinę menkystę" ir kitas panašias augštas materijas. Toks augštas tonas iššaukia atitinkamą atosmūgį ir dar su magaryčiomis. Mat, nei savo draugams nei prieteliams nemėgstu likti skolingas.

Po šių įvadinių, bet neišvengiamų, pastabų eisime prie reikalo.

Vadas ar minia?

J. Jakštas yra karštas bendruomeninio primato gynėjas prieš vadą. Tautų vadai tesą tik visuomenės eksponentai, jos interesų bei siekimų reiškėjai. Vadai, visokie vadovai ir karaliai, anot jo, "tik vykdė ko jų klausiusi visuomenė pageidavo". Jis rašo: "Turėdamas prieš akis visuomenės pirmenybę individui, savo straipsnyje ir pažymėjau, kad kiekvienas individualus reiškinys turi būti imamas ryšium su gyvenamąja aplinka ir aiškinamas pagal ją". (TŽ II. 27. 58). Tai savo teorijai įrodyti J. Jakštas dairosi pavyzdžių visuotinės ir Lietuvos istorijos puslapiuose.

Tuo tarpu palikime nuošaly reiškinių vertinimo teoriją ir stabtelėkime ties visuomenės ir vado pirmenybe. Man ta jo istorijos teorija arba, jei norite, istorijos filosofija atrodo neteisinga arba geriausiu atveju, vienašališka. Istorijos ratą suka ne minios, bet jų vadai. Minios noromis nenorimis seka paskui savo vadus. Taip yra tautų istorijoje taip yra meno istorijoje taip ir mokslo istorijoje. Didžiosios asmenybės yra tie švyturiai, kurie pašviečia minioms pažangos kelyje. Tautų vadai yra tie vyrai, kurie veda tautas į galybę arba pražūtį. Minios tik vykdo jų valią. Kai rusų Petras Didysis pasuko vakarų kultūros link, tai iš savo visuomenės susilaukė kieto pasipriešinimo ir už tai jis savo bajorams kapojo rusiškas barzdas ir sodino juos ant kuolų. Protestantizmo laikais vokiečių kunigaikščiai paskelbė dėsnį: "Kieno valdžia, to ir tikėjimas". Pagaliau bolševizmo įsigalėjimas Rusijoje tik jau nebuvo visos rusų tautos noras. Kremliaus valdovai įkopė į valdžią per kraują, klastą ir neišpasakytas žiaurybes. Tomis pačiomis priemonėmis jie valdo ir toliau.

J. Jakštas sako, kad 13 šimtmetyje aiščiuose pasireiškusios vienijančio stendencijos įsikūnijusios Mindaugo asmenyje. Kad Mindaugas suvienijo Lietuvą, tai yra itorinis faktas, bet kad visuomenė būtų tam pritarusi, tai yra ginčytinas ir toli gražu dar neišaikintas dalykas. Priešingai, yra faktų rodančių, kad kaip tik ta visuomenė jam atkakliai priešinosi. V. Daugirdaitė - Sruogienė savo Lietuvos istorijoje rašo: "Mes žinome, kad Mindaugas sutiko didelį pasipriešinimą iš savo varžovų, kitų kunigaikščių pusės. Atrodo, kad priešinosi jam ir visuomenė, gindama savo savivaldą. Bet Mindaugas privertė visus savęs klausyti, sukūrė stiprią valstybę ir išgelbėjo Lietuvą nuo svetimų užkariavimo". (77 psl.). A. Šapoka savo Lietuvos istorijoje pastebi: "Tas atsitiko, žinoma, ne be kraujo praliejimo. Vieni iš Mindaugo konkurentų žuvo kovose, kiti buvo išvaryti iš tėviškių ar perkelti kitur valdyti", (49 psl.).

Taigi, Mindaugas krauju ir prievarta cementavo Lietuvos valstybę ne dėl to, kad visuomenė to norėjo, bet dėl to, kad jis toliau numatė už kitus ir tik aiščių genčių apjungime matė Lietuvos išsigelbėjimą. Jo siekimai kryžiavosi ne tik su jo varžovais, bet ir su plačiąja ano meto visuomene. Ne jis klausėsi ko nori iš savo vado visuomenė, bet jis tą visuomenę tempė paskui save. Tai buvo valstybės gelbėjimas prieš pačios visuomenės norą. Ir kažin kaip juokingai skamba J. Jakšto tvirtinimai, kad "vadai ir tauta tikrumoj neišskiriami, ir jie reiškė vien tai, ko tauta kartais ne visai sąmoningai pageidavo". (TŽ II. 27. 58). Žinoma, vadas nuo tautos neatskiriamas, taip galva neatskiriama nuo kojų: kojos daro ką įsako galva...

Individualių reiškinių aiškinimas

"Turėdamas prieš akis visuomenės pirmenybę individui savo straipsnyje aš ir pažymėjau, kad kiekvienas individualus reiškinys turi būti imamas ryšium su gyvenamąja aplinka ir aiškintinas pagal ją", — sako J. Jakštas ir kiek toliau priduria: "Vyt. Alanto pasakymas vertinti reiškinį pagal gyvenamąją aplinką reiškia nieko nevertinti ir nieko neišaiškinti, manding, kiaurai klaidingas. Kuo virstų visas istorijos mokslas, jei praeities reiškiniai būtų aiškinami pagal turimas idėjas, idealus, programas ir t.t. Visuomenės buities reiškiniai pirmiausia turi būti pagal aplinkybes išaiškinti ir iš tinkamo išaiškinimo seks jų pateisinimas".

Iš J. Jakšto samprotavimų susidaro įspūdis, kad istorikas turi būti gerasis senelis, kuris rausiasi po archyvus bei metraščius, aiškina visus individualius reiškinius pagal esamas aplinkybių aplinkybėles ir viską tėviškai stengiasi pateisinti. Taip suprasto istoriko tragedija yra ta, kad jis taip įsirausia į faktų aiškinimą bei teisinimą pagal esamas aplinkybes, kad praranda bet kokią vadovaujančią idėją, išplaukia į jūrą be jokio kompaso, jei nelaikyti kompasu jo

(Nukelta į 5 psl.)

Kanada už 25 metų

Karališkoji komisija, vadovaujama Gordon, tyrusi Kanados ūkines galimybes, paskelbė galutinius duomenis, kurie iš dalies buvo paskelbti prieš 15 mėnesių. Pagal juos, Kanada stiprėsianti ūkiškai per ateinančius 25 metus, jei neįvyks nenumatyta didesnio masto ūkinė katastrofa. Esą gyventojų skaičius per tą laiką pasieksiąs 27 milijonus, pajamos kiekvieno gyventojo padidėsiančios 70%, krašto gamyba pasieksianti 75 milijardų vertę. Gyventojų telkimasis miestuose ir miesteliuose padidėsiąs iki 80 %; 1951 m. miestuose ir miesteliuose su virš 1.000 asmenų telkėsi 62%. Montrealis ir Torontas 1980 m. turėsią po 2.5 - 3 mil. gyv. Naujų namų statybai būsią išleista $100 milijardų per 12 metų. Darbo laikas sutrumpėsiąs, o poilsio — pailgėsiąs. Darbininkų skaičius iki 1980 m. padvigubėsiąs ir pasieksiąs 10 mil., o valstybės pajamos patrigubėsiančios. Komisija siūlo: susirūpinti teisingesniu krašto gėrybių paskirstymu gyventojams, nes dabar šalia turtingųjų tebėra vargšų; išlaikyti pastovią imigracijos politiką, išskyrus sunkesnius nedarbo laikotarpius; organizuoti viešuosius darbus ir sumažinti mokesčius nedarbo laikotarpiais; sumažinti žemės ūkio gaminių gamybą; perkeldinti pajūrio prov. gyventojus į derlingesnes krašto vietoves. Komisijos nuomone, Kanados ūkis ateityje dar daugiau bus priklausomas nuo JAV.

Gynybos išlaidos, Gordon komisijos nuomone, per ateinančius 20-30 metų būsiančios didelės ir sieksiančios 20-30%. Didelė dalis teksiančios elektroninių įrenginių ir karinių lėktuvų gamybai, kuri esanti Kanados aviacijos įmonių pagrindas. Dabar gynybos išlaidos sudaro 34%. Jos kiek sumažėsią, bet Kanada ir toliau būsianti įpareigota prisidėti prie V. Europos ir savojo žemyno gynybos.

Puolamas lenkų rašytojas

Lenkijos leidėjų premija už geriausį 1957 m. veikalą buvo paskirta jaunam, vos 26 metų, rašytojui Marek Hlasko. Oficialios sferos jam betgi prikiša per juodomis spalvomis pavaizdavimą dabartinės Lenkijos gyvenimo. Kaikurie jo kūriniai net negalėjo būti Lenkijoje išspausdinti.

Bet štai Hlasko išvyko į Vakarus išsiveždamas ir rankraščius dviejų nespausdintų apysakų. Jas išleido Paryžiuje veikianti emigrantų lenkų leidykla "Kultura". Varšuvinės valdžios oficiozas "Tribuna ludu" tuojaus apkaltino rašytoją ne tik dabartinės Lenkijos valdžios, bet ir visos lenkiškosios visuomenės įžeidimu. Esą, su šitokiais raštais iis Vakaruose galįs pasidaryti "primadona" per vieną savaitę. Hlasko labiausiai puolamas dėl apysakos "Cmentarzy".

Kažkas jau spėlioja, kad Hlasko nebegalėsiąs grįžti į Lenkiją, tačiau jis pats, kalbėdamas per radiją, pareiškė, kad esąs išvykęs tik norėdamas kituose kraštuose išleisti savo kūrinius. Aplankysiąs Italiją, JAV ir grįšiąs į Lenkiją. Lenkijos rašytojai mano, kad laikotarpis, kada jiems nurodinėjo ką ir kaip rašyti, jau pasibaigęs. Kažin ar Hlasko byla nerodo, kad jis vėl grįžta?

Vašingtonas. — Sanfrancisko imigracijos pareigūnų parėdymu Suomijoje gimęs W. Heikkila buvo suimtas gatvėje ir lėktuvu išsiųstas į Suomiją, nors 11 metų užsitęsusi jo deportacijos byla teismuose dar nebaigta. Augštesnių įstaigų parėdymu jis grąžintas pas šeimą valstybės lėšomis. Jo tėvai buvo gavę pilietybę, o jis buvo atvežtas vaikutis prieš 50 metų, bet niekad pilietybės reikalo nesutvarkė. Jis deportuojamas kaip komunistas.

Tiesa apie Šaulių Sąjungą

"Tėv. Žib." š.m. kovo 20 d. nr. 12 tilpo žinutė: "Atkurtoj Šaulių Sąjungoje kilo nesusipratimų. Kaip praneša "Naujienos", grupė jaunų, veiklių vyrų, nesusitepusių juodai ar raudonai laike dviejų okupacijų Lietuvoje, steigią naują, demokratinį Šaulių klubą, visai atskirai nuo vadistinės "s-gos".

Būdamas vienas Šaulių Sąj. kūrėjų, nes esu šaulys nuo 1919 m. lapkričio mėn. ir nuo pat pradžios iki šių dienų einąs vienokias ar kitokias pareigas organizacijos vadovybėje, gerai pažįstu Šaulių Sąjungos gyvenimą tiek praeityje, tiek dabartyje, todėl jaučiu pareigą nesąžiningų asmenų skleidžiamą apie Š. Sąj. melą ir šmeižtus atitaisyti.

Minėtoje žinutėje skelbiama netiesa, kad Š. Sąj. kilo nesutarimų, kad kažkas yra susitepęs juodai ar raudonai ir kad mūsų sąjunga yra vadistinė. Pastarieji du teigimai yra ir aiškiai įžeidžiamo pobūdžio.

Tremtyje atkurtosios Š. Sąj. plotmėje ligšiol nebuvo ir šiuo metu nėra jokių nesutarimų. Juodai ar raudonai susitepusių savo tarpe neturime. Vadizmo taip pat neturime nei kvapo.

Iš kur gi kilo tokios "Naujienų" "naujienos"?

Čikagos šaulių klubo valdybos narių tarpe atsirado du asmenys, kurie tiek pačios valdybos posėdžiuose, tiek užkulisiuose per dvejus metus varė ardomąjį darbą, stengėsi paimti į savo rankas klubo vadovybę, kad paverstų klubą savo siauros grupės įrankiu. Kadangi šią grupę tesudarė tik šeši asmenys, jų užmačios nepasisekė, nors buvo pasitelkę ir vieną - kitą nešaulį. Vienas tų nešaulių, turėdamas asmeniška kerštą dar iš neprikl. Lietuvos laikų, prieš vieną seną ir žymų šaulių veikėją, paleido šmeižtus, kad jis esąs komunistas ir hitlerininkas. Tasai šaulys (drauge ir ramovėnas), prieš savo du šmeižėjus ramovėnus, iškėlė bylą ramovėnų garbės teisme, o prieš du šaulius šaulių garbės teisme. Ramovėnų teismas vyriausiąjį šmeižiką pripažino kaltu ir jį nubaudė. Antrąjį šmeižiką dėl kaltę švelninančios aplinkybės paliko nenubaustą. Šaulių garbės teismas buvo priverstas bylą prieš kitus du kaltinamuosius nutraukti, nes vienas jų dar prieš bylos nagrinėjimą buvo išmestas iš narių, gi antrasis kapitulavo ir paprašė įžeistojo šaulio taikos. Tasai sutiko susitaikinti. Beliko jiedviem tik susitikti ir viską gražiuoju baigti, tačiau kaltinamasis pačiu paskutiniuoju momentu apsisprendė kitaip. Jisai prisiuntė šaulių garbės teismui įžeidžiantį raštą drauge su išstojamuoju iš narių pareiškimu.

Ši toli gražu ne jaunų vyrų grupė savo "darbštumu" ypač pasižymėjo skelbdami marksistinėje spaudoje serijomis labai nešvarių sufabrikuotų šmeižtų apie Š. Sąj. ir jos vadovus, o vienas jų, "vyriausias grupės vadas", išsispecializavo anoniminių laiškų rašyme. Susidarius neįmanomai padėčiai, Čikagos šaulių klubo valdyba nutarė atsistatydinti ir perduoti visą reikalą spręsti nepaprastam narių susirinkimui. Šauliai jau seniai piktinosi griaunamąja veikla, todėl tame susirinkime du tos grupės kandidatai į valdybą iš 69 turėjusių balso teisę tesurinko vos po penkis balsus. Šauliams tarpininkaujant, naujai išrinktoji valdyba, prisilaikant veikiančio statuto atitinkamų nuostatų, tris tos grupės narius pašalino iš narių tarpo. Likusieji patys pasiskubino išsibėgioti. "Grupės" vadas ir įkvėpėjas dar ir dabar gana dažnai teberašinėja atskiriems šaulių vadovams pilnus necenzūriškiausių išsireiškimų laiškus ir galvoja, kad neturima įrodymų, kad tai jo darbas.

Tai va, kokie vyrai steigia "demokratinį" taip vadinamą šaulių klubą.

Visų vienetų valdomieji organai dabartinėje Šaulių Sąj. yra pačių narių demokratišku būdu balsuojant renkami. Statuto pačiame pirmame paragrafe įsakmiai pasakyta, kad Š. Sąj. tvarkosi demokratiniais pagrindais. Gal Čikagos klube buvo kitaip? Ne, nes ir čia visą laiką klubo valdyba buvo renkama pačių narių, o ne kieno nors vadistinių būdu skiriama. Pvz., šaulys kun. A. Šeštokas jau ketvirtą kartą yra išrinktas valdybon, o valdyba jį jau trečią kartą išrinko savo pirmininku. Ar kun. A. Šeštokas yra vadistas?

Tiek vienetų valdybose, tiek pačioje laikinojoje Centro Valdyboje turime ir nepartinių ir įvairiausių politinių ir kt. pažiūrų veikėjų. Sakysime, ar nepartinis ilgametis N. Lietuvos LŠS Centro Valdybos narys ir Klaipėdos Krašto atvadavimo pasižymėjęs dalyvis A. Mantautas, kr. dem. žymusis veikėjas prel. M. Krupavičius, evang. kun. A. Trakis, ūk. part. žym. veikėjas adv. R. Skipitis, žymus valst. liaudininkas prof. M. Mackevičius, žymios ir nusipelniusios šaulių veikėjos S. Putvytė - Mantautienė, Kodatienė, Klupšienė ir visi kiti dabartinės L. Centro V-bos nariai yra vadistai? Arba gal jie raudonai ar juodai susitepę? Ar ne jie patys laisvu noru, gražiai sutardami dirba svarbų lietuvišką darbą dabartinėje šaulių vadovybėje? Ar jie dirbtų joje bent vieną dieną, jei būtumėm apsėsti "vadizmo dvasios"?

Dabartinė Laik. Centro Valdyba savo užduotį baigdama š. m. liepos 1 d. šaukia Čikagoje visuotinį šaulių vienetų narių rinktų atstovų suvažiavimą, kuriame patys suvažiavimo dalyviai spaudos ir visuomenės akivaizdoje demokratiniu būdu išrinks visus centrinius organus. Kur gi tat Šaulių Sąjungos tasai "vadizmas"?

Šaulių Sąj. buvo ir bus kovos organizacija. Todėl ji yra natūralus tiek išorės priešų, tiek mūsų pačių visuomenės nesubrendėlių puolimo objektas. Tačiau dabartiniu metu Š. Sąj. yra tiek vienetų, tiek narių skaičiumi, išaugusi, sustiprėjusi ir vis dar toliau tebeauganti ir besiplečianti, kad jokie puolimai "Naujienose" ar kitur jos nebepalauž. O kam pasitarnauja puolimai ir griovimas šios lietuviškos, patriotinės ir demokratinės organizacijos, palieku spręsti patiems skaitytojams.

A. Valatkaitis,
Buv. 1920-21 m. Mažeikių Šaulių Rinktinės Vadas ir dabartinis LŠST LCV Darbo Prezidiumo narys.

Lenkas lietuviškais reikalais

Stebint sovietinės Lietuvos gyvenimą iš periodinių leidinių, radijo ir laiškų, krenta į akis, kad lietuviškieji raudonieji pareigūnai, net ir kultūrininkai kažkaip dirbtinai (kasgi patikės nuoširdumu!...) persistengia norėdami pademinstruoti ištikimybę Maskvai, neriasi iš kailio, kad tik kaip nors sukombinuotų įdomesnių sakinių ir teigimų pigiai pataikaujančių tikriesiems krašto šeimininkams. Bet, pasirodo, tie šeimininkai nevisada jau taip laukia tokio keliaklupščiavimo, ypač tai pastebima meno - kultūros gyvenime. Nekartą sovietiniai kritikai, apžvelgdami lietuviškuosius kūrinius, kaip tik domisi lietuviškojo liaudies meno apraiškomis, motyvais ir net skatina daugiau to parodyti savojoje kūryboje. Panašiai buvo atsiliepta apie eilę muzikos kūrinių, tapybos eksponatų. Kai kada, net prikišamai rusai kritikai pastebėjo, kad viename ar kitame kūriny kaip tik ir tenka pasigesti pačio geriausio: lietuviškojo tautinio bruožo iškėlimo.

Lenkai, iš šalies sprendžiant, lyg ir mažiau pataikauja sovietams ir pirmoje eilėje stengiasi kalbėti apie tai, kas patiems svarbiausia. Štai, "Tiesos" nr. 48, buvo išspausdintas Fr. Hrynievič - Baranski straipsnis apie ryšių stiprėjimą tarp Lenkijos ir Lietuvos. Autorius yra Lietuvių kultūros dienų Poznanės komiteto pirmininkas. Rašiny sakoma, kad Poznanės, kaip svarbiausio Lenkijoje lituanistikos židinio, dėmesio centre tapo Lietuva. Anksčiau, esą, nebuvo progos arčiau pažinti lietuvių kultūrą, kurią dar 19 amž. apdainavo Adomas Mickevičius. Iš jo kūrybos, poznaniečiai sėmėsi meilę kraštui, esančiam prie žydriojo Nemuno. Jis džiaugiasi, kad rugsėjo mėn. Poznanėje vyks nauja lietuvių kultūros dekada. Toliau jis informuoja apie kaikuriuos lenkų darbus lituanistikos srityje. Poznanės mokslininkai išleisią populiarų leidinį, kuris supažindins lenkus su lietuvių literatūra, menu, mokslu. Gi dekados metu, būsią suruoštos ir lietuvių grožinės literatūros ir liaudies dailės kūrinių parodos.

Poznanėje dirba lituanistas prof. dr. Janas Otrembskis, parašęs "Lietuvių kalbos gramatiką", ir kitas lituanistas doc. dr. Czeslau Kudzinowski. Lenkė lingvistė Nina Borowska išleidusi "Slavų įtaka lietuvių bažnytinei terminologijai pagal Širvydo "Dictionarium". Gi Poznanės A. Mickevičiaus vardo universiteto profesoriai Lowmianskis ir Tymenieckis darą Lietuvos istorijos tyrimus. Miesto "Mokslo bičiulių" draugija pradeda leisti XVII amž. lietuvių kalbos vertingą paminklą, svarbų indoeuropiečių kalbotyrai. Be to, balandžio pradžioje iš Poznanės į Punską Suvalkijoje turėjusi išvykti tarptautinė mokslininkų ekspedicija tirti punskiečių lietuvių kalbą, jų tarpe ir prof. Eberhardas Zwirneris iš Miunsterio.

Šis informacinis straipsnelis gyvai ir sklandžia parašytas, nieko neturi savyje propagandinio ir kalba tik apie lietuvius ir lenkus. Žinoma, pora sakinių negalima buvo išvengti "Tarybų Sąjungos" paminėjimo, bet tai ir viskas. Autoriui, atrodo, tikrai nuoširdžiai rūpi dviejų kaimyninių tautų abipusio geresnio pažinimo reikalai, bet ne kurių ten svetimų idėjų propagavimas. Dabar tereikia laukti atsiliepimo mūsų rašėjų Vilniuje. Įdomu ar ir jie bus pakankamai santūrūs ir kalbės apie gerėjančius lietuvių - lenkų santykius, ar ir vėl šauks apie visas "tarybines tautas". Panašiai persistengta buvo pereitą vasarą lenkų - lietuvių dekados dienomis, kai lenkai pirmoje eilėje visur ir visada pasirodė esą lenkais, o tik paskui komunistais, jei tokio apibrėžimo kur nors reikėjo.

Al. Gimantas.

DR. LYON'S
TOOTH POWDER
Dantų milteliai išlaikys jūsų dantis BALTESNIUS
Tuoj padarys jūsų kvapą malonų. Padės apsaugoti dantis nuo gedimo ir išlaikys jūsų dantis gražiai baltus.
Atsiminkit — veikia dvigubai ilgiau už dantų pastą.
33¢

Neįsileidžia knygų

"Tėvynės Balso" š.m. nr. 17 Vilniaus universiteto studentė Gražina Šaltenytė kreipiasi į lietuvius studentus užsienyje:

"Gaila, mes beveik nežinome, kokias sąlygas mokytis ir gyventi savo pavasarį turite Jūs, kolegos lietuviai, Vakarų universitetų ir koledžų studentai. Būtų gera, kad Jūs apie tai mums papasakotumėt bent laiškais..."

Tikrai labai gaila, kad į tą "išlaisvintą" nuo visų laisvių mūsų tėvynę negalima pasiųsti jokio kultūros žurnalo, laikraščio ar betkurio turinio knygos, nes siunčiant grąžinamos kaip neįleidžiamos.

Miela sese, Gražina Šaltenyte, paprašyk "Tėvynės Balso" su visais enkavedistais, maskoliais ir kitais okupantais "išlaisvinimą" išsivežti į Maskvą, o tada ne tik laiškus ar spaudą siųsime į tėvynę, bet visi ir be didelių prašymų grįšime į savo tėviškes, į namus, prie savų šeimų. Mes ir laukiame tos valandos, kada ne tik iš laisvų Vakarų valstybių, bet ir šaltojo Sibiro galės laisvai grįžti į savą tėvynę.

Studentas laisvuose Vakaruose.

KELIONIŲ BIURAS
LĖKTUVAI — LAIVAI — AUTOBUSAI — GELEŽINKELIAI — EKSKURSIJOS — VIEŠBUČIAI
Užsisakykite dabar 1958 m.
Patarnaujame visame pasaulyje.

APDRAUDA
GAISRO — AUTOMOBILIŲ — VAGYSČIŲ — SVEIKATOS — NELAIMINGŲ ATSITIKIMŲ ir t.t.
VISŲ RŪŠIŲ APDRAUDA

Skambinkite ar rašykite pageidaudami patyrusio ir patikimo patarnavimo
O. K. JOHNSON & CO. LTD.
Travel & Insurance Agencies
697 Bay Str., Toronto 2 - - - EM. 6-9488

Pasinaudokite didžiausiais kelionės patogumais...
važiuodami SUPER Continental ir Continental
Dviem puikiais transkontinentiniais traukiniais, kurie važiuoja kasdien į Rytus ir į Vakarus — aptarnaudami:
MONTREAL - OTTAWA - TORONTO - WINNIPEG
SASKATOON - EDMONTON - JASPER - VANCOUVER
o tarpines stotis aptarnauja CONTINENTAL.
Norėdami viskuo aprūpintos kelionės, pasiteiraukite apie CNR'o "suplanuotą"
MAPLE LEAF PACKAGE TOURS
Informacijų ir rezervuotų kelionių reikalais kreipkitės į Canadian National atstovus.
CANADIAN NATIONAL RAILWAYS
VIENINTELIS GELEŽINKELIS APTARNAUJĄS VISAS PROVINCIJAS

Vaistai Lietuvon!
IŠGELBĖKITE GYVYBES, PASIŲSKITE SAVO GIMINĖMS IR DRAUGAMS VAISTŲ
Rašykite, telefonuokite ar atvykite pas mus. Visos informacijos veltui.
WALTMAN'S Patikima Vaistinė
1147 DUNDAS ST. W., Ossington kampas (prieš Lietuvių Namus)
TELEFONAS LE. 6-2139

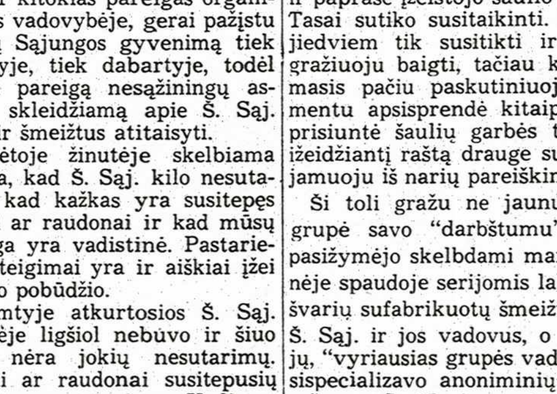

Labai patogios kojinės
Patentuotos "2-jų padų" kojinės
Dvigubi megzti padai iš dviejų dalių. Išvidinė pado dalis yra išversta tam, kad koją liestų minkštoji kojinės dalis. Jos nėra didesnės ar sunkesnės. Jūs turite panešioti Penmano dvigubu padu kojines, kad pamatytumėte skirtumą.
10S-8

"MEŠKIUKAS"

"Little b'ar"

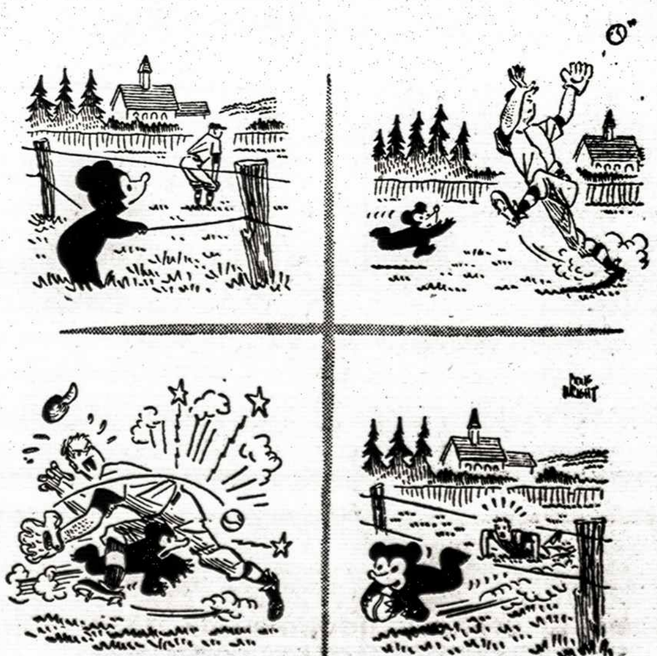

Jūsų malonumui paruošė
DOW KINGSBEER
Tariama Dau Kingsbyr
BREWERY LIMITED

Pavergtoje tėvynėje

Kur stūmė vysk. Paltaroką? Užsienio liet. spaudos apžvalgininkas V. Dausa "Tėv. Balso" Nr. 21 (85) piktinasi, kad išeivių spaudoje buvusi neteisingai pavaizduota a.a. vysk. Paltaroko padėtis Lietuvoje, kad nebuvę iškelta, jog jis bendradarbiavęs su tarybine vyriausybe ir prisidėjęs prie kovos už taiką, be to, kam esą pasakyta, jog jis buvęs likęs vienintelis vyskupas Lietuvoje, tarytum tai būtų netiesa, tarytum V. Dausa to nežinotų arba tai prieštarautų faktui, kad jis įšventino du vyskupus.

A.a. vysk. Paltaroko tampymą "kovoje už taiką" Dausa šitaip sumini: 1945 m. ganytojiškame laiške jis rašęs: "Vardan krikščioniškosios meilės, liaukitės sprendę ginčijamus klausimus ginklu. Visi sąžiningai įsijunkite į šalies atstatymą". Gaila, kad nėra žinomas visas jo šis laiškas. Cituojamoji ištrauka, be abejonės, taikoma ginklu kovojantiems partizanams. Tai tokis pat išprievartautas laiškas, kaip kadaise vysk. Valančiaus laiškas sukilėliams, išprievartautas Muravjovo. Kiek kainavo vysk. Paltarokui kančių šis laiškas, gal tik po kelių dešimtmečių tesužinosime.

Toliau Dausa rašo, kad vysk. P. įpareigojęs visose "jam pavaldžiose" bažnyčiose skaityti maldą už taiką. 1950 m. dalyvaudamas "taikos šalininkų" konferencijoje "savo kalboje smerkė karo kurstytojus". 1951 m. dalyvavęs Lietuvos taikos šalininkų konferencijoje ir Maskvoje III visasąjunginėje konferencijoje ir kalbėjęs per radiją. Grįžęs iš Maskvos organizavęs tris kunigų konferencijas, "kuriose propagavo taiką tarp visų pasaulio tautų". Jis dalyvavęs ir 1952 m. Maskvoje įvykusioje visasąjunginėje "bažnyčių susivienijimu konferencijoje, kuri buvo skirta kovai už taiką".

Iš vėlesnio meto nepaminėta nieko. Nejaugi iis bent šiuo atžvilgiu buvo paliktas net 5 metus ramybėje?

Dr. Pranas Tiknius balandžio 10 d. staiga mirė širdies liga grįždamas iš darbo į namus. Liko našlė žmona dr. Dobrovolskaitė - Tiknienė ir 3 vaikai.

T. Gailikas, miško ūkioir m. pramonės ministro pavaduotojas užsimušė balandžio 5 d. automobilio katastrofoje.

Jis buvęs gimęs 1910 m. Vitebsko srityje, 1940 m. įsigijęs "miško transporto inž. specialybe". Į Lietuvą atkomandiruotas 1947 m. ir čia dirbęs miškų pramno. ministerijos techn. - gamybinio skyr. vyr. inž., o nuo 1953 m. skyr. viršininku. 1947 m. sukūrus naują minitseriją jis tapo min. pavaduotoju.

(E) **Lėktuvai tirpino Nemuno ledą.** Kovo 22 d. Nemunas ties Kaunu užsikimšo ledais. Potvynio atveju Kauno miesto žemesnėms dalims būtų grėsęs pavojus. Civilinio oro laivyno žemės ūkio eskadrilė skraidė virš Nemuno ir barstė tam tikrą druskos mišinį, kuris padėjo ledui greičiau sutirpti. Šis darbas buvo vykdomas 100 km ruože nuo Kauno iki Jurbarko. Kiekvienu skridimu eskadrilė išbarstė 4 tonas mišinio. Šis ledo tirpinimo būdas Pabaltijy buvo naudojamas pirmą kartą. Seniau susikimšę ledai būdavo sprogdinami kartais net su artilerijos pagalba.

Kap. V. Rimą sušaudė partizanai. "Tiesa" kovo 22 d. paminėjo jo mirties dešimtmetį.

Esą 1940 m. liepos mėnesio vidury, būdamas 9 pėst. pulko vyr. leit. Vincas Rimas politiniame kareivių mitinge pasakęs karštą tarybinę kalbą ir nuo to meto buvęs laikomas priešu visų reakcinių karininkų. Karininkai Naikelis, Sargėnas ir dar keli tą naktį rengėsi jį nužudyti iš pasalų.

Jis gimęs 1916 m. Smilgių km. Vilkaviškio raj., 1939 m. baigęs karo mokyklą. Karo metu buvęs Rusijoj vad. lietuviškam daliny. Kapitono laipsny po karo buvęs paskirtas "lietuviško junginio ryšio viršininko padėjėju radijo reikalams". 1948 m. kovo 16 d. viešėdamas pas seserį Gudelių - Budviečių km. buvęs nužudytas partizanų pakeliui į Pilviškio geležinkelio stotį.

Spekuliacija klesti, nes trūksta prekių. "Tiesoje" balandžio 4 d. aprašoma, kaip Kauno apyl. teismas nubaudė 5 mt. kalėjimo spekuliantę Ročkienę. Jos bute buvę rastos 66 atraižos įvairių medžiagų, beveik 300 metrų, kurių vertė 13.398 rublių ir dar 22 namų gamybos skarelės. Kitų prekių už 5.122 rublius ji laikiusi Macežinskienės bute.

"Milžiniškas butas". "Tiesoje" balandžio 6 d. puolamas Kauno "Lietžemūktiekimo" kontoros valdytojas Abramovas neįsileidžiąs jokių komisijų ir du su žmona valdą milžinišką butą, tik laikydami vieną nuomininką, kurio nuoma apmoka viso buto nuom. O jų butas esąs milžiniškas: 64 kv. metrai ploto. Paskaičiuokim, kiek to "milžiniško" buto gali būti kambarių. Jei pvz. virtuvė yra 3 metrai iš 4 ir tiek pat turi nuomininko kambarėlis, tai lieka dar 40 kv. m. ploto arba du kambariai po 4 iš 5 metrų. Tai kokį gi butą dabar Kaune vadina ne milžinišku?

(E) **Iš Karaliaučiaus į Maskvą — pro Klaipėdą.** Vilniaus radijas kovo 17 d. pranešė, kad tiesioginiai traukiniai iš Karaliaučiaus - Kaliningrado į Maskvą ateityje eisią per Šilutę, Klaipėdą, Telšius, Šiaulius ir Panevėžį. Tai rodo, kad Įsručio - Virbalio ruožas vis dar yra uždarytas. Matyt, ten yra svarbios karinės sovietų bazės. Vasaros metu tiesioginiai vagonai eisią iš Lietuvos į Kaukazo kurortus.

Utenos MTS direktorius yra tulas Bogomolovas.

Utenos rajono vykdomojo komiteto pirm. yra tulas Vainauskas.

MALONIAI KVIEČIAME VISUS LIETUVIUS

atsilankyti į LK Mot. D-jos tradicinę šeimų

vakarienę - šokius

kuri įvyks ŠĮ ŠEŠTADIENĮ, gegužės 10 d., 7.30 val. vak., Vilniaus Aušros Vartų parapijos salėje.

Prie gražiai papuoštų stalų pačių narių paruoštos vaišės, meninė programa, rankdarbių loterija ir šokiams Benni Ferri orkestras.

VISAS MALONUMAS TIK DU DOLERIAI.

HAMILTON, Ont.

Brangūs Hamiltoniečiai,

Šiuo metu Hamiltonę ir apylinkėse yra vykdomas piniginis vajus Tautos Fondui. Valdybos nariai ir kiti, sutikę talkininkauti, apsilankys pas Tamstas į namus paprašydami piniginės aukos. Kartu bus platinami "Lietuvio Pasai" ir klijuojami juose ženkliukai.

Darbas sunkus ir nedėkingas. Sakoma, kad geriau duoti nei prašyti.

Kreipdamiesi į Jus, brangūs Hamiltono ir apylinkės lietuviai, norime prašyti neatsisakyti duoti prašomos aukos ir neišmetinėti, kad atėjusis jos prašo. Noras būtų gauti didesnę sumą, bet aukokite tiek, kiek Jūsų ištekliai leidžia. Svarbu, kad visi didesne ar mažesne suma prisidėtų.

Naujai persitvarkius Tautos Fondui, jo pagrindiniais uždaviniais liko tik pavergtų mūsų tautiečių — sesių brolių anapus geležinės uždangos dvasinis ir moralinis stiprinimas, informavimas apie mūsų siekius, atliekamus darbus tėvynės greitesniam išlaisvinimui. Tas viskas yra perduodama radijo bangomis iš laisvojo pasaulio. Tą atlieka T. Fondas išlaikydamas radio tarnybas, monitoringą ir leisdamas Eltą bent keliomis kalbomis.

Šeims reikalams atlikti ir reikalingos lėšos, kurioms padengti ir prašomas esi aukos, kad ir negausios. **Valdyba.**

Tautos Fondo pavasarinis balius įvyks Victoria Day, gegužės 19 d., pirmadienį, gražiose Brant Inn patalpose, Burlingtone, Ont. (apie 10 mylių nuo Hamiltono, Toronto kryptimi prie 2-jo kelio).

Programai atvyksta visiems žinomas ir visų mėgiamas solistas V. Verikaitis ir jo vadovauiamas kvartetas. Jie svečius maloniai nuteiks linksmomis ir gražiomis dainomis.

Atsigaivinimui veiks įvairus bufetas su skaniais užkandžiais ir vėsinančiais gėrimais.

Laimei išmėginti bus didelė ir gausi vertingais fantais loterija. Šokiams gros visų mėgiamas Benni Ferri orkestras. Pradžia 7 val. vak.

Maloniai kviečiame visus mieluosius Hamiltono ir visų kolonijų lietuvius kuo gausiausiai su savo artimaisiais atsilankyti į šį pirmąjį šiais metais mūsų parengimą ir jame kuo linksmiausiai praleisti laiką .

Atsilankydami kartu prisidėsite prie bendro darbo siekiant atlikti tuos uždavinius, kuriuos turi užsibrėžęs Tautos Fondas.

TF valdyba.

Dėmesio NF v-bos nariams. Mums yra būtina, kad galimai greičiau išmokėtumėm $15.000 skolą. Maloniai prašau visus ben drabarbius tvirtai pasiryžti ir nusistatyti kas mėnesį, pradedant gegužiu, gauti L. Namams ne mažiau 2 narių. Įsigijus Lietuvių Namus, daugelis tariamų priekaištų atkrito, tad mūsų darbas, pilnai tikiu, dabar turėtų būti našesnis. **V-bos pirm.**

NF susilaukė 7 naujų narių. Po $100 įnešė: Ratinskienė Adelė, Tumaitis Adolfas, R.R. 4, Hamilton, Ont., Ratenšpergeris Vytautas, Ričardas, Harley, Ont., Oleka Stasys ir Astrauskaitė Jinny iš Vanessa, Ont., Bartulis Mykolas, Windham Centre, Ont. ir Vaičiūnas Tomas, Eden, Ont. Visiems šiems tautiečiams, o ypatingai gyvenantiems toliau nuo Hamiltono gražiausiai dėkojame!

Namų Fondo lėšos per savaitę paaugo $1.450, nes po $100 dar inešė Vembrė Eduardas, Petkevičius Andrius ir Miškinis Vytautas. Antrą šimtą pridėjo Bajoraitis Juozas ir $50 papildomai inešė Onutė ir Jurgis Juodžbaliai iš Millgrove, Ont., padidinę savo įnašą iki $100. Mikšys Kazys, anksčiau įnešęs $100, dar inešė $400 ir įėjo į TN garbės narių eiles. Ačiū Jums, mielas Kazimierai, nuoširdžiausia ir gražiausias ačiū!

Didysis mūsų LN rėmėjas Sakas Vincas, kuris, kaip žinome iš praėjusio "TŽ" numerio, įnešė antrą tūkstantinę paskolos, pakeitė nuomonę ir balandžio 30 d. į LN įrašė savo sūnų Mariutį 9 m. pervesdamas jo vardu savo antrą tūkstantinę.

Turime $15.000 skolą bankui, kurią reikia kuo greičiau išmokėti, tad vis nuolatos prašome ir prašysime, kas dar nėra nariais, neatidėliokite sutaupyti šiam didingam lietuviškam reikalui po šimtinę. **Sk. St.**

Pasisekęs koncertas. Balandžio 27 d. įvyko H. Lietuvių Choro ir sol. Janinos Liustikaitės koncertas. Reikia pripažinti, kad susidomėjimas koncertu buvo didelis—atsilankė apie 500 klausytojų. Buvo svečių ir iš artimų bei tolimų apylinkių. Solistei akomapnavo ir chorui dirigavo kun. B. Jurkšas.

Pakilus uždangai gražiomis eilėmis pradeda žygiuoti scenon mišrus choras. Choras dar jaunas, o kartu ir negausus (apie 40 asmenų), tačiau dėka dirigento gabumų, choristų ir dirigento įdėto darbo, vaisiai puikūs. Gražiai nuskamba Naujalio, Šimkaus, Švedo ir Strolios melodingos dainos.

Vos nutilus paskutiniesiems dainų garsams, scenoje pasirodo visų seniai lauktoji solistė Janina Liustikaitė, su akomponatoriu kun. B. Jurkšu. Ji Benjamino Gigli rekomenduota, baigia studijas Romoje ir su pasisekimu yra koncertavimu Anglijoje, Vokietijoje ir Amerikoje. Be to, solistė su dideliu pasisekimu atliko Margaritos rolę Fausto operoje Čikagoje. Tad ir mums buvo be galo įdomu ją išgirsti.

Ir štai, švelniai ir sultingai nuskamba lietuviškos dainos, o po jų solistė pereina prie pasaulinių operų ištraukų. Puikiai valdomas balsas aiškiai parodo, kad solistė yra tikra dainos profesionalė ir nauja mūsų dainos meno žvaigždė. Švelnūs pianisimo maloniai kutena klausytojų ausį, o fortisimo nukrečia šiurpu. Griausmingais plojimais solistė iškviečiama kartoti.

Scenon pagaliau išeina vyrų choras su soliste priekyje. Čia solistė išpildo du Verdi kūrinius su choru. Nuskamba ypatingai gražiai. Salė užia nuo garsių plojimų ir bisų. Deja, koncertas eina į pabaigą. Choras sudainuoja dar keletą lietuviškų dainų. Paskutinioji daina "Lėkit mintys" iš Verdi operos "Nabucco" sudainuojama su ypač dideliu pasisekimu.

Ypatingą padėką reiškiame solistei Liustikaitei už sutikimą dalvauti surengtame koncerte ir tikimės, kad ir ateityje dar turėsime progos ją Hamiltone išgirsti ir jos menu pasigėrėti. Kartu linkime solistei sėkmės baigti studijas Romoje ir kuo didžiausio pasisekimo dainos bare ir toliau nenuilstamai džiuginant išeivių širdis savo skambia daina, o kai išauš laisvos tėvynės rytas, tikimės ją išgirsti laisvos Lietuvos operoje.

Didelė padėka tenka choro dirigentui ir akomponuotojui kun. Jurkšui, kuris taip gražiai paruošė chorą per tokį trumpą laiką. Tik jo gabumas ir didelis pasiryžimas galėjo atnešti tokių gražių vaisių. Linkime ir toliau nenuilstamai vesti mūsų chorą ir jungti jį į dar stipresnį ir galingesnį vienetą.

Dėkojame choro seniūnui p. Grajauskui už rūpesčius rengiant koncertą, visiems choristams, kurie paaukojo tiek daug savo laisvo laiko repeticijoms, o taip pat klebonui kun. dr. J. Tadarauskui už visokeriopą — moralinę ir materialinę paramą. **A. M.**

Bedarbių skaičius Hamiltone pamažu krinta. Užpraeitą savaitę buvo pašaukti prie darbų apie 800 asmenų, praeitą savaitę pašaukė vėl apie 400. Pagerėjimas nežymus, nes oficialiai ieškančių darbo yra 17.275 asmenys. Prieš metus tebuvo 10.070. Yra ir lietuvių tebelaukiančių pašaukimo į darbą.

Hamiltono Lietuvių Bendruomenė švenčia savo veiklos dešimtmetį, nes yra įkurta 1948 m .gegužės 9 d. Per tą dešimtmetį yra išvariusi gilią vagą kultūrinėje srityje ir augštai iškėlusi hamiltoniečių vardą kitose kolonijose. Taip pat pastoviai lietuvius reprezentavo kanadiečių tarpe. Pradžioje buvo įkurta KLT skyrius, kuris vėliau pasivadino Hamiltono Lietuvių Draugija, o pastaroji persitvarkė į KLB apylinkę. Per tą dešimtmetį bendruomenei vadovavo šie asmenys: P. Vilnonis 1948 m., A. Wikis 1948 m., A. Ruzgas 1948 m .,P. Vaitonis 1949 m., agr. K. Valaitis 1950 m., inž. St. Naikauskas 1951 m., J. Matulionis 1952 m., J. Mikšys 1952 m., inž. J. Kšivickis 1953 m., K. Baronas 1954 m., A. Vainauskas 1955 m., agr. St. Juozapavičius 1956 m., inž. A. Jazbutis 1957 m., R. Bagdonas 1958 m.

V. Aušros Vartų parapija švenčia irgi dešimtmetį. Ji įkurta 1948 m. gegužės 13 d., nes tą dieną atvykęs dabartinis klebonas kun. dr. J. Tadarauskas atlaikė pirmąsias pamaldas. Oficialus patvirtinimas gautas vėliau. Per tą laikotarpį parapija gražiai išaugo ir susitvarkė visiškai išbrisdama iš skolų — tai jau nuopelnas nepailstančio klebono, kuris ne tik nuoširdžiai rūpinasi parapijos tiesioginiais reikalais, bet visais dalykais, kurie surišti su lietuviškumu ir jo išlaikymu. Gal ta proga parapija ir bendruomenė kokiu leidiniu arba kitu būdu kaip nors tą neeilinę sukaktį paminėtų, kad liktų pėdsakas ir ateičiai, kad štai per tą 10 metų daug kas buvo nudirbta ir atlikta.

KLB Šalpos Fondo skyrius mini savo veiklos penkmetį gegužės 12 d., nes įkurtas 1953 m. Šiam sunkiam ir nedėkingam darbui nuo pat įsikūrimo dienos vadovauja pulk. J. Giedraitis. Per ištisą eilę metų nepavargdamas ir turėdamas kantrybės bei ištvermės apsiimtame darbe yra pasiekęs gražių rezultatų, ypač organizuodamas rinkliavas šalpai ir pats kartu su visais rinkėjais rinkdamas aukas po namus. Atsimenant, kad pulk. J. Giedraitis, kad ir "jauno" amžiaus, kaip jis visada optimistiškai nusiteikęs taria, poilsio valandų šventimas, tas poilsio valandų jam pačiam taip reikalingų aukojimas visuomenės labui, tas atsižadėjimas savo asmeniškų reikalų, kad daugiau patarnauti vargsantiems užsipelno kuo didžiausios visų pagarbos ir padėkos.

— Balandžio 15 d. "Spectator" skelbia, kad Algirdas Juodgalvis, gyv. 174 Queen St. So., pakeičia dipukišką pavardę į Allan Judd ir jo žmona Irena Maria į Irena Maria Judd. **J. D.**

Gegužės 19 d., pirmadienį, – Victoria Day,

VASAROS SEZONO ATIDARYMO PROGA RENGIAMAS

didelis balius - šokiai

"BRANT INN"

PATALPOSE, BURLINGTON, ONT.

PROGRAMĄ IŠPILDYS SOLISTAS V. VERIKAITIS IR JO VADOVAUJAMAS KVARTETAS.

ŠOKIAMS — BENNI FERRI ORKESTRAS.

Pradžia 7 v.v. Įvairus gaivinantis bufetas, turtinga loterija ir t.t. Maloniai kviečiame visus Hamiltono ir plačiųjų apylinkių lietuvius kuo skaitlingiausiai atsilankyti.

TF A-bės Hamiltono sk. valdyba.

Toronto J.M.M. Grupė gegužės 11 d. 5 v.v.

Hamiltono AV parapijos salėje stato

4-rių veiksmų pjesę

"BEVARDIS"

* * *

HAMILTONO IR APYLINKIŲ VISUOMENĘ

MALONIAI PRAŠOME DALYVAUTI.

*

L. Kat. Mot. D-jos vakarienė šį šeštadienį žada būti puiki. Visos narės įsipareigojusios paruošti daug ir įvairaus maisto. Nuo tortų, sako, stalai luš. Ptrkime jau dabar platinamus bilietus, užsitikrinkime vietą prie lėkštės, stiklinės ir stikliuko.

Vakarienės metu solo padainuos A. Laugalienė ir p. Jakučinskas, penkios mergaitės pašoks kelis baletus, gabi mergaitė paskambins pianinu porą gražių dalykėlių.

O loterijos turtingumas! Daugybė brangių daiktų, gražių rankdarbių darytų iš lietuviškų pešinių, kaip pagalviukų, staltiesių ir dauk kitų.

Tad visi dalyvaukime šioj vakarienėj, net tie, kurie jokiuose parengimuose nesirodome. Tikrai gražiai praleisime vakarą, pasišoksime ir lietuviškų liaudies dainelių padainuosime.

Iki pasimatymo, Tamstos. **R.**

Hamiltono skautų šventė balandžio 26-27 d.d. praėjo su dideliu pasisekimu. Balandžio 26 d. Jurginių vakare atsilankė daug svečių skautų rėmėjų. Vakarą atidarius Z. Laugaliui, teatras "Aukuras" suvaidino linksmą komediją "Plaštakėlės", kurią paruošė ir režisavo hamiltoniečiams gerai pažįstama aktorė E. Kudabienė - Dauguvietytė. Po programos vyko šokiai grojant Benni Ferri orkestrui. Taip pat vakaro metu vyko loterija — laimės šulinys, kurią įrengė ir pravedė jūrų skautai. Loterija buvo didelis susidomėjimas, nes visi, kas užmetė meškerę, ką nors ištraukė.

Sekmadienį, bal. 27 d., jau nuo pat ryto bažnyčios salėje ir aplink matėsi skubą skautės ir skautai. Ruošiami stalai, daromi užkandžiai. Apie 10 val. pasirodo ir pirmieji svečiai — Toronto skautės ir skautai — visas autobusas. Vėliau pasirodo Niagaros pusiasalio ir Tillsonburgo vienetai. 11 val. bažnyčioje visi išsirikiavę ir su vėliavomis dalyvauja iškilmingose Mišiose su Libera už žuvusius skautus. Kun. dr. J. Tadarauskas pasakė tai dienai pritaikytą pamokslą. Po pamaldų parapijos salėje užkandžiai, taip pat užvedamos naujos pažintys su svečiais.

3 val. p.p. iškilmingai šv. Jurgio sueigai išsirikiuoja per 150 skaučių ir skautų. Seka raportai, vėliavų įnešimas, Marija, Marija, įsakymai, įžodis, sveikinimai organizacijų atstovų, klebono ir Vyr. Skautininko bei svečių. Oficialioji dalis baigta Tautos Himnu. Toliau sekė meninė dalis su įvairiais vienetų pasirodymais, dainomis ir šūkiais. Po meninės dalies grojant plokštelių muzikai iki 9 val. vak. vyko šokiai. Veikė taip pat ir loterija, kuriai fantus parūpino Skautų Rėmėjų Būrelis. **alp.**

Artėjantis pavasaris žada naują pramogų, tik gaila, kad lietuviai gegužinėms nebeturi arti tinkamos vietos. Gal bus galima pasinaudoti Br. Aselskio ūkiu?

Padėka

Nuoširdžiai dėkojam gerb. kun. dr. J. Tadarauskui už leidimą veltui naudotis parapijos sale ir visokią paramą ir pagalbą ruošiant Hamiltono skautų šventę.

Didelė padėka HLDT "Aukurui" ir aktorei p. Kudabienei už atliktą programą Jurginių šokiuose.

Taip pat dėkojam skautų rėmėjų būrelio nariams p. Z. Laugaliui, p. Varnui, p. Tumaičiui ir p. Breichmanams už visokeriopą pagalbą ruošiant mūsų šventę.

Nuoširdus ačiū visiems atsilankiusiems šioj mūsų šventėj ir aukojusiems fantus, tuo paremiant mus materialiai ir moraliai.

Hamiltono skautės ir skautai.

GEGUŽĖS 10 d., ŠEŠTADIENĮ, 8 val. vakare

BUFFALO LIETUVIŲ KLUBAS rengia

Pavasario Šokių Vakarą,

kuris įvyks šv. Jurgio lietuvių parapijos salėje, 1910 East Falls St. Niagara Falls, N.Y.

VEIKS BARAS IR UŽKANDINĖ.

Gautas pelnas skiriamas lietuvių šalpai bei kultūriniams reikalams.

Kviečiame visus Niagaros apylinkių lietuvius.

Bflo L. K. Valdyba.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ, LATVIJĄ ir kt. Rusijos kraštus siųskite savo giminėms ir artimiesiems siuntinius per

SAKAS PARCEL SERVICE

sent by

Ukrainska Knyha

755 Barton St. E., Hamilton, Ont.
Tel. LI. 4-7239

Jūsų siuntiniai yra garantuoti ir apdrausti. Galite siųsti maistą, avalynę, vaistus bei rūbus nuo 4-17 sv. Muito mokestis yra Ukrainskos Knyhos nustatytas.

Mūsų naujoje — didesnėje patalpoje Jūs rasite: avalynės, skaručių, odinių švarkų, skutimo, kirpimo priemonių ir kt. Mes turime didelį pasirinkimą kostiumams medžiagos, kaina nuo 8 dol. ir daugiau už kostiumą. Lygios vienspalvės vilnos ir angliškos dryžuotos. Taip pat ir šilko, flanelio įpilams ir kitko.

Mes Jums patarnausime greitai, nuoširdžiai ir teisingai.

Darbo val. 10 ryto - 7 val. vakaro, išskyrus pirmadienius.

KRONAS VALEVICIUS LIMITED "The Centre of Real Estate"

Prieš perkant ar parduodant

namus, biznį ar ūkį etc. pasitarkite su mumis:

KRONAS - VALEVICIUS

LIMITED

366 MAIN ST. EAST, HAMILTON, ONTARIO

Didžiausia Real Estate įstaiga Hamiltone (3 skyriai).

Jums sąžiningai patarnaus mūsų lietuviai atstovai. CENTRINĖ ĮST.: p. Vladas Antanaitis, p. Stela Panavienė, p. Vladas Panavas, p. Jonas Mikelėnas tel. JA.8-8491. "THE CENTRE" SKYRIUS: p. Leonas Gasiūnas, tel. LI. 9-1341. EAST END SKYRIUS: p. Tony Zaranka, telef. LI. 9-3572. LIETUVIAI: norintieji atsikelti į Hamiltoną, rašykite mums ir mes suteiksime Jums pageidaujamas informacijas.

Taupykime ir skolinkimės kooperatiniame bankelyje "TALKA"

Augšti procentai už indėlius. Sumažinti procentai už paskolas. Indėliai, paskolos ir nario gyvybė yra apdrausta.

DARBO DIENOS: penktadieniais nuo 6 val. vak. iki 8 val. vak., notaro A. Liudžiaus įstaigoje (II augštas), 128 Main St. W., tel. JA. 7-5575. Sekmadieniais nuo 12 val. iki 2 val. p.p., parapijos bibliotekoje, 58 Dundurn St. N.

Susirašinėjimo adresas — 15 Homewood Ave.

Atidaryta nauja lietuviška

moterų kirpykla

NELLE BEAUTY SALON
1496 Main St. E.
(netoli Kenlworth)
Hamilton, Ont. Tel. LI. 4-9898
Sav. A. BUČINSKIENĖ

Lietuviai pasaulyje

JAV VALSTYBĖS

Amerikos Balso lietuviškojo skyriaus vadovavimą Vašingtone perima Juozas Laučka, prieš kurį laiką grįžęs iš Miuncheno. Jo vieton Vokietijon išvyksta dr. Kostas Jurgėla. Išvyksta ten ir P. Labanauskas.

Dalyvaus ir Lietuva. 1959 m. Jūrų Vandens Kelio atidarymo proga Čikagoje organizuojama didžiulė tarptautinė paroda, kurioje dalyvaus apie 50 valstybių. Čikagos burmistras R. J. Dalley per konsulą dr. P. Daužvardį pakvietė parodoje dalyvauti ir Lietuvą. Parodą, kuri atvaizduotų nepriklausomos Lietuvos laimėjimus ir dabartinį vargą, konsulas pasiūlė suruošti Lietuvių Prekybos Rūmams. Pr. Rūmų Direktorių Taryba tuo reikalu rūpintis išrinko specialų komitetą :pirm. Ad. Baliūnas, dr. K. Drangelis, dr. J. B. Jerome, inž. A. Rudis ir Ant. J. Valonis.

Inž. Rimvydas Minkūnas išvyko statybos darbams į Grenlandiją.

Toronto LSK "Vyčio" tenisininkės S. Kasperavičiūtė ir A. Urbonaitė su sporto žaidynėse Cleveiande laimėtomis taurėmis.

Kremliaus talkininkai

Enciklopedija Britannica nesenai išleido papildomąjį savo metraštį — 1958 Edition Britannica Book of the Year. Jame užtinkame trumpą straipsnelį apie Lietuvą (411 psl.), kur viskas tempiama pagal maskvinį kurpalių. Kur galima kreivai pasigiriama nepriklausomos Lietuvos laimėjimais, pvz. žemės ūkyje, nors vėl tvirtinama, kad žemės ūkis pakilęs tik po Maskvos jungu. Švietimo, finansų ir pramonės palyginamieji duomenys pateikiami 1956 m. Jei ir statistika bežaidžiant pasiklystama ir gyventojų skaičius kažin kodėl nurodomas visai skirtingas nuo Maskvos skelbiamo.

Straipsnelio autorius Kazimierz Smogorzewski, lenkas žurnalistas, štai ką rašo: "Istorija. Motiejus Šumauskas Izvestijoje (1957. 9. 26) tvirtina, kad sovietinė santvarka jau 1919 m. būtų buvusi Lietuvoje įvesta, jei ne "tarptautinio imperializmo" įsikišimas. Lietuvių tauta galutinai laimėjo 1940 m. įsijungus sovietuosna suverenės respublikos vardu. Lietuvos atsilikęs žemės ūkis pasiekė laimėjimų pramonės - žemės ūkio sandaroje".

Gana šios ištraukos suprasti, kad K. Smog. ir Britannica Book of the Year pasirinko kelią tarnauti pavergėjui, skelbti maskvinį melą JAV. EB patampa raudonosios propagandos priemone. Ar tai padaryta dėl ryškaus neapsižiūrėjimo, prisitaikymo, ar dėl gaunamo honoraro? Kokie užkulisio motyvai bebūtų buvę, EB patarnauja ne tiesai, ne pavergtos tautos reikalui ir ne patarojo meto JAV užsienio politikai.

Nepriklausomos Lietuvos laikais EB neperdaugiausia dėmesio kreipė į lietuvišką gyvenimą. Iš mūsų vyrų jon pateko Ernestas Galvanauskas, Antanas Smetona ir Augustinas Voldemaras. Dėl paneigimo negalima bylos kelti. Tačiau kitas reikalas, kai prasideda lietuvių tautos įžeidinėjimas bei melo skelbimas. Tuo atveju telieka vienintelis kelias reikalauti atitaisyti, visuotinio protesto laiškais ir lietuvių jos prenumeratorių aiškiu įspėjimu ar net pagrasinimu jos atsisakyti.

G. Galva.

GREITAI ● GERIAUSIAI ● LENGVAI
PINIGAI Į LIETUVA
10 Rublių už $1.—
Mokestis $5.— iki $50.00
PILNAI GARANTUOTA
KVITAS PARŪPINAMAS
EXPRESU PER 2 SAVAITES
GRAMERCY
744 Broad Street
Newark 2, New Jersey
Leista Bankų Dept.
ir apdrausta.

NAUJOS KNYGOS

Aloyzas Baronas, VALANDOS IR AMŽIAI. Religiniai pasakojimai ir legendos. Lietuviškos Knygos Klubo leidinys. 1958. Aplanko dail. Algirdo Kurausko. 100 psl. Kaina $1.

Giliai prasmingam velykiniam laikotarpiui mes savos lietuviškos grožinės literatūros beveik neturėjome. Produktyvusis mūsų rašytojas Aloyzas Baronas pateikė mums štai pirmąjį pluoštą — dešimts pasakojimų, jo rašytų kelių pastarųjų metų velykinių švenčių progomis. Ir taip mes matome lietuviškoje interpretacijoje visus Velykų misterijos Jeruzolimoje žymiuosius įvykius nuo Alyvų darželio iki Golgotos ir Prisikėlimo ryto, sutinkame atskleistas ir nauja šviesa nušviestas anų tragiškųjų įvykių visas žymiąsias asmenybes. Praeina pro mūsų akis keli apaštalai, pralekia sąžinės graužimo blaškomas Judas išdavikas, su savimi pačiu kovojąs, bet noro nemalonumų išvengti genamas teisybę paneigiąs Pilotas, nuodėmių naštą nusimetusi ir nauja meile liepsnojanti Magdalena, gėrio nuo blogio neskiriąs Barabas, du taip skirtingi nusikaltėliai; du taip skirtingi romėnų karių viršininkai, kurie abu įtiki, bet tik vienas padaro iš to išvadą, o antras, kaip ir Pilotas, žino tiesą, yra sukrėstas, bet savo gyvenime nieko nekeičia. Sutinkame čia nerimo kankinamą įtakingo fariziejaus žmoną Veroniką, kurią galutinai Kristaus sekėja padaro tik skarelėje paliktas Kristaus atvaizdas; sutinkame turtingą akmens laužyklų savininką Juozapą iš Arimatėjos, kuris taip pat galutinai apsisprendžia tik po stebuklo, kai viršgamtinės jėgos išvaduojamas iš kalėjimo rūsio, kur buvo pasmerktas sunykti iki mirties.

Autoriaus giliai išstudijuotas anų laikų Jeruzalės miestas bei jo aplinka, įdomiai pavaizduotas miesto gyvenimas ir minios psichologija. Pasakojimų yra dešimts ir jie ne vienu metu rašyti, bet gi velykinių įvykių vaizdas gaunasi vienas, nesusikerta nei įvykiai, nei atskirų asmenų charakterių interpretacija.

Pats Kristus išvedamas į sceną tik Alyvų daržely kovojąs su savimi ar verta imtis tokios kančios pasaulio blogybių akivaizdoje...

Velykinės mistikos tragika autoriaus giliai išgyventa ir kiekvienas tikintis krikščionis jo pasakojimus daug kartų skaitys.

Jonas Girdžius - Klausutis, RAUDONIEJI VIDURAMŽIAI. Viršelis E. Matuko, Santarvės žurnalo leidinys, London, 1957 m., 302 psl. Kaina nepažymėta.

Negausioje mūsiškėje bolševizmą nagrinėjančioje literatūroje tai bus stambus įnašas. Autorius čia nenagrinėja komunistinės doktrinos, bet bolševizmo, tikriau bolševistinės valstybės bei bolševistinės diktatūros teroristinius metodus ir praktiką. Jis paprasčiausiai aštria žurnalisto plunksna pateikia seriją vaizdų, kaip Kremliui nepaklusnūs "nukrypėliai nuo partijos linijos" buvo likviduojami įvairiuose satelitiniuose kraštuose ir kaip atsispyrė Stalino spaudimui bei išliko nesunaikintas Jugoslavijos Tito. Autorius tik tarp kitko teprisimena garsiąsias parodomąsias bylas bei "trockistų" sunaikinimą Rusijoje, bet platokai kalba apie visas garsiąsias panašias bylas satelitiniuose kraštuose: Vengrijos Rajko, Bulgarijos Kostovo, Petkovo likvidavimą Rumunijoj, Slanskio bylą Čekoslovakijoj, Gomulkos kovą su Kremliumi Lenkijoje. Žodžiu, autorius paliečia visa tai, apie ką Vakaruose yra pasirodę daugiau medžiagos. Tuo būdu jis nėra originalus, bet gražiai yra surinkęs kitų paskelbtą medžiagą. Rašo jis žurnalistiškai, iš kur kas paimta nenurodydamas, bet sumini tuos savo šaltinius pabaigoje pridėtame Postscriptum.

Autorius taip pat nesistengia duoti satelitinių kraštų susovietinimo apžvalgos. Jam rūpi tik apibūdinti bolševikinio teroro pobūdį parinktais ryškiais pavyzdžiais. Pasak jo, norima parodyti, kaip bolševizmas naikinąs tuos, kuriuos pamato ar įtaria nesilaikant oficialios maskvinės linijos, esą taip, kaip viduramžiais buvę naikinami nukrypėliai nuo tikėjimo. Bando vienoje vietoje autorius aiškinti ir savąjį viduramžių bei inkvizicijos supratimą. Esą, raganas degino valstybė, ne bažnyčia, kuri baudusi dvasinėmis bausmėmis. Inkvizicinė procedūra teismuose reiškianti tą, kad tardymo, kaltinimo ir teisimo organai buvo sulieti į vieną. Taip buvę visuose viduramžio teismuose, taip ir bolševikų santvarkoje. Atseit, taip turėtų būti pateisintas knygos vardas. Tačiau autorius atskirais posakiais bei pastabom neretai įsijungia į šimtametę "viduramžių bylą" ,kas, beabejonės, jo darbui nėra pliusas.

Įvade, pasirašytame Br. Railos, apgailestaujama, kad šioje knygoje siaurai tepaliestas "lietuviškasis sektorius", esą tai dėl to, kad šiuo klausimu teturime mažai medžiagos — tik atskirus fragmentus. O tai dėl to, kad Lietuvos komunistai esą permenki ir nedrįstą atskleisti stalininio laikotarpio terorą prieš Lietuvos komunistus. Čia ir knygoje primenamas tik Angariečio likimas ir šiek tiek Kapsukas. Paminimas, tiesa, Putna, bet nepaminimi kiti sulikviduotieji lietuviai. Apeitas įdomus St. Matulaičio likimas. Šiek tiek apie juos visdėlto yra žinoma.

Visdėlto tai bus pirmoji knyga atskleidžianti eilę gana ryškių bolševizmo bruožų. Gaila, kad jos įmantrus stilius vargu ar patrauks senosios išeivijos lietuvius. O bolševizmo nemačiusiems susipažinimas su tokiais jo bruožais būtų tikrai naudingas.

Petras Babickas, GINTARO KRANTAS. Dail. Vl. Vijeikis. Išleido Tėviškėlė, Chicago, Ill. 1958 m. 96 psl. Fol. formatas. Kaina nepažymėta.

Tai jau trečias papildytas, šios autoriaus knygos leidimas. Šį kartą kita — ofseto — technika. Puikiam popiery, didelio formato knyga, turinti 98 iliustracijas —Lietuvos pajūrio fotografinius vaizdus.

Autorius eina pėsčias visu lietuviškuoju pajūriu — nuo Šventosios iki Nidos, sustoja pas žvejus, pagyvena su jais keletą dienų, išplaukia į jūrą, nuvyksta taip į Palangą, kur vėl kurį metą pagyvena, bet ilgiausiai gyvena Kuršių Neringoje. Tai ir yra pasaulis, apie kurį bei savo nuotykius jis pasakoja šioje puikioje knygoje, kiekvieną puslapį papuošdamas savų ir įvairių foto menininkų fotografijomis. Kaikurios jų nedidukės, o kitos ir puslapy neišsitenka, užima bent pusantro puslapio. Nuo 23 psl. jis jau Neringoje, vadinasi daugiausia pasakojimų bei daugiausia vaizdų iš jos. Vaizdų tai iš kitur kaip ir nė nėra. Pvz. iš Palangos vien Birutės kalnas, iš Šventosios nieko. Mat, knygą ruošiant bene 1930 m. autoriui rūpėjo atkreipti lietuviškos visuomenės akis į Neringą. Gaila, kad jis ir šią laidą leisdamas nepasistengė taip ją pildyti, kad tikrai visą savą pajūrį čia pamatytume. Svetimuose kraštuose gyvenant, ypač čia išaugusiam jaunimui labai gera ir miela būtų pažinti ir Girulius, kurių tik vardas tepaminėtas, ir Palangą ir Šventąją. Arba reikėjo ir užrašyti, kad tai Neringa...

Beje, iš Neringos yra ne tik autoriaus įspūdžių atpasakojimas, bet ir du literatūriniai dalykėliai: Gintaro jūrų daina ir Marių pasaka. Jų veiksmas taip pat vyksta Neringoje. Žinoma, apliteratūrinta yra pirmoji — įspūdžių — dalis. Viskas skaitoma mielai.

ESAMŲ APLINKYBIŲ KLYSTKELIUOSE

(Atkelta iš 3 psl.)

norą viską išteisinti. Ir dar didesnė jo tragedija yra ta, kad aiškindamas ir teisindamas pagal esamas aplinkybes jis vistiek nieko galutinai negali išaiškinti, nes istorijos mokslas nestovi vietoje, nes kiekvienas istorikas istorinius faktus interpretuoja savaip, nes istorija yra rašoma ir perrašoma — kiekviena nauja generacija nori pažvelgti į savo praeitį kitomis akimis, kaip kad žvelgė tėvai. Istorijos mokslas keičia nuolat savo veidą kaip ir pats gyvenimas.

J. Jakštui istorija turi ne tik aiškinti, bet ir teisinti. Jis nusigręžia nuo tradicinio ir, mano nuomone, teisingo romėnų istorijos supratimo, kad istorija yra mokytoja ir paverčia ją ne tik studijų, bet ir visuotinių atlaidų institucija.

Istorijos mokslas yra labai individualus mokslas. Istorikas nėra plytnešys, bet architektas inžinierius. Atkurti praeičiai jam neužtenka archyvų ir mokslinių metodų, jam reikia ir intuicijos. Stipriai individualiai parašyta istorija skaitosi kaip literatūros veikalas. Istorikas, rašydamas savo knygą, negali atsisakyti nuo savo simpatijų ar antipatijų, nors jis ir labai to norėtų. Kiekvienas istorikas esamas aplinkybes ir faktus interpretuoja savaip. Lenkai Lietuvos istoriją rašo vienaip, rusai — kitaip, vokiečiai — vėl kitaip, o mes patys savaip. Istorikas ieško teisybės, bet ta teisybė kiekvienos tautos istorikui atrodo kitaip. Kai skaitai lietuvio istoriko parašytą Lietuvos istoriją, tai, rodos, skaitai kaltinamąjį aktą Lenkijai. Lenkams Jogaila didvyris, mums — išdavikas, Vytautas mums Didysis, lenkams — taip sau, Liublino unijos aktas lenkams labai didelės valstybinės išminties ir diplomatijos laimėjimas, — mums — lenkų primestas smurto ir apgaulės dokumentas. Kiek istorikų, kiek tautybių, tiek interpretacijų. Kiekvienam istorikui, ar jis to nori ar nenori, savos tautos įvykiai stovės arčiau prie širdies ir jis juos aiškins ne taip, kaip jo kaimynas istorikas. Ką vienas teisins, kitas smerks. Nėra ir negali būti "objektyvių" istorikų, nėra ir negali būti "objektyvių" faktų aiškinimų pagal esamas aplinkybes. Jei jau būtų galima taip viską objektyviai išaiškinti pagal esamas aplinkybes, tai užtektų vienos istorijos lietuviams, lenkams, vokiečiams ir visiems kitiems. Bet kiekviena tauta stengiasi parašyti savo istoriją. Kodėl?

Kita vertus, J. Jakštas užmiršta dar vieną ir labai svarbų dalyką: būtent tą, kad ne tik aplinkybės sudaro įvykius, bet ir nauji įvykiai sudaro naujas aplinkybes. Ar visuomeninius ir individualinius reiškinius aiškinti pagal esamas aplinkybes ar tas aplinkybes aiškinti pagal besivystančios istorijos faktus tai yra didelis klausimas. Nauji faktai iššaukia naujas aplinkybes. Teisybė, gal būt, bus kažin kur pusiaukelyje. Jei esamos aplinkybės kuria naujus istorinius faktus, tai nauji faktai kuria ir naujas aplinkybes. Grįsti istorijos mokslą vien esamų aplinkybių aiškinimu, išbraukiant didžiųjų asmenybių reikšmę, t.y. paliekant jiems visuomenės klapčiukų vaidmenį, geriausiu atveju yra vienašališka. Todėl, kai J. Jakštas sako, kad "Visuomenės reiškinys tebus išaiškintas tik ryšium su visomis aplinkybėmis, kuriose jis vyko" tai jis visą istorijos mokslą be galo susiaurina, kitais žodžiais, užtraukia jį ant savo istorijos filosofijos kurpalio, kuriame gal jis pats ir gerai jaučiasi, bet kuriame kitiems tvanku.

Pagaliau aš noriu J. Jakštui priminti, kad tautos istorija susideda ne tik iš besikeičiančių aplinkybių, bet ir iš amžinų principų, kurie yra padėti į jos egzistencijos pagrindus. Nerasi tautos, kuri nenorėtų būti laisva, galinga ir turtinga. Kiekviena tauta trokšta sau visokeriopos gerovės ir dėl jos kovoja. Taip buvo visais amžiais, taip yra ir šiandien. Amžiai keičiasi, aplinkybės keičiasi, bet tautos noras išlikti gyva ir laisva, tvarkytis savarankiškai pasilieka. Todėl man Lietuvos istorija nėra reiškinių aiškinimas pagal esamas aplinkybes, bet ieškojimas atsakymo į klausimą: ar mes sugebėjome išnaudoti esamas aplinkybes ir sudaryti naujas, kurios pasitarnautų Lietuvos valstybei ir tautai stiprinti, ar mūsų valdovai tinkamai suprato savo uždavinius ir ar sugebėjo juos spręsti taip, kad iš to būtų nauda savai valstybei ir tautai? Man istorikas nėra geraširdis senelis, kuris išraišinėja visiems visuotinius atlaidus, man istorikas yra griežtas teisėjas, kuris nebijo pasisakyti, kas buvo bloga ir gera, kad laimėjimai mus skatintų, o klaidos parodytų, ko reikia vengti. Kodėl istorikas būtinai turi teisinti ten, kur buvo apsileidimas, nesugebėjimas ar klaida? Ir kai J. Jakštas klausia mane "kuo virstų visas istorijos mokslas, jei praeities reiškiniai būtų aiškinami pagal turimas idėjas, idealus, programas ir t.t.?" tai man irgi norisi jį paklausti: ar jis neria į praeities gelmes palikęs visus savo marškinėlius ant kranto? Ar žmogiškai galima nusikratyti savo gadynės idėjomis, idealais ir programomis ir, sakysime, atsidurti tryliktame amžiuje visai nauju ano meto žmogumi? Jis neigia savo gadynės programas, o pats ik peties perša savo programą, pagal kurią turi būti rašoma istorija. Istorijos mokslo srovių buvo daug praeityje ir, be abejo, dar daug bus ateityje. Kam patinka būti vienos ar kitos teorijos kl'apčiuku, tebūna sau, bet kiekvienas rimtas istorikas ieško savito kelio ir visokios teorijos jam nėra jokios dogmos, o gal tik pagalbinės priemonės.

(B. d.).

Varšuva. — Lenkijoje dabar esą 21 miestas su per 100.000 gyventojų.

Kultūros ir knygų pasauly

Lituanistikos Institute Fordhamo universitete, pereitą vasarą buvo 16 studentų. Toks skaičius yra nepakankamas. Šių mokslo metų pradžioje universitas, remdamasis pereitų metų vasaros semestro studentų skaičiumi, kvestijonavo lituanistikos programos reikalingumą. Universiteto prezidentas yra pasakęs, kad naujos institucijos steigimas turi išplaukti iš reikalo ir visuomenės susidomėjimo. Taigi šio lituanistikos akad. židinio egzistencija priklauso ne nuo jo vadovybės, bet nuo visos mūsų visuomenės. Visiems turi rūpėti, kad didesnis būrys studentų galėtų studijuoti vasaros semestro metu.

Sąlygos studijuoti lituanistiką Fordhame yra labai palankios: studentai sąžiningai dirbdami gali įsigyti 6 kreditus, kurie gali būti perkelti ir į kitus universitetus. Kiekvienas studentas, jei jis sąžiningai pasižadės studijuoti, ir paduos pareiškimą iki gegužės 30 d., gaus stipendiją už mokslą sumokėti. Visos stipendijos yra paskirtos mūsų geradarių dr. J. Kazicko ir dr. J. Valiūno.

Apsigyvenimo reikalas. Vietos studentų organizacijos pažadėjo iš kitų miestų atvažiuojantiems studentams padėti apsigyventi, surasti butą.

Registracija vasaros semestrui jau prasidėjo. Institutas ruošia tik vasaros semestrus. Šios vasaros semestras prasidės liepos 7 d. ir baigsis rugpiūčio 15 d. Katalogas vasaros semestrui jau atspausdintas ir norintieji jį gauti tesikreipia į instituto vadovybę šiuo adresu: The Lithuanian Program, Box 566, Fordham University, New York 58, N.Y.

Instituto direkt.

Herderio Instituto studijų dienose, vykusiose prieš Velykas, dr. A. Maceina skaitė dvi paskaitas apie sovietinį metafizinį ir politinį ateizmą bei filosofijos subolševikinimą. Dr. J. Grinius ten pat skaitė paskaitą apie literatūrą ir meną Pabaltijo kraštuose po Stalino mirties.

Dr .B. Marčelionis, buvęs prekybos instituto Klaipėdoje lektorius, priimtas profesoriauti į šv. Vincento kolegiją Latrobe, Pa.

Lietuvių festivalis Čikagos universitete gegužės 12 d. bus atidarytas Alg.Landsbergio paskaita "Impact of Exile on Lithuanian Literature".

Čikagos vyrų choras ruošiasi pastatyti trečią operą — Carmen.

Dail. Romui Viesului paskirta viena iš 322 Guggenheim fondo premijų. Išviso paskirstyta $1.412.000.

Pasaulio Liet. Žinynas, leidžiamas A. Simučio, jau pasirodė. Jis turi 484 psl. Angliškoje dalyje (6 - 116 psl.) pateikiama pluoštas žinių apie Leituvą bei lietuvių tautą, o taip pat sąrašas leidinių svetimomis kalbomis apie Lietuvą. Lietuviškoje dalyje yra sąrašas svarbesniųjų liet. organizacijų bei laikraščių visame pasaulyje su trumpu jų apibūdinimu, pluoštas šiaip reikalingų žinių ir pasaulio lietuvių kolonijų aprašymai. Leidinys iliustruotas. Kieti viršeliai. Kaina $6.50.

Ndos Knygų Klubas sekančiu leidiniu išleidžia "Rinktinę" — iš visos mūsų perijodikos atrinktų įdomesniųjų straipsnių rinkinys. Tai sekimas čia taip plačiai praktikuojamų "digestų". Leidinio kaina nariams bus 50 c., nenariams 75 c.

Liet. Scenos darbuotojų s-ga Čikagoje pastatė Ipolito Tvirbuto režisuotą W. S. Maugham 4 v. pjesę "Pažadėtoji Žemė". Balys Račkauskas joje vaidina Jim Wickhamo rolę. Vaidybos mokslą jis išėjo B. Dauguviečio ved. Klaipėdos Aukuro vaidybos mokykloje. Vaidino keliuose Klaipėdos valst. teatro pastatymuose: "Sulaužyta priesaika", "Naujieji žmonės", "Vilkaitė" (režisavo Ip. Tvirbutas) ir "Pūt vėjini". Su šio Klaipėdos teatro trupe yra gastroliavęs Kauno valst. teatro ir kitų miestų scenoje. Yra vaidinęs radijo vaidinimuose, dainavęs pagrindines roles trijose operetėse. Studijas gilino Heidelbergo Hochschule fuer Musik u. Theater.

"Pažadėtąją žemę" numatoma statyti Clevelande, Detroite ir Toronte.

Jaunimo vasaros stovykla Vasario 16 gimnazijoje vyko balandžio 8-17 d.d. Prie gimnazistų buvo prisidėję jaunimo būreliai iš Stuttgarto, Memmingeno, Hannoverio, Mainzo, Darmstadto lietuvių kolonijų, 4 mergaitės ir 2 berniukai net š Anglijos, vienas studentas (Jonulis) iš Šveicarijos.

Stovyklos metu buvo 12 paskaitų. Jas skaitė: Stp. Vykintas, mokyt. Gailius, muz. Banaitis, dr. Gerutis ,dr. Deveikė, dr. Grinius, K. Drunga, mok. Antanaitis, dail. Krivickas, inž. Zundė. Jaunimas buvo įtraukiamas ir į diskusijas, tad viskas praėjo gana gyvai. Be to, buvo pramogų, sporto, išvykų.

Stovyklą organizavo Vok. LB Kr. Valdyba, kuri visa atsilankė į užbaigimo iškilmes.

Akad. Skautų Sąj. visuotinis suvažiavimas įvyks gegužės 10 - 11 d. Urbanos universitete.

Smuik. Iz. Vasiliūnas rengia eilę koncertų, kurių visą pelną skiria fondui liet. kompozitorių kūriniams leisti, sau tepaimdamas tik kelionės išlaidas, jokio honoraro.

Regina Plokštytė, Australijos lietuvaitė, prieš metus atvyko į Londoną studijuoti baleto The Royal Ballet School — Sadler's Wells. Jai sekasi gerai ir neišbuvusi metų yra pakelta į augštesnę klasę.

Jonas Švedas, šiemet baigęs Čikagoje konservatoriją, eis vyrų choro akompaniatoriaus pareigas ir padės mokytis partijas.

Redakcijai prisiųsta

East and West, Nr. 13, 1958, 24 pusl.

Turiny: The NATO Summit Meeting; Summit Talks by E. Kinnel; Neutralization or Realigment of Power? by E. S. V.; Scandinavia and USSR; Soviet Gold Production and Export by Mettingham; Bonn Affaire; Book Reviews.

Petras Babickas, Gintaro krantas. Dail. Vl. Vijeikis. Išleido Tėviškėlė. Chicago, Ill. 1958. 96 psl. Kaina nepažymėta.

Saugesniam važiavimui! Gyvybė, kurią išgelbėsite, gali būti jūsų pačių!
Dabar pats laikas patikrinti savo mašiną —
● PRIEKINIŲ RATŲ IŠLYGINIMAS — patikrinkite savo mašiną dar šiandien!
● RATŲ BALANSAVIMAS
● PILNI PERDAŽYMO DARBAI
● VAIRŲ PATIKRINIMAS
● SULANKSTYMŲ IŠTAISYMAI
● STABDŽIŲ ĮDĖJIMAS, ir kiti darbai.
IMPERIAL AUTO COLLISION
561 - 567 KEELE STREET, TORONTO
(pusantro bloko į pietus nuo St. Clair Ave.)
TELEFONAS RO. 9-4773 Savininkas Gustavas Keraitis

ED. KONDRATAS
Vyrų ir moterų rūbų siuvėjas
1113 Dundas St. W., Toronte
(prie Lietuvių Namų)
Telefonai:
siuv. LE.3-5454 namų LE.4-6643

Western Textiles
766 DUNDAS ST. W., TEL. EM. 3-0984
Norėdami padėti savo artimiesiems LIETUVOJE, aplankykite mūsų krautuvę. Didelis Anglijoje pagamintų medžiagų pasirinkimas: paltams, suknelėms, sijonams, įvairios medžiagos vyriškiems rūbams. Taip pat įvairūs priedai: pamušalai, siūlai ir tt. Impilai, pagalvės ir kt. Lovos baltiniai.
ATSKIRŲ MEDŽIAGOS GABALŲ UŽ PIGIĄ KAINĄ PASIRINKIMAS.
ŽEMIAUSIOS KAINOS TORONTE.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ PREKYBA TORONTE
Mohawk Furniture
LIMITED
2446 - 8 DANFORTH AVE. TEL.: OX. 9-4444, OX. 9-4224
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS BALDAIS
KADIJO ★ ★ KROSNYS
ŠALDYTUVAI ★ ★ LINOLEUMAS
SIUVIMO MAŠINOS ★ ★ VAIKŲ BALDAI
SKALBIMO MAŠINOS ★ ★ ĮVAIRŪS KILIMAI
TELEVIZIJOS APARATAI ★ ★ VAIKAMS VEŽIMĖLIAI

Watson's
CRISS X CROSS (Patented 1945)
Prancūziškos kelnaitės
555
Specialus kirpimas su švelniais apsiuvimais — patogus elastinis juosmuo, patentuota pati užsidaranti "Criss X Cross" anga suteikia patogią aptemptą išvaizdą. Pagamintos iš puikios kokybės šukuotos medvilnės. Lengvai skalbiasi — nereikia lyginti. Ilgai nešiojasi. Tinka prie Jerseys.
● W2-8

ŽUKLAVIMO
ir įvairius kitus SPORTO REIKMENIS su atitinkamomis nuolaidomis gausite tik
J. BERŽINSKAS
1212 DUNDAS ST. W. - TORONTO - TEL. LE. 2-9547
Čia pat galime užsisakyti laivams motorus bei įvairius medžioklinius šautuvus.

Vyriškų ir moteriškų rūbų siuvėjas
K. ARDAVIČIUS
High Park rajone
2102 DUNDAS ST. W. Tel. LE. 3-2220
(tarp Howard Pk. ir Roncesvalles)

Mann & Martel Ltd.
REALTORS

1199 Bloor St. W. Telef. LE. 4-8481

Perkant ar parduodant nekilnojamą turtą visada kreipkitės į šią didelę pardavimo įstaigą, kuri turi 10 atskirų biurų įvairiose miesto dalyse. Greitas ir sąžiningas patarnavimas. Didelis pasirinkimas. Paskolų sudarymas ir finansinė parama trūkstant įmokėjimo. Čia rasite viską kas Jus interesuoja nekilnojamo turto reikaluose.

Dundas - Sorauren
$3.000 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas su 2 virtuvėm, nepereinami kambariai. Arti susisiekimo.

Indian Rd. - Annette
$3.5000 įmokėti, 7 kambarių mūrinis namas, 2 virtuvės. Alyva apšildomas, garažas. Lengvos mokėjimo sąlygos.

College - Margueretta
$4.000 įmokėti, 7 kambarių mūro namas su 2 moderniškom virtuvėm, nepereinami kambariai.

St. Clair - Vinona
$4.000 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas su 2 moderniškom virtuvėm, garažas, alyva šildomas.

Indian Grove - Annette
$17.500 pilna kaina, 6 kambarių atkiras mūrinis namas su garažu, 2 moderniškos virtuvės; nauja apšildymo sistema su gazu.

Bloor - Delaware
$4.500 įmokėti, 9 kambarių mūro namas, 2 moderniškos virtuvės, alyva šildomas, 2 garažai, dideli kambariai. Viena skola balansui.

Roncesvalles - Constance
$17.900 pilna kaina, 8 kambariai, mūrinis namas su garažu, 3 moderniškos virtuvės, nepereinami kambariai.

Bloor - Beresford
$5.000 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas su garažu, moderniška virtuvė, alyva apšildomas, užbaigtas rūsys, gražus kiemas. Tuoj galima užimti.

High Park - Quebec
$6.500 įmokėti, 9 kambarių per du augštus, atskiras mūrinis namas su garažu, vandeniu alyva apšildomas, 2 moderniškos virtuvės, didelė kambariai. Tuojau galima užimti.

St. Clair - Lauder
$7.000 įmokėti, 10 kambarių per du augštus mūrinis atskiras namas, vandeniu alyva šildomas, garažas, 2 moderniškos virtuvės. Viena skola balansui.

St. Clair - Glenholme
$8.000 įmokėti, 8 kambarių per du augštus, atskiras, mūrinis namas su garažu. Vandeniu alyva šildomas, viena moderniška virtuvė.

Bathurst - St. Clair
$9.500 įmokėti, 15 kambarių atskiras mūrinis namas su garažu, vandeniu alyva šildomas, 4 moderniškos virtuvės, 4 vonios, $420 mėnesinių pajamų. Tuojau galima užimti.

B. SAKALAS
- SAKALAUSKAS
Darbo telef. LE. 4-8481
Namų tel. LE. 6-1410

Bathurst - Queen
8 kambariai — 2 augštai
$1.500 įmokėti, garažas, vandeniu alyva šildomas, geros pajamos. Pilna kaina $14.500.

Bloor - High Park Ave.
Dupleksas — 7 kambariai
$4.500 įmokėti, atskiras, mūrinis, 2 virtuves, 2 vonios, geri morgičiai. Pilna kaina $17.900.

Roncesvalles - Westminster
9 kambariai
$6.000 įmokėti, mūrinis, dvigubas garažas, vandeniu alyva šildomas, 2 vonios. Pilna kaina $20.900.

Beatrice - College
1 atvira skola 10 metų
$5.000 įmokėti, mūrinis, 8 kambariai, 2 virtuvės, vandeniu alyva šildomas, dvig. garažas. Kaina $17.900.

Bloor - Indian Rd. Cres.
$2.000 įmokėti
8 kambariai, mūrinis, 2 virtuvės, įvažiavimas mašinai pastatyti, geri morgičiai. Pilna kaina $17.900.

Dundas - Bloor - Indian Grove
Savininkas nusipirko
$4.500 įmokėti, mūrinis, 8 kambarių, dvigub. garažas. Kaina $18.900.

St. Clair - Oakwood
$4.500 įmokėti, 7 kambariai per du augštus, garažas, šoninis įvažiavimas, Kaina $17.900.

Bloor - Jane
$5.000 įmokėti, rauplėtų plytų, atskiras, 6 gražių kambarių namas, garažas, 1 atvira skola balansui. Kaina $17.900.

St. Clair - Oakwood
3 butų - 12 kambarių
$7.000 įmokėti, atskiras, gerų plytų, 12 kambarių namas, padalytas į 3 atskirus butus. Nuomos gaunama $3.780 metams. Garažas. Turi būti parduotas dar šią savaitę.

Jane - Bloor
2 butų - 10 kambarių
$6.900 įmokėti, atskiras, mūrinis, 2 prašytyti garažai su privačiu įvažiavimu, 2 vandeniu alyva šildomas krosnys, 2 modernios virtuvės, 2 vonios. Savininkas keliasi iš Toronto. Gera proga įsigyti 2 butų namą, labiausiai pageidaujamoje vietoje.

T. STANULIS
1264 St. Clair Ave. W.
Darbo tel. LE. 1-5781
Namų tel. RO. 2-5543
skambinti po 10 val. vak.

Priscilla Ave. - Jane - Annette
$1.500 įmokėti, 6 kambarių atskiras namas, alyva šildomas, pilna kaina $8.500, prie gero susisiekimo, ramioje vietoje. Namas geram stovy.

St. Clair - Jane
$2.000 įmokėti, 9 amkbarių blokinis atskiras namas, dvi virtuves, privatus įvažiavimas, geras susisiekimas, arti mokyklos, geros pajamos iš namo, ilgiems metams išsimokėjimas.

Bloor - Ossington
$2.000 įmokėti, atskiras namas, 7 kambariai, dvi virtuvės, alyva apšildomas, geras susisiekimas. Namas geram stovyje. Kaina $12.000. Geros pajamos iš namo.

Lansdowne - Dundas
$2.500 įmokėti, 8 kambariai, mūrinis namas su dvigubu garažu. Aylva apšildomas. Viena skola atdara. Namas gerame stovyje.

Major - Bloor
$2.900 įmokėti, 6 kambarių, dviejų virtuvių, arti susisiekimo. Geros mokėjimo sąlygos, viena skola. Gerame stovyje ir geros pajamos iš namo.

Wallace Ave. - Bloor
$2.900 įmokėti, 6 kambarių su dviem virtuvėm mūrinis namas, geram stovyje, ramioje vietoje, galima rūsyje įrengti pora kambarių.

Emerson - Bolor
$2.900 įmokėti, 8 kambariai, dvi virtuves, mūrinis namas. Gazu apšildomas, su garažu. Prie gero susisiekimo, Geros pajamos iš namo taip geram stovyje.

Eglinton - Keele
$4.500 įmokėti, 6 kambarių ir vienas rūsy, galima įrengti ir virtuvę. Naujas, labai gražioje vietoje, dvigubas garažas, atskiras įėjimas. Geros mokėjimo sąlygos. Pilna kaina $16.900.

Indian Rd. - Annette
$3.000 įmokėti, 6 kambarių, mūrinis, vandeniu alyva šildomas, garažas, prie gero susisiekimo. Alyvos apšildymas, ramioje vietoje.

Delaware - Dupont
$3.500 įmokėti, 8 kambarių, mūrinis atskiras namas, dvi virtuvės, privatus įvažiavimas, geros mokėjimo sąlygos su mažais procentais. Puikus nuomavimo sąlygos.

Rusholme Rd. - Bloor
$15.000 įmokėti, 11 kambarių mūrinis atskiras namas su dideliu gražiu sklypu. Viena skola balansui, lengvos mokėjimo sąlygos.

Suinteresuoti pirkti namus prašomi kreiptis pas mus, galėsite pamatyti ir pasirinkti gerų namų. Dabar laikas.

Aleksas KAZANAVIČIUS
Darbo telef. LE. 4-8481

P.S. Jeigu kartais Jūs nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną daug naujų nuosavybių.

JOINT REALTY LTD.
899 BLOOR ST. W. · TEL. LE. 4-6381
Turime daug įvairiose vietose namų pasirinkimui tik kreipkitės ir gausite pilnas informacijas.
Tvarkome visus morgičių reikalus.

SPORTAS

PRANEŠIMAS

Rytų Sporto Apygarda VIII Š. Amerikos Liet. Sportinių Žaidynių II-jam ratui liepos 4-6 d.d. Niujorke pakvietė ir gavus sutikimą lietuvių visuomenės veikėjų sudarė garbės ir darbo komitetus:

Organizac. komitetas jau pasiskirstė pareigomis: J. Kepenis pirm., T. Pr. Giedgaudas ,OFM, visepirm., J. Lapurka sekr., I. Gasiliūnas ižd., R. Kežys spaudos propagandos vadovas, E. Staknys parengimų ir vaišių vadovas, A. Ruzgas aukų ir dovanų telkėjas, K. Škobeika nakvynių telkėjas, K. Čerkeliūnas žaidynių leidinio reikalams.

Varžybinis komitetas: A. Vakselis pirm., A. Birutis pavad., J. Vilpišauskas ir J. Klivečka lengvosios atletikos vadovai, K. Brazauskas futbolo vadovas, V. Steponavičius plaukimo vadovas, V. Saldaitis lauko teniso vadov.

Pirmąją pagalbą teiks dr. A. Snieška ir dr. Vilpišauskienė.

Vykdomieji komitetai jau yra įpusėję paruošiamuosius darbus ir tikisi palankios Niujorko lietuvių visuomenės pritarimo bei paramos. **Rytų Sp. Apygarda.**

8-jų LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNIŲ, įvykusių Clevelande balandžio 12 ir 13 d.d., Kontrolės Komisijos sprendimas

Komisija — sudėtyje: FASK-to pirmininkas dr. A. Nasvytis, Kontrolės komisijos pirm. A. Bielskus, Vyr. Žaidynių teisėjas A. Vakselis, Varžybinio Komiteto pirmininkas R. Babickas, Vyr. krepšinio teisėjas A. Supronas, Kanados Sporto Apygardos vadovas J. Gustainis, Vidurio Vakarų Sporto Apygardos vadovas P. Petruitis — ir dalyvaujant Žaidynių krepšinio vadovui A. Penkauskui, Toronto PPSK "Aušra" atstovui K. Šapočkinui ir Waterburio LSK "Gintaras" atstovui J. Antanaičiui, svarstė žaidynių metu krepšinio rungtynių "Aušra" - "Gintaras" įvykusį incidentą tarp PPSK "Aušra" nario Osvaldo Kulio ir LSK "Gintaras" nario Stepono Manhulik, nutarė:

nustačius, kad abu minėti sportininkai žaidimo aikštėje pavartojo jėgą tarpusavio ginčui, kilusiam rungtynių metu, išspręsti ir liudininkams parodžius, kad jie abu vienodai nusikalto sportinei drausmei ir pažeidė lietuvio sportininko vardą, Kontrolės Komisija vienbalsiai nutarė Osvaldą Kulį ir Steponą Manhulik diskvalifikuoti 6 mėnesiams sąlyginai iš bet kokios sportinės veiklos (lietuvių ar amerikiečių sporto organizacijose). Abu sportininkai, kartu ar pavieniai, nusižengę sportinei drausmei 6 mėnesių laikotarpyje automatiškai diskvalifikuojami 6 mėnesiams ir jų prasižengimai bus svarstomi didesnei bausmei pritaikinti.

Apie šį sprendimą painformuota ir American Amateur Union of USA.

Žaidynių Kontr. Komisija.

VYČIO ŽINIOS

Šį sekmadienį 7 v.v. šv. Jono Kr. parapijos salėje įvyks šeimyninė Vyčio klubo arbatėlė su trumpa programa. Kartu bus pagerbti žaidynių laimėtojai.

Lengv. atletikos treniruotės šiuo metu vyksta Rennie parke pirmadieniais ir trečiadieniais nuo 7 val. vak. Žaidynėms pasiruošti yra likę mažai laiko, tad nepraleiskit nei vienos treniruotės.

Abi futbolo komandos praėjusį sekmadienį žaidė sezono atidarymo rungtynes Continental lygoj. Vytis sužaidė lygiomis 0:0 su makedoniečių Alex. The Great. Vytiečiai turėjo keletą progų, bet jų neišnaudojo. Alexandras nėra toks stiprus, kaip praėjusiais metais ir lietuviams mažai tesudarė pavojaus. Senior lygoj vytiečiai pralaimėjo Forest Albion 2:1. Ir čia vytiečiai turėjo persvarą, tačiau priešas prasiveržimais sudarė daug pavojaus ir pasekme netenką nusiskusti. Vienintelį įvartį antram puslaiky įmušė Dubeckas, kuris ir buvo šiose rungtynėse geriausias.

Sekančios rungtynės: gegužės 7 d. Vytis žaidžia Bramptone (senior), gegužės 11 d. Vytis - CBC (senior) Beaches stadijone. Continental lygoje sekančios rungtynės įvyks gegužės 14 d.

A. S.

R. CHOLKAN REAL ESTATE LIMITED

527 Bloor St. W. Telef. LE. 2-4404

Perkant ar parduodant bet kokią nekilnojamą nuosavybę, kreipkitės į šią gerai žinomą firmą. Turime didelį pasirinkimą įvairių namų, biznių, sklypų, farmų, apartmentų ir kitokių nuosavybių. Sudarom paskolas. Sąžiningas patarnavimas.

Garden - Roncesvalles
$2.000 įmokėti, 8 k. mūr. namas, 2 virt., alyva šildomas, garažas, namas be skolų.

Jane - Annette
$2.500 įmokėti, 6 kamb. ir gražus kamb. rūsyje, mūrinis namas, mod. virtuvė, alyva šildomas, privatus įvažiavimas, garažas.

Gilmour - Annette
$3.800 įmokėti, 8 kamb. mūrinis namas, 2 mod. virtuves, alyva šildomas, garažas.

Delaware - Bloor
$4.000 įmokėti, 8 kamb. per 2 augštus, atskiras mūrinis namas, 2 virtuvės, 2 vonios (dupleksas), alyva šildomas, dvigubas garažas.

Grenadier Rd. - Roncesvalles
$4.500 įmokėti, 10 kamb. mūrinis namas, 2 mod. virtuvės, vandeniu - alyva šildomas, namas be skolų.

Quebec Ave. - Annette
$5.500 įmokėti, 12 kamb. atskiras mūrinis namas, 3 virtuvės, alyva šildomas, didžiulis sklypas su privačiu įvažiavimu, geras nuomavimui.

Pacific Ave. - Bloor
$6.000 įmokėti, 10 kamb. atskiras mūrinis namas, 2 vonios, vand. alyva šildomas, garažas su didžiuliu kiemu.

Indian Rd. - Bloor
$5.500 įmokėti, 7 kamb. taskiras mūrinis anmas, 2 virtuves, dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu.

Indian Rd. - Bloor
$7.000 įmokėti, 11 kamb. atskiras mūrinis namas, 2 virtuves, 2 vonios (dupleksas), alyva šildomas, 10 metų skola.

Rusholme Rd. - College
$6.000 įmokėti, 7 kamb. atskiras namas, mūrinis, alyva šildomas, garažas.

Runnymede - Bloor
$6.500 įmokėti, 7 kamb. atskiras mūrinis namas, vand. alyva šildomas, mod. virtuvė, gražus kiemas, garažas.

High Park - Roncesvalles
$8.00 0įmokėti, 9 kamb. atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, alyva šildomas, garažas.

Apartamentai
$12.000 įmokėti, 4 butų apie $500 mėn. nuomos, High Park Ave.
$20.000 įmokėti, 9 butų, apie $12.500 nuomos.
$30.000 įmokėti, 17 butų apie $23.000 nuomos.
$35.000 įmokėti, 15 butų apie apie $21.000 nuomos.

Wasaga Beach
$4.000 įmokėti, benzino stotis, restoranas, 19 kabinų, gali keisti į namą.
$2.800 įmokėti, maisto produktų krautuvė su dideliu kampiniu sklypu, galima statyti motelius bei benzino stotį, galima nuomoti vasarai.
$1.000 įmokėti, 6 kamb. naujas vasarnamis su baldais.

P. KERBERIS
TEL. DARBO LE. 2-4404 - - - NAMŲ LE. 5-1584

"Spartako" plaukimo visasąjunginėse varžybose Vilniuje balandžio 3 d. tos organizaiijos 100 m. plaukime nugara čempiono vardą laimėjo leningradietis Nefedovas baigmėj pralenkęs kaunietį Jakševičių tik 0,2 sek. Nefedovo laikas 9.2 sek.

Sov. Sąj. bokso pirmenybėse Maskvoje, kurios prasidėjo balandžio 5 d., pusvidutiniame svoryje rungėsi kaunietis, spartakietis Tamulis, o pussunkiame svoryje R. Murauskas, taip pat kaunietis, bet žalgirietis.

Tamulis bal. 7 d. prakišo Pilščikovui (armija), bet nugalėjo gruziną Mikaeljaną ir leningradietį Krylovą.

Vaikų sporto mokyklų šuolių į vandenį varžybose Maskvoje Lietuvą atstovavo Kauno j. šuolininkai. Varžybos pasibaigė kovo 2 8d. Lietuviai laimėjo 4 pirmas vietas iš 6: šuoliuose nuo 1 metro tramplyno pirmas vietas laimėjo Statkutė, Ziapkus ir Šeškevičius, o nuo 3 metrų augščio tramplino — Limonavičiūtė. Kauniečių šuolininkų treneris yra Z. Navickas.

Panevėžio vaikų sporto mokykla iki šiol buvusi II vidurinėje mokykloje, o dabar pastatytas jai naujas pastatas. Jame būsią galima "žaisti krepšinį, tinklinį, lauko tenisą, rengti gimnastikos ir kitų sporto šakų varžybas". Esą 300 vietų žiūrovams balkonuose, dušai, rūbinės ir kambariai treneriams.

SUDBURY Ont.

Moonlight Beach gražųjį paplūdymį, kurį šiemet tvarkys mūsų tautietis A. Strakauskas, ir restoraną su šokių sale, atidarys gegužės 18 d. Kadangi ši vasarvietė yra tik už penketos mylių nuo miesto centro, ir pati patogiausia vieta maudytis bei iškylauti su šeimomis ir vaikais, tai ypač šią vasarą pasidarys tikras lietuvių susitikimo centras. Jau ir anksčiau čia būdavo galima sutikti lietuvių praleidžiančių sekmadienių popietes ir kitus laisvalaikius. A. Strakauskas iš anksto užkvietė liet. šeštadieninės mokyklos mokinius ir visą lietuviškąjį jaunimą mokslo metų užbaigimo vaišėms. Visam lietuviškajam jaunimui ta proga A. S. parūpins susisiekimo priemones ir vaišes nemokamai.

Klebonas išvijo pirklius. St. Charles bažnytkaimyje, netoli nuo Sudburio, Montrealio aliuminijaus fabriko agentai pradėjo įkyriai piršti aliuminijaus indus. Vietinis klebonas viešai iš sakyklos įspėjo žmones, kad aliuminijaus indai netinka virtuvei, kenksmingi žmogaus sveikatai ir paragino jų nepirkti. Pardavėjai pikti turėjo išsinešdinti.

Pakrikštytas Ričardas Petras Daveikis. **Sudburiškis.**

Otava. — Į Kanadą atvyko britų ūkinė delegacija tyrinėti prekybos praplėtimo galimybių.

Penang. — Vienas šio Malajų miesto kinietis, pasiėmęs naujosios respublikos vėliavą ir $2, pradėjo kelionę pėsčias aplink pasaulį, kurį apeiti planuoja per 15 metų. Iš pradžių norėjęs keliauti dviračiu, bet pėsčias daugiau pamatysiąs.

Joseph A. PETERS Ltd.
REALTORS
Narys Toronto Real Estate Board.

1162 ST. CLAIR AVE. WEST TELEFONAS LE. 2-3321

Runnymede - Annette
$2.500 įmokėti, 6 didelių kambarių, labai gerame stovyje namas, Alyvos šildymas, vieta garažui.

Bloor - Havelock
$7.000 įmokėti, 9 didelių kambarių, atskiras namas, 2 modernios virtuvės, 2 vonios kambariai. Dvigubas garažas. Netolimoje ateityje požeminis susisiekimas.

St. Clair - Oakwood
$5.000 įmokėti, 10 kambarių atskiras namas. 3 virtuvės, 2 vonios, garažas. Vandens ir alyvos šildymas.

High Park
$6.000 įmokėti, 11 kambarių atskiras namas, 2 virtuvės, 2 vonios, gražus kiemas, garažas. Vandens ir alyvos šildymas.

Oakwood - Eglinton
$1.500 įmokėti, atskiras 5 kambarių vienos šeimos namas. Vienas atviras morgičius 10 metų. Vieta garažui.

Roncesvalles - Howard Park
$3.000 įmokėti, 6 gražūs kambariai, 2 didelės virtuvės, dvigubas garažas. Alyvos šildymas.

Pirkdami ar parduodami kreipkitės:
B. MARIJOŠIUS
Įstaigos tel. LE. 2-3321 Namų tel RO. 2-5543

Vašingtonas. — JAV ir Kanada eventualaus atominio puolimo atveju numato visiškai atidaryti abi valstybes skiriančias sienas.

Varšuva. — 1956 m. praplėstos įmonių darbininkų tarybų teisės vėl atšauktos. Profsąjungų kongrese Gomulka aiškiai pasakė, ką dvyriausybė iš jų laukianti besąlyginės paramos.

Londonas. — D. Britanijos bedarbių skaičius iki kovo vidurio tepakilo iki 433.000, t.y. vos 2% visų darbininkų skaičiaus.

PIGIAUSI siuntiniai Į LIETUVĄ
Pramonės gaminiai — Maistas — Vaistai

Štai mūsų kainų pavyzdžiai:

22 svarai cukraus	$11.95
22 svarai ryžių	$14.75
22 svarai taukų	$23.20

Siuntiniai pristatomi per 3 - 4 savaites.

Janique Trading Co. Ltd.
835 Queen St. W., Toronto
Tel. EM. 4-4025
Skyriai Hamiltone, St. Catharines, Edmonton, Buffalo ir kt.

Mes skoliname įmokėjimui pinigus, duodame ir perkame morgičius!

Niekur kitur Jūs nerasite tikro ir teisingo morgičių patvarkymo parduodant nuosavybę, kaip tik čia, nes mes turime ilgametį biznį su geromis firmomis ir jų pilną pasitikėjimą. Mūsų biznis remiasi geru ir sąžiningu patarnavimu ir parduodame nuosavybes tik su geromis išsimokėjimo sąlygomis. Skambinkite mūsų firmai ir agentams ir Jūs rasite tikrą Jūsų reikalų supratimą ir sprendimą perkant ar parduodant namus ir biznius.

A. MORKIS
REAL ESTATE & BUSINESS BROKER
1077 Bloor St. W. - - - Telef. LE. 4-8459

Jums patarnaus:
P. BUDREIKA Namų tel. WA. 1-7672
F. JONYNAS Namų tel. EM. 4-9641 ir EM. 6-0091
A. BLIUDŽIUS Namų tel. RO. 7-1948
V. MORKIS

VYTIEČIAI CLEVELANDE

Kartu su gausybe laimėjimų vytiečiai iš Clevelando parsivežė ir daug gražių atsiliepimų apie pavyzdingą klubo organizaciją ir plačią bei pajėgią sportinę veiklą. Sportinėj srity daugiausiai pagyrimų susilaukė krepšininkės, finalinėse rungtynėse parodžiusios įdomų ir įtemptą žaidimą, kurio pasekmė pranšoko net kaikurių vyrų rungtynių pasekmes .Rungtynių pradžia priklausė vytietėms, kurios sėkmingai išnaudoja gausias aušriečių baudas ir jau pirmose minutėse veda 14:2. Kiek atsigavusios aušrietės švelnina pasekmę, tačiau tolimesnis žaidimas vėl priklauso vytietėms, kurios pasekmę kelia iki 48:24. Turėdamos užtikrintą laimėjimą, vytietės atsileidžia ir tuo pasinaudodamos aušrietės rungtynes užbaigia 51:38.

Šiose rungtynėse vytietės pasižymėjo gražiais deriniais ir tiksliais metimais. Ypatingai gerai mėtė baudas — iš 20 galimų įmetė 16. Puolime puikiai žaidė O. Žėkaitė ir O. Kriaučiūnaitė, kurios talkininkaujamos O. Urbonaitės, sukūrė neblogą derinį. Gynėjos S. Kasperavičiūtė, I. Rutkauskaitė ir O. Vėlyvytė sugebėjo ne tik atlaikyti greitus aušriečių antpuolius, bet ir sumaniai talkininkavo puolimui.

Šiose rungtynėse žaidė :O. Žėkaitė 12, Kriaučiūnaitė 28, Vėlyvytė 3, Kasperavičiūtė 1, Rutkauskaitė 2, Urbonaitė 5, E. Žėkaitė, Kromaitė. Prieš patenkant į finalą vytietės įprasta pasekme 33:15 įveikė Hamiltono Kovo krepšininkes. Žaidė: O. Žėkaitė 18, Rutkauskaitė, Vėlyvytė 2, Ubronaitė, Kromaitė 2, Kasperavičiūtė 2, E. Žėkaitė 1, Kriaučiūnaitė 8.

Nors moterų krepšinis davė įspūdingiausią laimėjimą, tačiau daugiausiai pergalių atnešė **stalo tenisas.** Išskyrus prieauglio klasę, čia be išimties visas pirmas vietas pasiglemžė vytiečiai, kurie jau buvo išvardinti anksčiau. Nežiūrint šių laimėjimų, burtai kaikuriems vytiečiams nebuvo palankūs: dar pirmam susitikime Rautinš turėjo pralaimėti Gvildžiui ir Urbonaitė, kuri galėjo būti ir finalistė, pirmam rate pralaimėjo Kasperavičiūtei. Vienetuose dar gerai pasirodė Nešukaitis, antram rate pralaimėjęs Avižieniui ir A. Banelis, pralaimėjęs žinomam stalo tenisininkui J. Nasvyčiui. Jaunių vienete gerai sužaidė R. Stirbys artimoj kovoj 21:16 ir 21:17 pralaimėjęs finalistui.

Tinklinio varžybose dalyvavo trys Vyčio komandos — vyrų, moterų ir mergaičių. Geriausiai pasirodė moterys laimėdamos 3 vietą. Žaidė: Kasperavičiūtė, Kuprevičienė, Vėlyvytė, O. Žėkaitė, Rutkauskaitė, E. Žėkaitė. Vyrams atiteko 4-oji vieta. Žaidė: Baliūnas, Balnis, Atkočiūnas, Kulys, Kuprevičius, Supronas, Žukas.

Puikiai pasirodė Vyčio jaunosios tinklininkės pirmose rungtynėse nugalėjusios fiziškai stipresnes Vaivos tinklininkes 2:0. Tačiau sekančiose rungtynėse turėjo pasiduoti varžybų laimėtojui Žaibui. Žaidė: O. Žėkaitė, Rutkauskaitė, Kilotytė, Ed. Kromaitė, El. Kromaitė, Lorencaitė, Brynaitė, Kinčiūtė.

Šio rato varžybose dalyvavo 25 vytiečiai — 16 vyr. klasėje ir 9 prieauglio klasėje. Vyr. klasėje iš 11 pirmų vietų laimėtos 8, prieauglio klasėje telaimėta 3-4 vieta tinklinyje. Vyr. klasėje tarpklubinėse varžybose surinkta 148 taškai ir laimėta I-oji vieta; prieauglio klasėje surinkta 7,5 taško.

Reikia tikėtis, kad vytiečiai sėkmingai gins savo spalvas ir Niujorko žaidynėse, ir toliau likdami pirmaujančioj vietoj. Žymiai sustiprės ir prieauglio klasė susilaukusi daug jaunų lengvaatletu.

Vytiečiai nuoširdžiai dėkoja visiems tautiečiams parėmusiems šią išvyką. Šioj išvykoj ne tik pasiekėm laimėjimų, bet ir susiradome naujų draugų, su kuriais lietuviškoje aplinkumoje pabendravome. **A. S.**

WELLAND, Ont.

Visuotinis narių susirinkimas įvyks gegužės 18 d. 1 val. p.p., tuojau po pamaldų, Knights of Columbus salėje, Hellem Ave. Apylinkės valdyba yra numačiusi tokią dienotvarkę:

1. Susirinkimo atidarymas,
2. Prezidiumo rinkimas,
3. Praeito visuotinio narių susirinkimo protokolo skaitymas,
4. Valdybos veiklos pranešimas ir atsistatydinimas,
5. Revizijos komisijos pranešimas,
6. Tautos Fondo atstovybės pranešimas,
7. Valdybos rinkimas,
8. Revizijos kom. rinkimas,
9. Tautos Fondo atst. rinkimas,
10. Klausimai ir sumanymai,
11. Susirinkimo uždarymas.

Be to, pažymime, kad nesusirinkus reikiamam narių skaičiui, po valandos toje pačioje vietoje šaukiamas antras visuotinis narių susirinkimas, kur susirinkus betkokiam narių skaičiui bus skaitomas teisėtu. **Apyl. v-ba.**

Didelės vestuvės. Balandžio 12 d. visame Niagaros pusiasalyje gerai žinomo visuomenininko, savanorio kūrėjo P. ir Natalijos Naikus - Naiduškevičių sūnus Algirdas vedė panelę Nijolę Širvytę iš Čikagos. Juos moterystės ryšiais surišo Tėvas Juvenalis, OFM, iš St. Catharines, Ont., St. Marys bažnyčioje, Wellande, 11 val. ryto. Iškilmėse dalyvavo jaunųjų tėvai, giminės, artimieji bei draugai iš Čikagos, Detroito, Buffalo, St. Catharines, Wellando, Toronto, Hamiltono, Port Colborne ir kitur. Kadangi Stasės Širvienės vyras, nuotakos tėvas, yra likęs Lietuvoje, tai jį pavadavo J. Sližys iš Čikagos. Nijolė buvo visai maža, kai išvyko iš Lietuvos ir savo tėvelio net nepamena. Laikas taip greit bėga. Jos tėvui būtų buvusi be galo didelė staigmena, jei savo dukrą būtų pamatęs bažnyčioje iškilminguose vestuvių rūbuose.

Pirmasis pajaunys buvo A. Račkauskas, kiti — J. Bieliūnas ir J. Rauscher, visi iš Wellando; pamergės: J. Ellis iš Wellando, Janė Leskevičiūtė iš Čikagos ir Danutė Jankauskaitė iš Detroito.

Vestuvių pokylis įvyko pp. Senkų Crowland Hotel salėje, 53 Ontario Rd., Wellande. Buvo linksma nuotaika, pasakyta kalbų, daug sveikinimų ir linkėjimų. Visus nustebino svekinimo telegrama iš Kauno nuo Naiduškevičių giminių. Puotos šeimininkais buvo ir visus nuoširdžiai vaišino Pr. Eidukaitis iš Toronto ir M. Urpšys iš Wellando.

Nijolė ir Algirdas po vestuvių išvyko į JAV ,o grįžę apsigyveno pas Algio tėvus 642 Wright St., Wlelande, kur jie turi nuosavą namą.

Wellando kolonija padidėjo viena lietuviška šeima, kuriai wellandiečiai linki laimės ir gražaus gyvenimo. **Š.**

B. SERGAUTIS, Realtor
817 BLOOR ST. W. Tel. LE. 4-2331
355 DANFORTH AVE. Tel. HO. 1-7515
Didelis namų pasirinkimas su mažu įmokėjimu. Kreiptis į Danforth (office) įstaigą.
Dėl žemės, apartmentų, investicijų kreiptis į Bloor įstaigą.

Baby Point Paint & Wallpaper
Įvairūs dažai, sienoms popieris, grindims toilės ir kiti reikmenys. Lietuviams, perkantiems dabar 20% nuolaida. Kviečiame atsilankyti arba skambinti tel. RO. 2-4931.
Sav. A. F. GALDIKAI
351 JANE ST. /prie Annette/

I. Mawrodin
REALTOR
Narys Toronto Real Estate Board
2543 Dundas St. W. RO. 7-3121
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIŲ NUOSAVYBIŲ. Sudarome paskolas, perkame morgičius, bei parūpiname pinigų įmokėjimui. GREITAS IR SĄŽININGAS PATARNAVIMAS.
RO. 7-3121 A. MIČIŪNAS RO. 7-3121

Prityręs Admiral T.V. Corporation technikas
TAISAU RADIO - TELEVIZIJOS aparatus
Darbas ir dalys garantuotos visiems metams.
RO. 7-5976 V. SIMINKEVIČIUS 386 Durie St.

V. VASIS

REAL ESTATE

872 Bloor St. W. Telefonas LE. 1-4605

Didelis pasirinkimas gyvenamų namų, biznių, žemės statyboms.
Jūsų patarnavimui prašau skambinti LE. 1-4605

J. GUDAS **V. VASILIAUSKAS**

Baltica

LIETUVIŠKA RŪBŲ VALYKLA

966 Dundas St. W. - - Tel. LE. 1-5688

Valome, dažome, įaudžiame ir taisome.
PAIMAME IR PRISTATOME Į NAMUS.
Jūsų patogumui patarnaujame nuo 8 val. ryto iki 7 val. vakaro.
Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai.
Sav. V. BLOCKIS.

LIETUVIŠKA MOTERŲ KIRPYKLA

WANDA'S HAIR STYLING

PONIOS IR PANELĖS KVIEČIAMOS apsilankyti naujoje ir modernioje WANDOS ŽUKAUSKIENĖS kirpykloje. Kirpimas ir šukuosenos individualiai pritaikomos. Prityrę plaukų dažyme ir pusmetinių dėjime. Žemos kainos.

1700 B QUEEN ST. W. (prie Sumyside)
Telefonas LE. 5-6686

Patarnavimas
automobilių, namų, baldų,
GYVYBĖS, pensijos planų,
sveikatos ir kt.
DRAUDIMUOSE

PRANAS BARAUSKAS
INSURANCE SERVICE
LE. 4-3608
83 Westmoreland Avenue, Toronto
Atstovas The Empire Life Insurance Co. ir kitų draudimo bendrovių.

RESTORANAS "RŪTA"

Naujai atidarytas ir naujai įrengtas. Valgiai gaminami prityrusių virėjų. Atidarytas nuo 6 val. ryto iki 9.00 val. vak. Visi maloniai kviečiami atsilankyti

994 DUNDAS ST. W., TORONTO, TEL. LE. 2-9621

Krosnys – Gazai – Alyva – Anglys

CONVERSION BURNERS — gazo ir alyvos. VANDENS TANKAI — gazo ar elektros. Šaldytojai (air conditioners) vasarai ir žiemai. Krosnys "Gurney" — gazo ar elektros. Saldytuvai — gazo ar elektros VISŲ RŪŠIŲ REMONTO DARBAI.

ROSE HEATING — TINSMITH CO.
844 Broadview Ave. Krautuvė — 723 Gerrard St. E.

Savininkai ZALECKIAI
TELEFONAS HO. 6-1623
Pas mus pigesnės kainos ir didelis pasirinkimas

ODOS IŠPARDAVIMAS

Jei jūs siunčiate siuntinius savo giminėms į tėvynę, pirkite odos dabar — laike pavasarinio išpardavimo — tik ŽIŪRĖKITE:
SPECIALIAI — 20 pėdų juodo chromo tik $7.00
SPECIALIAI — 3 poros batų su visais priedais $20.00

Pasiųskite pašto perlaidą su užsakymu į:

ENCHIN LEATHER SUPPLIES LTD.
466 BATHURST ST., TORONTO, ONT.
Atidaryta visą diena šeštadienį. Kalbame ukrainietiškai.
Telefonas WA. 4-3804.

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS

PARDUODU IR STATAU naujas krosnis, oilburnerius ir gazburnerius. Duodu išsimokėjimui iki dviejų metų

Pravedu gazo linijas, prijungiu plytas, statau radiatorius, vandens apšildymo krosneles ir atlieku kitokius panašius darbus.

Pranešu savo naująjį adresą:

999 College St., Toronto. Telef. LE. 4-6123

ANT. JUOZAPAITIS

Maisto produktų krautuvė

125 Roncesvalles Ave. (kampas Galley)

Tel. LE. 3-9911

Mes turime lietuviškų sūrių, kaimiškų lašinių, kumpių, taip pat įvairiausio europietiško bei kanadiško maisto,
PRISTATOME VELTUI Į NAMUS.
APSILANKYKITE ARBA SKAMBINKITE.
Savininkai J. ir V. MATEKONIAI

LEO SIGN SERVICE

Iškabų priežiūra, taisymas. Dažymas. Neon iškabų valymas. Keičiančių šviesų iškabos. Gaminame įvairiausias iškabas.

31 A HERMAN AVE. Telefonas LE. 4-2104

Vyrų ir moterų rūbų siuvėjas
A. BERESNEVIČIUS
Visiems sezonams pasirinkimas naujausių moderniškų angliškų medžiagų kostiumams ir paltams. Augščiausios klasės rankų darbas Toronte. Naujausi modeliai. Žemiausios kainos.
1299 DUNDAS ST. W. - TORONTO, ONT.
Tarp Dovercourt Rd. ir Lisgar.

WINDSOR, Ont.

Lietuviai pasižymi. Nedaug Windsore lietuvių, o dar maziau reiškiasi visuomeninėje veikloje. Tet su geras noras ir pasiryžimu, atliekamais darbais tenka gėrėtis. Balandžio 25 d. Windsore įvyko įvairių tautybių pasirodymas- koncertas. Jame dalyvavo suomių, estų, lenkų, ukrainiečių, vengrų, vokiečių, rusų, čekoslovakų, jugoslavų (serbų), airių, škotų ir lietuvių tautinės grupės. Programos dalyviai, kiekvieną kartą vis geriau pasiruošę, su savo geriausiais vienetais gražiai, tikrai pasigėrėtinai atliko sudėtingą ir įvairią programą. Lietuvius atstovavo Windsoro LB choras, vadovaujamas J.Sodaičio. Spalvingi choro moterų drabužiai ir skambios lietuviškos dainos visiems patiko. Lietuviai buvo rodomi televizijoje, ir kaip gražiausiai ir kultūringai pasirodę programoje yra pakviesti National Emloyment Commission vadovybės išpildyti meninę programą čia įvykstančioje NEC konvencijoje.

Malonu, kad Windsoro lietuviai, nugalėdami pasitaikančius sunkumus, susiorganizavę į gražų vienetą, vadovaujami nenuilstančio lietuviškos dainos mylėtojo J. Sodaičio, visuomet dalyvauja savuose pasirodymuose ir reprezentuoja lietuvius svetimtaučių tarpe. Tikėkime, kad šis choras ir ateityje, vedamas tėvynės meilės pasiliks pastovus ir pajėgus išsilaikyti tinkamoje augštumoje, kad tinkamai ir dar su pasididžiavimu galėtų atstovauti lietuvius, kur bus tikrai reikalinga.

Atvyksta į Windsorą akt. Z. Mikšienės vad. Detroito Dramos Mėgėjų Sambūris ir čia gegužės 100 d., šeštadienį, kroatų salėje statys V. Alanto 3-jų veiksmų linksmą komediją "Šiapus uždangos". Veikalas buvo pastatytas prieš porą metų ne tik Detroite, bet ir kituose miestuose, ir visur praėjo su didžiausiu pasisekimu. Visur tenka pasijuokti iš mūsų gyvenimo šioje pusėje uždangos. Vakaro pardžia 6 v.v. Po vaidinimo šokiai ir bufetas.

Kor.

Vašingtonas. — Pereitais metais JAV buvo padaryta 2.796.400 dideli nusikaltimai, 23.9% daugiau, kaip 1956 m. Kas 3.9 min. tenka viena žmogžudystė, kas 11.3 sek. betkoks didelis nusikaltimas: žmogžudystė, užpuolimas ar išprievartavimas. Jaunuolių nusikaltimai nuo 1952 m. padidėjo 55%.

..ĮVAIRENOS..

Surinko ir išvertė
PR. ALŠĖNAS

Tolimų planų nedaro

Garsusis išradėjas Tomas Edisonas priėmime, kuris buvo jo garbei suruoštas išradėjo 55 metų proga, buvo paklaustas vieno laikraštininko:

— Kokius planus turite ateičiai?

— Pakol sulauksiu 75 m., — pradėjo Edisonas, — būsiu užimtas išradimo tobulinimu. Kai sulauksiu 75 m., manau pradėti mokintis bridžo lošti. Gi kai pasieksiu 80 m., galvoju šiek tiek laiko skirti pasišnekučiavimui su moterimis, o 85 sulaukęs — pradėsiu mokintis golfą lošti...

— O 90 sulaukęs? — laikraštininkas užklausė.

— Toliau kaip 30 metų pirmyn aš niekad planų nedarau, — lėtai atsakė Edisonas...

Nėra perspektyvų

Buvęs JAV prezidentas Coolidge baigiantis pirmajai prezidentavimo kadencijai pareiškė laikraštininkams, jog antram terminui nebekandidatuosiąs.

Laikraštininkai jam vis nedavė ramybės, klausdami, kodėl jis nebekandidatuosiąs?

Kartą, pritrūkęs kantrybės, prezidentas paaiškino:

— Nebekandidatuosiu todėl, kad prezidentu būnant jokių perspektyvų nebėra ateičiai, jokio avansavimo...

Kaip jaučiasi didelių tarpe

Žinomas mokslo vyras, amerikietis dr. Oliver Wendell Holmes buvo labai mažo ūgio. Kartą viename susirinkime vienas iš jo priešų daktarą paklausė:

— Jūs, daktare, galimas daiktas, jaučiatės šiame susirinkime labai mažu tarp tokio augšto ūgio klausytojų?

— O taip. Jaučiuosi mažas, tarytum "dime" (dešimtcentis) tarp daugelio "penų" (vieno cento monetų)...

Detalėmis tegul kiti rūpinasi

Žinomas karo laivyno liūtas, narsus jūrininkas Will Rogers savo draugų tarpe iškėlė puikią idėją, kaip sunaikinti vokiečių visus povandeninius laivus. Esą reikėtų viso Atlanto vandenyno vandenį užkaitinti iki užvirimo, tada visi vokiečių povandeniniai laivai būsią priversti iškilti į paviršių — atsišaldyti. O tuomet, esą, mes juos visus sunaikinsime...

— Bet kaip tu manai vandenyno vandenį būtų galima užvirinti? — paklausė vienas iš draugų.

— O, čia tai jau ne mano reikalas. Aš išdirbu tik principus, o detalėmis jau turi kiti pasirūpinti... — atsakęs Rogers.

Paieškojimai

Svetulevičius Juozas, sūnus Aleksandro, gim. 1904 m., Alytaus apskr., Krikštonių km., į Kanadą išvykęs 1926 m. miško darbams, ieškomas brolio Jono. Rašyti: A. Trinkūnas, 523 Dovercourt Rd., Toronto, Ont.

Kaunecko Vlado, sūn. Mykolo, gim. 1924 m., gyvenusio Šiauliuose, ieško sesuo iš Lietuvos. Atsiliepti ar žiną apie jį pranešti: J. Rimienė, 52 Porterfield Rd., Rexdale. Ont. Tel. CH. 1-5068.

Zikevičių Praną, gyvenusį ir dirbusį Lietuvoje Obelių rajono policijos viršininku, ir **Vytauta Skrinską,** gyvenusį ir dirbusį Kaune teismo teisėju, prašo atsiliepti Žemaitis Romualdas, gyv. Vepriuose, Ukmergės rajone.

Juozas Janutis, apie 40 m. amž., gyvenęs Vokietijoje Kempteno stovykloje, prašomas atsiliepti šiuo adresu: 55 Garden Ave., Toronto 3, Ont. Tel. LE. 1-5692. Ieško giminės.

LONDON, Ont.

Apylinkės susirinkimas. Apylinkės valdyba bandė sušaukti susirinkimą kovo 22 d. Jo tikslas buvo išrinkti naują apylinkės valdybą ir kitus organus. Deja, mūsų apylinkės tautiečiai, netik nerodo noro į susirinkimus atsilankyti, bet tiesiog vengia jų. Nejaugi tiek atbuko lietuviškos pareigos jausmas, kad nors karta į metus neturim noro rasti porą valandų susirinkti pasikalėti - pasitarti apie kolonijos būtinus lietuviškus reikalus.

Apylinkės valdyba dar kartą kreipiasi į visus apylinkės lietuvius ir gegužės 11 d. 3 val. p.p. šeštadieninės mokyklos patalpose šaukia visuotinį apylinkės lietuvių susirinkimą, kurio metu bus aptarta daug mums svarbių reikalų. Susirinkime metu mokyt. L. Eimantas, lietuviško švietimo reikalų darys pranešimą iš mokytojų suvažiavimo Toronte.

Minėtą valandą susirinkimui neivvkus, ten pat už valandos šaukiamas antras susirinkimas, kuris bus teisėtas, nežiūrint į atvykusių skaičių.

Skautai minėjo šv. Jurgio dieną balandžio 26 d. šeštadieninės mokyklos patalpose. Nors ir mažutis būrelis, savo tarpe gražiai paminėjo savo globėjo dieną. Visi skautai nuo didžiausio iki mažiausio tos dienos proga prižadėjo būti gerais lietuviais ir namuose savo šeimos ir lietuvių tarpe kalbėti tik lietuviškai.

Atsiranda grynai lietuviškų šeimų, kurios namuose su vaikais kalba anglų kalba, patys jos gerai nemokėdami. Tie žmonės mano, kad lietuvių kalba pakenks vaikams taisyklingai kalbėti angliškai, užmiršta, kad savo tikrus vaikus stumte stumia į nutautėjimą ir tuo pačiu parodo stoką lietuviško supratimo. Jei vyriausybė nedraudžia, bet leidžia ir sudaro sąlygas steigti tautiškas organizacijas bei klubus, tai kam čia jau mums patiems būti savižudžiais ir kratytis savo tautybės ir kalbos? Vietoje didžiavęsi, patys save pastatom pajuokai. Garbė yra mokėti svetimų kalbų, bet kartu reikia žinoti ir kur jas naudoti.

Mažėja lietuvių kolonija. Balandžio mėn. mūsų kolonija sumažėjo dviem šeimom ir vienu viengungiu. Į JAV išvyko pp. Aglinskai ir pp. Ruikiai, o į Torontą J. Tonkūnas. Išvykusieji paliko mūsų kolonijoje didelę spraga tautiškoje kolonijos veikloje. P. Aglinskas buvo keleto lietuviškų organizacijų narys, o paskutiniu laiku apylinkės valdybos narys. J. Tonkūnas buvo keletą metu apylinkės valdybos nariu ir paskutiniais metais dirbo sunkų ir nemalonų organizacinį šalpos darbą. Ponai Ruikiai laug prisidėjo prie šeštadieninės mokyklėlės išlaikymo ir niekada neatsisakydavo pasiimti įvairių pareigų lietuviškoj veikloj.

Londono lietuvių kolonija linki Jums ir toliau likti tokiais pat gerais lietuviais, geriausios sveikatos ir sėkmės naujose gyvenimo vietose.

K. K.

Elektros - Electronic Technikas

ANTANAS ČEPONIS
Visi elektros įrengimai ir pataisymai atliekami greitai ir garantuotai.
Vairinu vasarnamius.
Tel. LE. 3-1080
44 Gwynne Ave., Toronto

DĖMESIO! DĖMESIO!
TAISAU VISŲ RŪŠIŲ
TELEVIZIJAS, NAMŲ ir AUTO RADIJAS
Darbas sąžiningas ir garantuotas.
AL. ČIŽIKAS
18 SKYLARK RD., Toronto. Tel. RO. 6-4063

TAISAU
televizijos ir radio aparatus
DARBAS IR DALYS GARANTUOTA.
J. STANIONIS
115 MONTROSE AVE. TELEF. LE. 1-5142

Dr. V. Sadauskienė
Dantų gydytoja.
129 GRENADIER RD.
(2-ras namas nuo Roncesvalles), Toronto.
Telefonas LE. 1-4250
Priėmimo valandos: nuo 9-12 ir 3-8 val. vak. (pagal susitarimą).

Dr. N. Novošickis
Dantų gydytojas.
459 BLOOR ST. W., Toronto, Ont.
(Starkman vaistinės namuose)
Darbo valados susitarus telefonu
Tel. WA. 3-2003

Raštinė: LE. 4-4451
Dr. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą
1082 BLOOR W., TORONTO 4.
(į rytus nuo Dufferin St.)

DANTISTAS
Dr. ELIAS WACHNA
Priėmimo val. 10-12, 2-6. Pirmadieniais, ketvirtadieniais priimo tarp 7-9.
386 Bathurst St., Toronto
Tel. EM. 4-6515

Dr. A. Užupienė
GYDYTOJA ir CHIRURGĖ
Moterų ir vaikų ligos, gimdymo pagalba.
41 HEWITT AVE.
(prie Roncesvalles - Dundas St.)
Kabineto telefonas LE. 5-1551
Darbo valandos /susitarus telefonu/: pirmad., trečiad. 2-4 val. p.p., antrad., ketvirtad., penktad. 6-8 v. v., šeštad. 10-11 val.

Lietuvių moterų KIRPYKLA
Doma Hairstyling
1618 BLOOR ST. W.
(netoli Dundas)
Telefonas LE. 3-2904
Sav. D. KAUNAITĖ

Valau fotelius ir įvairius kilimus,
taip pat išimu rašalo dėmes. Sutaisau iširusius galus ir pradegintus kilimus.
Skambinti LE. 3-4912
P. KARALIŪNAS

A. P. GARAŽAS
1539 DUNDAS ST. W.
/prie Dufferin/
Visų rūšių mechaninis automobilių remontas. Spec. Fordomatic - Hydromatic transmisijos.
Sav. ANTANAS PAŠKEVIČIUS
Telefonas LE. 5-9130

Garantuoti siuntiniai į Sovietų Rusiją ir užimtus kraštus

Mes siunčiame tiesiai iš mūsų sandėlių Kanadoje arba Anglijoje. Nauji dalykai: medicinos dalykai, maistas, saldainiai ir kt. dalykai.

Atvykite asmeniškai į mūsų sandėlį ar praškite mūsų kainoraščio paštu.

Būsite patenkinti mūsų tarnyba 100%.

YANA FABRICS
698 QUEEN ST. W., TORONTO
Telefonas EM. 8-9527.
Vienintelė firma, siunčianti siuntinius iš Kanados. Didžiausias prekių pasirinkimas.

Dr. E. Zubrienė
Dantų gydytoja
1577 BLOOR ST. WEST
(prie Dundas)
Telefonas LE. 2-4108
Priėmimo valandos: nuo 9-12, 3-8, šeštadieniais 9-12 (pagal susitarimą). Kabinetas uždarytas trečiadieniais.

AKIŲ SPECIALISTAS
L. LUNSKY. R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams, išgydo akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervingumą. Kalba slavų kalbomis.
470 College St. W. Toronto
Telef. WA. 1-3924

OKULISTĖS
Br. BUKOWSKA - BEJNAR, R.O.
WIKTORIA BUKOWSKA, R.O.
274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)
Telef. LE. 2-5493
Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 va. ryto iki 6 v. v.

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B.
Teisininkas — Advokatas — Notaras
100 Adelaide St. W.
Room 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

Lietuvio advokato įstaiga
Victor D. ALKSNIS
ADVOKATAS - NOTARAS
62 RICHMOND ST. WEST
/kampas Bay & Richmond/
Room 901
Telefonas EM. 2-2585

GEORGE BEN, B.A.
teisininkas — advokatas ir notaras.
Kalba slavų kalbomis.
1147 Dundas St. W., Toronto
Telefonai: LE. 4-8431 ir LE. 4-8432

Savi pas savus!
Auto mašinų mechaniniai darbai, sulankstymai ir dažymas atliekami kvalifikuotų mechanikų greitai ir sąžiningai.
Dufferin Garage
1423 DUFFERIN ST., LE. 3-6149
/įvažiavimas iš Gearry Ave./
Sav. V. DUNDYS

A. STANČIKAS, baigęs National Radio Institute radio ir televizijos skyrių,
TAISO
TELEVIZIJOS IR RADIO APARATUS
Aparatai paimami ir grąžinami į namus veltui. Darbas ir dalys garantuotos.
Skambinti telef. LE. 1-1602.

STANLEY SHOE STORE
Augščiausios rūšies moterų, vaikų ir vyrų batai, normalaus dydžio ir platūs EE—LEE
1438 Dundas St. W. Toronto
prie Gladstone

Visi elektros darbai atliekami greitai ir prieinamomis kainomis.
VICTOR ELECTRIC CONTRACTING CO.
V. JUSKEVIČIUS,
Licenced master electrician.
Telef. HI. 7-1601
Toronto

TAUPYK ir SKOLINKIS
Kredito Kooperatyve "PARAMA"
Paskola 1 asm. iki $3.000. Paskolos, indėliai ir gyvybė apdrausta.
DARBO VALANDOS:
Pirmadieniais ir Penktadieniais nuo 10-12 v. ryto ir 5.30-9 val. vak.
Antradieniais — nuo 10-12 val. ryto ir 7 - 9 val. vak.
Trečiadieniais ir Ketvirtadieniais nuo 10-12 val. ryto uždaryta.
Būstinė: Lietuvių Namai, 1129 Dundas St. W., Toronto, Ont.
Telefonas LE. 2-8723

General Insurance – Draudimo Agentūra
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS—NAMAI, AUTOMOBILIAI ir t.t.
VEIKIA 24 VALANDAS.
42 Evelyn Ave. RO. 9-4612 Mr. Al Duda

LIETUVIO ADVOKATO ĮSTAIGA
NEIMAN, BISSETT & SEGUIN
Advokatai — Notarai
35 HAYDEN ST., Toronto,
(arti Bloor ir Yong gatvių)
Telef. įstaigos: WA. 4-9501. Telef. namų: BE. 3-0978

A. LIUDŽIUS, B.L.
VIEŠASIS NOTARAS
(Notary Public)
Advokatas iš Lietuvos.
Visi notariniai reikalai ir teisiniai patarnavimai, morgičiai.
91 Roncesvalles Ave., Toronto
Telef. LE. 6-5613

DAŽAI IR SIENOMS POPIERIS!
Vaškas, šepečiai, terpentinas
Sky's Paint & Wallpaper
891 DUNDAS ST. W.
Toronto, Ont.
Tel. EM. 4-2715

VEDYBOS
Jei norite vesti, rašykite /vokiečių ar lenkų k./, telefonuokite ar atvykite asmeniškai į
VEDYBŲ BIURĄ "WALDI"
191 Augusta Ave, Toronto, Ont.
Tel. EM. 8-9281
Informacijos kasdien nuo 6-9 val. v. Atsakymams raštu pridėti $1. Moterims iki 35 m. amž., tarpininkavimas veltui.

P. SALNA
LIETUVIS MATININKAS
(Ontario Land Surveyor)
ATIDARĖ MATAVIMO ĮSTAIGĄ
Legalus rubežių nustatymas. Subdivisions. Morgičių planai ir t.t.
95 Mill Rd., Yongehurst P.O., Ont.
Telefonas TU. 4-3988
Richmond Hill

Susitikite Lenkijoj su savo giminėmis
ten gyvenančiais arba atvykstančiais iš Lietuvos.
Nuvykti galima laivu "Batory" kas mėnesį. Nesceniniu laiku nuolaidos.
Užsisakykite vietas pigiausiai ir geriausiai per
FOUR SEASONS TRAVEL
709 Bloor St. W., Toronto 5.
Tel. WA. 3-9484 ir WA. 3-9715

TORONTO, Ont.

Šv. Jono Kr. parapijos žinios

— Motinos dienos iškilmingos pamaldos šį sekmadienį 11 val. Pamokslai — kun. dr. J. Gutausko. Solo giedos sol. V. Žemelytė. Maloniai kviečiami tikintieji už motinas, ypač mirusias, priimti šv. Komuniją ir prisiminti jas šv. Mišiose.

— Gegužinės pamaldos parap. bažnyčioje šiokiadieniais laikomos kasdien 7.30 val. vak., o sekmadienais — po 9.30 val. pamaldų.

— Religijos dėstymas parapijos vaikams sekmadienais po pamaldų yra pertraukiamas, vietoj to nuo šio pirmadienio vykdomas intensyvus paruošimas vaikų pirmajai išpažinčiai ir Komunijai. Katekizacijos pamokos vykdomos pirmadieniais ir ketvirtadieniais 6.45 val. vak., o sekmadienais po 11 val. pamaldų.

— Pilno sąstato parapijos komiteto posėdis įvyks šį ketvirtadienį 8 v.v. klebonijoje.

— Parapijos knygyne sekmadienį po pamaldų gaunami bilietai į gegužės 17 d. Toronte lietuvių kalboje statomą Verdi operą "Rigoletto". Ją kviečia Toronto liet. radio "Tėvynės prisiminimai" vedėjas. Atsižvelgdama į liet. radio valandėlės nepaprastai didelę lietuvišką naudą, ir jos vedėjo nuoširdumą lietuviškiems visuomeniniams reikalams, parapijos vadovybė operą visiems tautiečiams rekomenduoja visu 100% tiek palaikymo, tiek į ją atsilankymo prasme.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Šį sekmadienį švenčiama Motinos Diena. Per visas Mišias bus sakomi dienai pritaikyti pamokslai. 11 val. Mišių laike giedos parapijos choras ir solistai.

Po pietų mūsų salėje iškilmingas Motinos Dienos minėjimas su A. Kairienės paskaita ir turtinga menine programa.

— Motinos Dienos Novenos šv. Mišios laikomos kiekvieną rytą 8 val.

— Gegužinės pamaldos yra kiekvieną vakarą 7.30 val., išskyrus sekmadienius, kada jos laikomos tuoj po 11 val. Mišių. Visi raginami jose kuo skaitlingiausiai dalyvauti.

— Vasaros vaikų stovykla pranciškonų stovyklavietėje N. Wasagoje bus rugp. 2-17 d.d. Priimami 7-14 metų vaikai. Registracija jau pradėta.

— Kreipiame tėvelių, kurie leidžia vaikučius Pirmos Komunijos, dėmesį, kad šį sekmadienį, tuoj po 11 val. Mišių, muzikos studijoje bus trumputis pasitarimas. Jis atkeltas į šį sekmadienį, kadangi praėjusį sekmadienį tesusirinko vos pusė visų tėvų. Šį kartą, nežiūrint kiek tėvų susirinks, nutarimai bus daromi ir juturės laikytis visi tėvai.

Primename taip pat, kad artėjant Pirmos Komunijos dienai, vaikučių parengimas sudažnintas: be iki šiol turėtų pamokų sekmadieniais po 10 val. Mišių, įvedamos dar dvi pamokos — antradieniais ir ketvirtadieniais laike gegužinių pamaldų. Esame girdėję tėvų nusiskundimų, kad mūsų parapijoje paruošimas Pirmai Komunijai esąs per ilgas — visas ruduo, žiema ir pavasaris, o paskutinį mėnesį net po 3 kartus savaitėje. Mes suprantame, kad vaikučiu atgabenimas pamokoms yra didelė našta, bet kad pats paruošimas yra per ilgas, tai netiesa. Kelių savaičių ar poros mėnesių ruošimas jokiu būdu negali net minimalinių žinių suteikti. Mes prašome mielųjų tėvų padėti savo kooperacija paruošti vaikučius kiek galima geriau katalikiškojo gyvenimo pradžiai.

Motinos Dienos minėjimas

įvyksta šį sekmadienį, gegužės 11 d., 4 val. p.p. Prisikėlimo parapijos salėje. Paskaitą skaitys A. Kairienė. Meninę programos dalį atliks daugumoje Toronto liet. jaunimo organizacijos. Pasirodys Z. Orentienės baleto studijos šokėjos su 15 min. baleto vaizdeliu.

Apyl. valdyba prašo visus Toronto lietuvius pranešti apie esančias senesnio amžiaus motinas, kurios turėjo ir išaugino gausingas šeimas. Jos bus specialiai pakviestos ir pagerbtos. Visas seno amžiaus ir gausingesnes šeimas išauginusios motinos kviečiamos minėjimo metu užimti rezervuotas pirmąsias eiles. Į minėjimą prašome atsivesti kuo daugiau jaunimo.

Visos Toronto liet. moterų organizacijos talkininkauja apylinkės valdybai minėjimą kuo iškilmingiau pravesti. Po minėjimo Prisikėlimo parapijos Kat. Moterų skyrius, virimo kursų užbaigimo proga, senutes močiutes skaniai pavaišins.

Apylinkės valdyba.

Vakarienė motinoms

KLK Moterų D-jos Prisikėlimo parapijos skyrius gegužės 11 d., šį sekmadienį, tuojau po minėjimo, ruošia motinoms pagerbti vakarienę. Valgiai bus pagaminti tik ką baigusių virimo - kepimo kursus kursančių.

Kviečiame visas motinas, ypatingai daugiavaikes, dalyvauti vakarienėje, kuri įvyks Prisikėlimo parapijos kavinėje.

Skyr. valdyba.

Išganytojo liut. bažnyčioje,

1691 Bloor St. W. ir Indian Rd. kampe, gegužės 11 d. 1 val. pp., įvyks lietuvių evangelikų pamaldos, atlaikomos kun. Dumpio, atvykstančio iš Čikagos. Prašome visus lietuvius evangelikus kuo skaitlingiausiai atsilankyti.

Ev. Liut. Liet. par. Taryba.

SLA 236 kuopos narių mėnesinis susirinkimas

įvyks Toronto Liet. Namuose gegužės 11 d., sekmadienį, 2 val. p.p. Be einamųjų kuopos reikalų šiame susirinkime bus pasiūlyta nešaukti vasarą mėnesinių susirinkimų. Nariai ir prijaučią kviečiami dalyvauti. **V-ba.**

Linksmą vakarą

gegužės 24 d., 7.30 val. vak. ruošia Jūros Skaučių Rėmėjai šv. Jono Kr. parap. salėje. Pelnas skiriamas apmokėti operetės "Šikšnosparnis" pastatymo skolą. Būtų gražu, kad liet. visuomenė jaunimo organizacijos pastangas paremtų savo atsilankymu. Bilietai bus platinami iš iš anksto.

VKLS Krašto Valdybos

posėdis įvyko balandžio 20 d. Br. Saplio bute, kuriame tarp kitų vilniečiams aktualių reikalų buvo diskutuota ir Niagaros pusiasalyje rengiamų Joninių reikalas. Teko sužinoti, kad į vilniečių rengiamas Jonines atvyks iš JAV-bių mūsų populiarusis žurnalistas Al. Gimantas. Programoje dalyvaus iš Toronto J. Kvietytės - Urbonienės išraiškos šokio studija. Sutikimai jau gauti. **Kor.**

Toronto policija buvo susikvietusi visus mažumų sporto klubus ir spaudos atstovus, kuriems pareiškė, kad betkokie sumišimai bei muštynės varžybų vietoje nebus toleruojamos. Policija prašo sporto mėgėjus savo jausmus suvaldyti arba jai gali tekti imtis griežtų priemonių.

Gegužės 17 d., šeštadienį, 7.30 val. vak. (punktualiai) Toronte, Eatono Auditorijoje (Yonge & College) Čikagos liet. vyrų choras "Vytis" stato 4 veiksmų G. Verdi operą

"RIGOLETTO"

Solistai, baletas, choras 60 žmonių ir Toronto 28 žmonių simfoninis orkestras. Dirigentas A. KUČIŪNAS.

Bilietų kaina $3, $4, $5, nes išlaidos virš $5.000. Bilietai iš anksto rezervuoti su pasirinkimu šiose vietose: Margio vaistinėje — 408 Roncesvalles Ave., "Rūtos" valgykloje — 994 Dundas St. W., Lietuvių Namuose (7-9 val. vak.). Sekmadieniais prie bažnyčių. Paštu užsakyti pinigus siunčiant "Lihuanian Radio Program" 132 Havelock St., Toronto 4, Ont.

Savoj kalboj ir savų menininkų pastatyta opera yra mums lietuviams didelis propagandinis įvykis.

Operos atkyietimą globoja Liet. Radio Programa "Tėvynės Prisiminimai".

K. Liet. Kat. K. D-jos susirinkimas

Kan. Lietuvių Kat. Kultūros Draugijos metinis visuotinis susirinkimas įvyko pereitą šeštadienį "TŽ" patalpose. Išnagrinėjus Draugijos bei "Tėviškės Žiburių" leidimo reikalus buvo priimta šių metų sąmata, aptartos veiklos gairės ir išrinkta nauja Draugijos valdyba: V. Aušrota, T. Placidas Barius, OFM, S. Cepas, kun. dr. J. Gutauskas, J. Jasinevičius, V. Krikščiūnas ir Vl. Sonda. Į revizijos komisiją išrinkta: Eug. Abromaitis, J. Andriulis ir J. Prakapas.

Visuotinis susirinkimas konstatavo, kad Draugijai bei "Tėv. Žiburių" aparatui sekmingai veikti yra labai daug gelbėję visa eilė talkininkų bei rėmėjų. Susirinkimas dėl to nutarė išreikšti didelę padėką visiems "TŽ" bendradarbiams bei korespondentams, paremiantiems savo raštais bei teikiantiems žinių iš savųjų kolonijų, visiems parėmusiems "TŽ" leidimą ne tik prenumeratos mokesčiu, bet ir auka, o ypač gausiems administracijos talkininkams, kas antradienį vakare susirenkantiems pagelbėti laikraštį išekspedijuoti bei kitaip patalkinantiems prie jo išplatinimo, taip pat prenumeratų rinkėjams bei pavienių numerių platintojams.

Visuotinis susirinkimas taip pat su dėkingumu prisimena vaisingą darbą savo narių, daugelio jau eilę metų dirbusių ir dirbančių valdyboje, o taip pat pastangas ir darbą "Žiburių" spaudos bendrovės vadovų, kurių vedamoji spaustuvė įgalina sekmingesnį ir pigesnį "TŽ" laikraščio leidimą. Visiems nuoširdus ačiū!

Šį kuklutį bet nuoširdų padėkos žodį susirinkimas nutarė paskelbti viešumai per "TŽ".

"Dainos" grupės veikla

Balandžio 27 d. įvyko "Dainos" susirinkimas pas ponias M. ir S. Yokubynienes. Su džiaugsmu tenka pastebėti, kad dainiečių eilės vis didėja ir kiekviename susirinkime susilaukiame naujų narių.

Didžiąją savaitę abiejų kat. parapijų klebonai leido pastatyti bažnyčiose aukų dėžutes "Dainos" labui. Gauta aukų $46,51, už kurias aukotojams reiškiame nuoširdžiausią padėką.

Paskutiniu laiku vis sunkiau sudaryti lėšų mūsų šelpiamiesiems. Skirstant velykines pašalpas mūsų seneliams bei ligonims Vokietijoje, tegalėjom paskirti tik po $5 šeimai ir kasa liko beveik tuščia. Būtume labai dėkingos, jei daugiau lietuviškų oraganizacijų pasektų "Medžiotojų ir Žuklautojų" klubo pavyzdžiu ir prisidėtų prie mūsų šalpos darbo piniginėmis aukomos.

Gegužės 24 d. kviečiame visus į mūsų rengiamą kartūno balių Westbury Hotel salėje. Bilietų kaina $2 asmeniui (i tą kainą įeina ir maža užkanda) ir jie gaunami pas p. Kybartienę telef. RO. 7-0141.

Vakaro programoje išgirsime sol. V. Verikaitį su kvartetu. Bus turtinga loterija ir už tris gražiausias kartūno sukneles bus teikti prizai.

Dėkojame šeimininkėms už susirinkimo priėmimą. Sekantis "Dainos" susirinkimas įvyks birželio 1 d. pas P. Pocienę, 120 Carleton St. **J.E.**

Lietuvaitė pirmoji

Pereitą savaitgalį Toronto ir viso Ontario valstybinių viduriniųjų mokyklų moksleivių tiesumo (best posture) konkurse pirmoji vieta pripažinta Toronto Collegiate 12 klasės mokinei Gražinai Skirgailaitei. Jai teko vertinkama taurė, piniginė ir laiktinė dovana. Ta proga "TD Star" išspausdino jos, jos sesutės Sigitos ir II bei III vietas laimėjusių mergaičių keletą nuotraukų.

Padėka

Toronto lietuvių Caritas pareiškia simpatijas Caritas pobūvyje išpildžiusiems meninę programą: sol. A. Ščepavičienei ir jo pianinu palydėjusiai Danutei Ščepavičiūtei, sol. A. Biaauskui ir jam akompanavusiai jo žmonai Ald. Bigauskienei, S. Dabkui, vadovavusiam plokštelių muzikai pobūvio metu, visiems mieliems Caritas talkininkams ir svečiams.

Toronto Liet. Caritas.

Tel. Valius gavo premiją

Kanados Grafikų Draugija, prieš atidarydama savo 25 m. sukaktuvinę parodą Toronto Meno Galerijoje, paskyrė keturias premijas. Jų pirmoji, vad. C. Y. Jeffreys premija, teko mūsų žymiajam grafikui dail. Telesforui Valiui už tipografinį kūrinį **"Pabėgėliai"**. Ši $100 premija paskirta ketvirtą kartą ir pirmą kartą naujam ateiviui. Ta proga draugija išsiuntinėjo spaudai dail. T. Valiaus trumpą biografiją.

Sukaktuvinė paroda atidaryta gegužės 2 d. ir tęsis iki birželio 1 d.

Ta proga prisimintina, kad pereitą sekmadienį, gegužės 4 d., dail. T. Valius Toronto viešojoje bibliotekoje, 214 College St., vykstančioje spaudos technikos apžvalginėje parodoje demonstravo medžio rėžinio techniką.

Dail. Dagys

šį mėnesį su savo nemažo formato medžio skulptūromis dalyvauja trijose meno parodose: Toronto Meno Galerijoje Kanados Skulptorių Sąj. parodoje; Londono, Ont., Meno Galerijoje mišrioje Kanados dailininkų parodoje ir Toronto Universiteto Hart House parodų salėje šį sekmadienį, t.y. gegužės 11 d. 2 val. p.p. atidaromoje parodoje dailininkų grupės "Colour & Form". Ši paroda lankoma kasdien nuo 12 iki 10 val. vak., o šeštad. ir sekmad. nuo 2-5 al. p.p. visą gegužės mėnesį.

Nuolatiniam dail. Dagio reprezentavimui jo skulptūra "Viešpatie, pasigailėk jų" tapo pasiųsta į Čikagą, ten įsteigtos Čiurlionio vardo Meno Galerijos vadovybei pageidaujant.

Arthur Maloney, MP

Toronto Parkdale apyl. atstovas feder. parlamente ir darbo parlamentinis viceministeris, prašo per "TŽ" padėkoti visiems lietuviams, pereitų rinkimų metu betkuriuo būdu jį parėmusiems. Kaip apylinkės atstovas Mr. Maloney prašo kiekvieną tos apylinkės gyventoją, vistiek ar kas už jį balsavo ar nebalsavo, kreiptis į jį betkokiuo reikalu, kur tik jo parama galėtų būti reikalinga.

Aukos a.a. K. Meto laidotuvėms

$50 — J. ir N. Kushliikiai; $10 — J. ir N. Kleizai; po $5 — V. Mildažys, A. Norkis, J. Daujotai, D. Kaunaite, A. Milašiai, Yurgis, P. Markis; $3 — P. Kushlikiai; po $2 — O. Svarinskai, Underys, P. Kerberis, Juknevičiai, F. Miliai, Zubrienė, J. Damašai, J. Gudas, Simanavičiai, Janiskas, V. Motiekonis, J. Margis, A. Azuneci M. Daugėlai, Sodauskas; $1.50 — Helen; po $1 — Žukauskas, Beržinskas, M. Scliskas, J. Mipuisas, M. Gress, Grubevičius, G. Vaškela; po 50c. — Bevardis, Beresnevičius. Viso $137.50.

Pinigai įteikti P. Metienei, velionies našlei, kuri labai nuoširdžiai visiems dėkoja.

Aukas surinko Antanas Norkus ir Natalija Kleizienė.

Visi aukotojai siunčia p. Metienei ir sūnėliui širdingą užuojautą vyrui ir tėvui mirus. Dievas duok jam amžiną ramybę ir te ūkia jam lengva Kanados žemelė.

Lietuviška litografinė spaustuvė

"Time Press" iš 1002 College St. persikėlė į did. patalpas — 186A Wallace Ave. (kampas Lansdowne, į šiaurę nuo Bloor).

Prieš 5 metus J. Danaitis ir Č. Senkevičius pradėjo šį darbą Foto-Lith vardu. Į Time Press buvo "persikrikštyta" užpernai pasiūlius klijentams nes užsakymus visada atlikdavo sutartu laiku, kas yra reta spaustuvių praktikoje. Tinkamo personalo ir sąžiningo patarnavimo dėka Time Press jau išaugo į vidutinio masto spaustuvę. Klijentų tarpe turi Š. Amerikoje populiariausią draudimo bendrovę, Kanados didžiausią kepyklų organizaciją ir daug kitų pramonės firmų.

Lietuviai Toronte, Hamiltone ir kitur Time Press dėka naudojasi meniškai atliktomis parengimų programomis, knygomis ir kt. leidiniais. Prie lietuvybės išlaikymo jaunime ši spaustuvė prisideda pigiai spausdindama "Skautų Aidą", vaikams knygas.

Šiuo metu 4 lietuvių šeimoms ši spaustuvė yra vienintelis pragyvenimo šaltinis ir neabejotinai jos "šeimyna" dar didės.

J. M.

Toronto naujosios rotušės konkursui prisiųsta apie 500 projektų iš įvairių pasaulio kraštų. Jury komisija—vienas anglas, vienas italas, vienas amerikietis ir du kanadiečiai, vienas torontietis, antras vancouverietis — jau pradėjo projektų studijavimą. Jie yra eksponuoti parodos aikščių gėlių paviljone. Tuo tarpu jie publikai nerodomi. Buvo parodyti spaudos atstovams, bet neleista fotografuoti.

REIKALINGAS VYRAS krautuvės darbams, turįs šoferio leidimą. Skambinti LE. 3-7200.

PRIIMU PRIŽIŪRĖTI VAIKUS į namus. 5 dienas savaitėje. 173 Westminster Ave. Tel. LE. 4-7838.

Važiuojąs į Čikagą iš Toronto gegužės mėn. ir galįs priimti vieną ar du keleivius, prašomas skambinti RO. 6-7764.

Išnuomojamas kambarys ir virtuvė II-me augšte, Trinity rajone. Tel. EM. 3-9990.

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė, 317 Indian Rd. prie Bloor gatvės. LE. 5-1584.

Išnuomojami du kambariai ir virtuvė II augšte, nuo birželoi 1 dienos. Gorevale - Dundas rajone. Tel. EM. 8-4189.

Išnuomojami du kambariai ir virtuvė su baldais. Yra šaldytuvas. 22 Havelock St. Tel. LE. 4-8575.

Išnuomojami du kambariai ir virtuvė II augšte. Yra garažas. Trinity rajone. Tel. EM. 8-0948.

Išnuomojamas kambarys ir virtuvė III a. 45 Alhambra Ave. Tel. LE. 3-4912.

PARDUODAMI nauji baldai tiesiai iš dirbtuvės: sofos, foteliai, kėdės. Telef. HO. 3-5493.

SPRINGHURST VASARVIETĖSE parduodami du sklypai. Tel. LE. 4-5358.

Lietuvių liaudies DIEVDIRBIS. Kiekvienai progai dovana sau ir kitam: medžio suvenyriniai drožiniai. Siuntinėjimai nedaromi.

DAŽYTOJAS — DEKORATORIUS — KONTRAKTORIUS atlieka naujausius ir moderniausius namų dažymo darbus. Tel. RO. 9-7044.

MONTREAL, Que.

Motinos Dienos minėjimą ruošia gegužės 11 d. šeštadieninė lietuvių mokykla. 11 val. šv. Mišios už motinas bus laikomos Aušros Vartų ir šv. Kazimeiro parapijose. 3.30 val. p.p. Darcy McGee salėje, Pine Ave 220, bus minėjimas motinos pagerbimas.

Tai progai bus pritaikyta paskaita. Meninę programos dalį išpildys Aušros Vartų (Verduno) lietuvių šeštadieninė mokykla. Programoje: montažas, kuriame dalyvauja visi mokyklos mokiniai. Čia pamatysime mūsų mažuosius aktorius, dainininkus, deklamatorius ir šokėjus. Visuomenės kviečiama kuo skaitlingiausiai dalyvauti.

AV bažnyčioje kiekvieno mėnesio pirmą sekmadienį vykdoma rinkliava vargonų skolai apmokėti. O jos dar yra $3.500.

AV parapijos klebonas dėkoja NPM seselėms už gražų paruošimą vaikučių prie Pirmos Komunijos ir p. Motūzienei su pagalbininkėmis paruošusioms prie Pirmos Komunijos ėjusiems vaikučiams gražius ir skanius pusryčius. Nežinomai geradarei klebonas dėkoja už $100 auką.

A. Rusinas yra išrinktas AV parapijos choro seniūnu.

Amlit B-vė perrinko savo valdybą. Dabartinę sudaro: pirmininkas St. Gabaliauskas, vicepirm. inž. J. Kšivickas, ir inž. L. Balsys, sekr. A. Norkeliūnas, iždin. dr. O. Labanauskaitė.

LA Sambūrio vakaras neturėjo didesnio pasisekimo. Į jį tesusirinko, be pačių sambūriečių, tik saujelė Montrealio lietuviškosios publikos. Vis dėlto šis vakaras Akademiniam Sambūriui iš bufeto ir loterijos davė šiokį tokį pelną, kuris bus paskirtas literatūrinei premijai ir stipendijų fondui.

Pas gimines Montrealyje lankėsi iš Vancouverio buv. Montrealio cimbolistė ir šokėja lietuvaitė Nina Bentead.

VD Liet. Klubo Pašalpinės organizacijos susirinkimas įvyko sekmadienį, geg. 4 d. Pirmininkavo J. Skinkys ir sekretoriavo J. Džiaugys. Dalyvavo apie 50 asmenų. Susirinkime į klubą priimta 10 naujų narių. Pašalpinės susirinkimai birželio, liepos ir rugpiūčio mėn. bus kiekvieno mėnesio pirmą penktadienį klubo patalpose 8 v.v. Lietuviai kviečiami stoti nariais į VD Lietuvių Klubą. **J. P.**

Montrealis. — Čionykštės Canadair įmonės vykdo vyriausybės užsakymą pagaminti raketą Sparrow II. Toi bus pirmoji Kanadoje pagaminta raketa.

Toronto Meno Galerijoje atidaryta ir iki gegužės 18 d. užtruks 4 jaunų dailininkų paroda — Paavo Airiola, Robert Varvarande, Tony Urquart ir William Roberts. Pirmieji du yra naujieji ateiviai — suomis ir pranūzas.

Atvyko iš Estijos

Balandžio 22 d. į Torontą lėktuvu pas dukterį Harald Uus, 112 Braemore, atskrido estas Fedi Timmelmann, 77 metų amžiaus, anksčiau buvęs jūreivis, ö vėliau dirbęs viename Dago salos kolchoze, o pastaruoju metu paleistas į pensiją. Dokumentų išrūpinimas trukęs kelis mėnesius ir jam tekę daug kartų iš Dago važinėti į Maskvą. Pagaliau padėjusi Kanados organų intervencija. Tai pirmas atsitikimas, kad iš Sovietų Sąj. leista išvykti vyriškiui, kad ir senukui. Anksčiau kasmet būdavo išleidžiama tik po keletą moterų.

Toronto lietuvių Caritas ponios praėjusį sekmadienį šv. Jono Kr. par. salėje surengė puikią sekmadienio popietę - kavutę. Per šimtą Caritas svečių ir bičiulių užėmė vietas prie gražiai papuoštų stalų. Caritas parengimų vadovė E. Stepaitienė oficialiai pasveikino svečius, o truputį pritemdžius šviesas ant stalų buvo uždegtos žvakutės. Daug nuoširdžių simpatijų ir katučių susilaukė meninę programą išpildę solistai: A. Ščepavičienė, akompanuojama jos dukros Danutės ir Vyt. Bigauskas, pianinu palydimas savo žmonos Aldonos. Gražių plokštelių muzikai vadovavo S. Dabkus. Po oficialiosios dalies padėkos žodį tarė Caritas globėjas kun. P. Ažubalis, pristatydamas svečiams Caritas narius. Šokių metu daug jaunatviško gyvumo įnešė gražus būrys atsilankiusių liet. studentų. Svečiai, atrodo, buvo patenkinti kultūringa viešnage, palinkėdami rengėjams ir ateityje suruošti dažniau tokių sekmadienio popiečių. **A.**

BALTIC MOVERS

Baldų pervežimas Toronte ir tolimomis distancijomis. Visas vežamas turtas apdraustas. Važiuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudbury ir kitur.

30 DEWSON ST. TEL. LE.4-1403

TORONTO

ANGLIS ir ALYVĄ užsisakykite per MILNES FUEL OIL LTD., THE MILNES COAL CO.LTD., atstovą V. AUŠROTĄ, tel. LE. 5-0527. Augščiausios kokybės alyva ir anglys.

Be užmiestinės telefono centrinės nuo gegužės 25 d. bus galima iššaukti kiekvieną tel. numerį 50-70 mylių nuotolyje nuo Toronto. Vėliau bus galima iššaukti ir tolimesnes vietoves.

Kiekvienas rajonas turės savą numerį. Pvz. jei torontietis norės iššaukti Otavą, turės pirma išsukti 112 ir išlaukti, kol pasigirs sagnalas, kuris rodys, kad yra įsijungta į Toronto užmiestinę; toliau reikės išsukti Otavos rajono numerį 613 ir išgirdus signalą sukti norimo kalbėti abonento numerį.

JEI NORITE PARDUOTI AR PIRKTI:

GYVENAMUS NAMUS, APARTAMENTUS, ŽEMĖ STATYBAI, INVESTAVIMUI, UŽSAKYTI PASTATYTI NAMUS, REIKALINGA NAMAMS PASKOLA, DRAUDIMAS (VISŲ RŪŠIŲ),

KREIPKITĖS:

DISTRICT ESTATE BROKERS

ADAMONIS ir BUDRIŪNAS

Pirmoji Montreoly Lietuvių Real Estate Įstaiga

Nariai Montreal Real Estate Board

177 SHERBROOKE ST. W., Telefonas PL. 8501

MŪSŲ TIKSLAS — JUMS PADĖTI: 5-JI METAI.

Apyvarta 1957 m. siekė $1.000.000,00.

D. N. BALTRUKONIS	CR. 6-5075	V. LIESUNAITIS	PO. 6-6719
F. YASUTIS	LA. 2-7879	J. SKUČAS	RA. 2-6152
A. MARKEVIČIUS	OR. 1-8951	E. YAFFE — Sekretorė.	

TAUPYK, SKOLINKIS

savo kredito kooperatyve "LITAS"

Santaupos pilnai apdraustos. Paskolos lengvai ir greitai duodamos bet kokiam geram tikslui.

"LITAS" veikia sekmadieniais 11-1 val. p. p. Aušros Vartų parapijos salėje. Banko kambaryje.

Pirm. A. Norkeliūnas, RA. 7-3120. Ved. D. Jurkus, PO. 7-4280

P-lę ONĄ ŠLIKAITĘ

ir

p. JUOZĄ GENAUTĮ

sukūrusius šeimos židinį sveikina

Stasys Telsinskas.

PADĖKA

Nuoširdžią padėką reiškiame visiems mieliems bičiuliams padariusiems mums tokią didelę, netikėtą ir malonią staigmeną — surengiant mums priešvestuvinį pobūvį ir įteikiant taip gražią ir vertingą dovaną.

Ypatingą padėką reiškiame mieliems organizatoriams p. A. Kairiui, J. Geniui, J. Šarūnui ir daug darbo paaukojusioms šeimininkėms, ponioms: Ald. Tarvydienei, L. Genienei ir p-lei Al. Šlapelytei. Daug padėjusiems pp. V. Bendoriui, Stasiui Daugėlai, Jonui Krivui ir Pranui Kevolaičiui

A. Sauliui už šiltus sveikinimus ir linkėjimus "TŽ" administracijos vardu, taip pat visiems gausiai dalyvavusiems ir parodžiusiems didelį nuoširdumą mums.

Pasilickame Jums visiems giliai dekingi.

Jūsų

Aldona Gudanovičiūtė, Anicetas Lukošius.

Didžiame liūdesyje

Dr. GIEDRĘ ir ALGIMANTĄ su jų šeimomis — tėvui

A. † A. PROF. PETRUI ŠALČIUI

numirus — nuoširdžiai užjaučiame

V. J. Kralikauskai.

nepamirškite užsukti lietuviškon dovanų, suvenirų ir įvairių reikmenų krautuvėn

„The Times"

1212 Dundas St. W. Tel. LE. 2-9547

J. BERŽINSKAS

Užsakymai priimami ir paštu.

JEI STATAI AR PUOŠI NAMUS —

DĖL STATYBINIŲ MEDŽIAGŲ

kreipkis į lietuvišką firmą

MODERN STONE CO.

NORTH QUEEN ST., ISLINGTON (prie Ontario Hydro)

Telefonas BE. 3-1911

Turime įvairių spalvų dirbtinių akmenų, palangių, kaminams viršų, cemento, kalkių (Silbond), smėlio ir kit. medžiagų.

AL. GARBENS

REAL ESTATE

1611 Bloor St. W. - - Toronto, Ont.

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys

Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664

Vakarais HU. 9-1543

GLENLAKE - INDIAN RD.

$22.500, atskiras durleksas, 11 kambarių, 2 modernūkos virtuvės, 2 vonios, didelis daržas, alyva šildomas, įmokėti $8.000.

BABY POINT

$18.700, gražus atskiras namas, 6 kambariai ir žaidimo kambarys rūsyje, vandeniu - alyva šildomas, garažas, įmokėti $8.000.

RUNNYMEDE - ANNETTE

$16.900. 7 kambariai, pusiau atskiras, geram stovyje, alyva šildomas, garažas, įmokėti $5.000 ir vienas morgičius 10 metų balansui

PASITEIRAUKITE DĖL KITŲ NUOSAVYBIŲ.